دانش نفت

شماره ۶۷۶

شنبه۲۵ خرداد ماه ۱۳۹۸ -۱۵ ژوئن ۲۰۱۹ - سال چهاردهم | ۷۰۰۰ تومان | امارات ۵ درهم | نخستین و پرتیراژترین نشریه تخصصی صنعت نفت ایران

دانش نفت مشروح گفت‌وگوی خبرگزاری خانه ملت با وزیر نفت را منتشر کرد؛

زنگنه: فضا را برای بابک زنجانی‌ها باز نمی‌کنم

۸ الی ۱۱

ثبت رکورد کار بدون حادثه در شرکت نفت فلات قاره ایران

۵

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی در گزارشی تبیین کرد؛

برنامه اداره کشور بدون نفت

۱۶

دانش نفت گزارش می‌دهد:

واکنش‌های جهانی به حادثه نفتکش‌ها در دریای عمان

۴

۳ محمدقاسمی

۱۰ برنامه عملی برای کاهش اتکای بودجه به نفت

۳ محمدجوادقادیکی

ضرورت همراهی روابط عمومی با تحولات فراگیر ارتباطی عصر کنونی

۵ عقیل براتی

اجرای ۳ پروژه فناورانه در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت

۱۳ میثم پیله‌فروش

صفر کردن نفت در بودجه با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی

۴ رضا پدیدار

ریسک مقابله با فساد

اخبار نفت

آتش سکوی SPD۹ پارس جنوبی خاموش شد

حادثه سکوی ۹ SPD فازهای ۶، ۷ و ۸ میدان گازی پارس جنوبی با تلاش نیروهای آتش‌نشان خاموش شد.

چاه‌های سکوی فازهای ۶، ۷ و ۸ میدان گازی پارس جنوبی در شرایط ایمن قرار دارند و این حادثه، هیچ تلفات جانی نداشته است. در همین باره، بهرام دشتی نژاد، مدیر ارشد بهداشت، ایمنی، محیط زیست، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس گفت: در نخستین اقدام این عملیات، نفرات حاضر در سکو که ۱۴ نفر از کارکنان آن بودند تخلیه شدند و با توجه به وضع اضطراری در این سکو شناورها و تیم‌های عملیاتی به‌منظور خاموش کردن آتش فعال شدند. وی افزود: با توجه به جزئی بودن حادثه، خوشبختانه در روند تولید گاز مشکلی ایجاد نشد.

حادثه سکوی شماره ۹ پارس جنوبی تلفات جانی نداشته است

در همین حال، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس گفت: حادثه سکوی SPD۹ فازهای ۶، ۷ و ۸ پارس جنوبی هیچ تلفات جانی نداشته است و آتش این سکو به‌زودی خاموش می‌شود. محمد مشکین‌فام در گفت‌وگو با خبرنگار شانا با اشاره به اینکه حادثه برای سکوی SPD۹ پارس جنوبی حدود ساعت ۱۵: ۰۰ روز چهارشنبه، ۲۲ خردادماه به وقوع پیوسته است، اظهار کرد: خوشبختانه این حادثه، هیچ تلفات جانی نداشته است و نفرات حاضر در این سکو تخلیه شدند. مشکین فام درباره احتمال خرابکاری در این حادثه هم اظهار کرد: هنوز اظهارنظر در این زمینه زود است و پس از بررسی اطلاع‌رسانی می‌شود.

عرشه ۹۴۰ تنی سکوی F۱۸ میدان مشترک فروزان نصب شد

مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران از پایان موفقیت‌آمیز عملیات نصب عرشه ۹۴۰ تنی سکوی F۱۸ میدان مشترک فروزان خبر داد.

حمید بورد گفت: با تلاش بی‌وقفه عوامل اجرایی پروژه ساخت و نصب سکوی F۱۸، عرشه این سکو امروز (دوشنبه، ۲۰ خردادماه) در میدان فروزان نصب شد. وی افزود: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، عملیات بارگیری، مهاربندی و حمل عرشه در یک ماه گذشته انجام شد و صبح امروز عرشه سکو روی جکت مربوطه نصب شد. پس از تکمیل عملیات نصب عرشه، سکوی F۱۸ آماده حفاری هفت چاه تولیدی در قالب پروژه‌های EPC/EPD خواهد بود. به گفته وی، هزینه تمام‌شده این پروژه حدود ۴۳ میلیون یورو بوده است که با توجه به ابعاد سکو و حجم کار انجام شده، همچنین شرایط موجود و تحریم‌ها علیه کشورمان، این رقم به‌صرفه است. بورد ادامه داد: شرکت نفت فلات قاره ایران اهتمام ویژه‌ای به توانمندسازی شرکت‌های داخلی دارد و به همین دلیل همه مراحل طراحی، خرید، ساخت، حمل و نصب جکت، عرشه، خطوط لوله و کابل زیردریایی سکوی F۱۸ توسط متخصصان و پیمانکاران داخلی اجرا شده است. بر اساس اعلام شرکت نفت فلات قاره ایران، در انجام این پروژه، مدیران، کارشناسان و عوامل اجرایی شرکت IGC و سایر پیمانکاران فرعی، همچنین همکاران مدیریت مهندسی و ساختمان، بازرسی فنی، حفاظت فنی، منطقه خارک، سکوی فروزان و ... ایفای نقش کرده‌اند.

به همت کارشناسان شرکت نفت و گاز آغاجاری انجام شد:

ایمن‌سازی مخزن ذخیره‌سازی ۱۸۵ هزار بشکه‌ای نفتا در ماهشهر

مخزن ذخیره‌سازی ۱۸۵ هزار بشکه‌ای نفتای صادراتی در پایانه صادراتی ماهشهر به همت کارشناسان شرکت بهره‌برداری نفت‌وگاز آغاجاری ایمن‌سازی شد.

به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، محمدرضا گودرزی، مدیرعملیات شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاجاری گفت: عملیات جوشکاری مخزن ذخیره‌سازی ۱۸۵ هزار بشکه‌ای نفتای مایعات خامی صادراتی مستقر در منطقه عملیاتی ماهشهر که دچار نشتی از قسمت کف‌ریز شده بود در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام شد. وی افزود: با توجه به نشت کف مخزن TK-۱۱۰۶ با هماهنگی ادارات ایمنی، بازرسی فنی، نگهداری و تعمیرات، عملیات جوشکاری و ایمن‌سازی مخزن برای نخستین‌بار در شرکت آغاجاری با وجود نفتای درون مخزن به‌صورت کاملاً ایمن انجام و وارد مدار شد. وی گفت: با توجه به اهمیت راهبردی این مخزن و نوع مایعات موجود در آن، این عملیات با دقت و حساسیت ویژه‌ای انجام شد و با تلاش همه گروه‌های کاری، بدون بروز کوچک‌ترین مشکل و در کوتاه‌ترین زمان ممکن پایان یافت.

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران خواستار شد؛

اهتمام ملی حفاری به انضباط مالی، کار کارشناسی و مطالعات فنی و مهندسی

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران بر لزوم اهتمام ویژه این شرکت به انضباط مالی، تصمیم‌گیری بر مبنای کار کارشناسی و مطالعات فنی‌ومهندسی تاکید کرد و گفت: مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران بر همه فعالیت‌های شرکت ملی حفاری نظارت خواهد داشت.

سیدعبدالله موسوی، در نخستین نشست کاری هیئت مدیره جدید این شرکت گفت: شرکت ملی نفت ایران انتظارهایی از ملی حفاری دارد که باید به آن توجه جدی شود، زیرا این شرکت به عنوان یکی از شرکت‌های بالادستی زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران نقش مهمی در تولید ایفا می‌کند. وی داشتن انضباط اداری در همه فعالیت‌های شرکت را موضوعی مهم دانست و افزود: اجرای مقررات و ضوابط در این زمینه باید با دقت پیگیری شود، زیرا نظم در کار سبب پیشبرد اهداف و برنامه‌های شرکت می‌شود و بهره‌وری و بهبود بازدهی را در پی خواهد داشت.

معاون اول رئیس جمهوری:

وزیر نفت در خط مقدم مقابله با جنگ تمام‌عیار اقتصادی دشمن است

معاون اول رئیس جمهوری با بیان اینکه نباید فضا را برای تلاش و ابتکار عمل مدیران کشور در جبهه مقابله با جنگ تمام عیار اقتصادی دشمن ناامن کنیم، گفت: امروز وزیر نفت و کارکنان این وزارتخانه در خط مقدم مقابله با تحریم‌ها قرار دارند و نباید آنها را علاوه بر جبهه مقابله با فشار اقتصادی دشمن در جبهه‌های داخلی درگیر کنیم.

اسحاق جهانگیری، روز دوشنبه، ۲۰ خردادماه پس از بازدید از کارخانه واگن‌سازی تهران در نشستی که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس شورای شهر تهران، شهردار و استاندار تهران به منظور بررسی راه‌های کمک دولت به توسعه فعالیت‌های این کارخانه و توسعه قطار شهری برگزار شده بود، گفت: درست است که با شرایط تحریم روبه‌رو هستیم، اما هنر مدیریت این است که از دل محدودیت‌ها فرصت خلق کند. وی افزود: در شرایط جنگ اقتصادی و فشار همه‌جانبه دشمن نباید مسئولانی را که به دنبال بهره‌گیری حداکثری از توانمندی‌های داخل کشور هستند افزون بر مقابله با دشمن خارجی، در جبهه‌های مختلف داخلی نیز درگیر کنیم و فضا را برای ابتکار عمل آنها محدود و ناامنی کاری برایشان ایجاد کنیم. معاون اول رئیس جمهوری تصریح کرد: امروز وزیر نفت و کارکنان این وزارتخانه در خط مقدم مقابله در جنگ اقتصادی تمام عیار قرار دارند و باید برای تلاش‌هایشان احساس آرامش داشته باشند تا بتوانند حتی یک بشکه بیشتر نفت تولید و صادر کنند. جهانگیری با بیان اینکه باید فضا را برای فعالیت‌های سازنده در مسیر مقابله با تحریم‌ها آرام و امن کنیم، عنوان کرد: یا باید در برابر مردم و ملت ایران سر تعظیم فرود بیاوریم تا همه ظرفیت‌ها را در جبهه مقابله با جنگ اقتصادی پای کار بیاوریم، یا اینکه در برابر دشمنان سر تعظیم فرود بیاوریم. هر عقل سلیمی تأیید می‌کند که کار منطقی تعظیم و تکریم در برابر مردم خودمان است. وی ادامه داد: امروز هر تصمیمی برای مقابله با شرایط سخت اقتصادی گرفته می‌شود باید با حمایت همگانی اجرا شود، نه اینکه در مسیر اجرای آن اخلال شود یا حتی همان‌طور که گاه مشاهده کرده‌ایم در مسیر اتخاذ این تصمیم‌ها اخلال ایجاد یا مشکل تراشی شود. می‌شود از دل همین شرایط سخت نیازمندی‌های توسعه کشور و معیشت بهتر مردم را تأمین کرد. معاون اول رئیس جمهوری گفت: حمل‌ونقل عمومی از جمله حوزه‌های پیشران تولید است که نوسازی و توسعه آن ده‌ها مشکل کشور از جمله مصرف بالای سوخت و آلودگی هوا را حل می‌کند، اگر کامیون‌های فرسوده فعلی کشور نوسازی شوند می‌توانیم حدود نیمی از تولید کنونی بنزین و گازوئیل کشور را صادر کنیم. جهانگیری افزود: یکی دیگر از محورهای مهم مورد توجه دولت‌های یازدهم و دوازدهم در عرصه حمل‌ونقل عمومی توسعه ریلی بوده که خوب هم پیش رفته است و امروز تعداد زیادی از استان‌های کشور به شبکه ریلی سراسری متصل شده‌اند. حمل‌ونقل عمومی حومه‌ای نیز مورد توجه جدی دولت قرار دارد و توسعه قطار شهری در تهران و هشت کلانشهر دیگر نیز از موضوع‌های مورد توجه در دولت‌های یازدهم و دوازدهم بوده که در حد توان به حل مشکلات و توسعه آنها کمک شده است.

در یک سال اخیر؛

۱۵۲۵ واگن باری با حمایت وزارت نفت به ناوگان ریلی کشور پیوست

مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت گفت: در یک سال اخیر، یک هزار و ۵۲۵ واگن باری با حمایت وزارت نفت به ناوگان حمل‌ونقل ریلی کشور پیوسته است.

محسن دلاویز روز یکشنبه، ۱۹ خردادماه در آیین گشایش فاز پنجم پرژه طرح توسعه حمل‌ونقل ریلی افزود: این تعداد تا پایان امسال به ۴ هزار و ۱۰۰ واگن باری افزایش می‌یابد. وی با بیان اینکه وزارت نفت در قالب ظرفیت‌های ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، ضمن حمایت از صنعت ریلی، در چارچوب امضای قراردادهای راه‌آهن با عامل صرفه‌جویی نیز گام‌های بلندی برداشته است، ادامه داد: سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل ریلی افزون بر صرفه‌جویی در مصرف سوخت، در حفظ محیط زیست و تأمین رفاه مردم هم مؤثر است و به همین دلیل، وزارت نفت توجهی ویژه به این موضوع دارد. مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با بیان اینکه بهره‌مندی از ذخایر عظیم هیدروکربوری، مجوزی برای مصرف بی‌رویه انرژی در کشور نیست، تصریح کرد: بر اساس ترازنامه انرژی سال ۱۳۹۵ در حوزه خانگی، حدود ۳۹۰ میلیون معادل بشکه نفت خام و در بخش حمل‌ونقل حدود ۳۲۰ میلیون معادل بشکه نفت خام انرژی مصرف شده که نشان‌دهنده هدررفت ظرفیتی عظیم است. سعید رسولی، مدیرعامل راه‌آهن نیز در این آیین از حمایت‌های وزارت نفت و همکاری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت به‌منظور استفاده از ظرفیت‌های ماده ۱۲ برای توسعه ناوگان حمل‌ونقل ریلی کشور قدردانی کرد. بر اساس این گزارش، آیین افتتاح فاز پنجم پرژه طرح توسعه حمل‌ونقل ریلی و پیوستن ۴۰۰ دستگاه واگن لبه‌بلند باری به مبلغ قرارداد ۸۸ میلیارد تومان، براساس توافقنامه بین شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و راه آهن جهموری اسلامی ایران توسط شرکت تجارت کوشش سپاهان به عنوان سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی، صبح امروز (یکشنبه، ۱۹ خردادماه) برگزار شد.

فاز سوم طرح جامع مطالعات غرب کارون آغاز شد

فاز سوم طرح جامع مطالعات غرب کارون با هدف ارائه و اولویت‌بندی برنامه‌های اقدام و تعیین مسئولیت ذی‌نفعان وارد مرحله اجرایی می‌شود.

به گزارش دانش نفت به نقل از مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران، معاونت ارزشیابی و نظارت بر عملکرد و نظام‌های ایجاد طرح اعلام کرد: فاز نخست و دوم طرح جامع «مطالعات اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی و زیست محیطی منطقه غرب کارون برای دستیابی به توسعه پایدار و متوازن در منطقه» با همکاری کمیته راهبری پارسال پایان یافت و نتایج آن که شامل تشریح شرایط اقلیمی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و اقتصادی، زیست محیطی و منابع طبیعی، شهرسازی و زیرساخت‌ها، ساختار شرکت بهره‌برداری نفت‌وگاز اروندان و وضع اسکان کارکنان است، به وزیر نفت و هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران ارائه شد. به گفته این معاونت، مشارکت و همسویی ذی‌نفعان در منطقه غرب کارون و عمل به تعهدهای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت ملی نفت ایران به برقراری توازن بین فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت و وضع اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و مدیریتی منطقه غرب کارون کمک شایانی می‌کند، از این رو راهبردهای اجرایی در این باره تدوین شد که پس از تائید از سوی هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران، اجرای فاز سوم با هدف ارائه برنامه اقدام، اولویت‌بندی هر یک از آنها و تعیین نقش‌ها و مسئولیت‌های هر یک از ذی‌نفعان تصویب شد. این معاونت در ادامه افزود: برنامه‌های اقدام در قالب بهبود شبکه روابط ذی‌نفعان، ساختار کلان مدیریتی و روابط بین سازمانی، تسهیل‌گری اجتماعی و فرهنگ‌سازی، کاهش پیامدهای ناخواسته ناشی از فعالیت پروژه‌های صنعت نفت و گاز بر محیط زیست، ایجاد همکاری سازنده و مناسب میان صنعت نفت و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و اداره‌ها منطقه‌ای و پشتیبانی از ظرفیت‌های اقتصادی موجود در منطقه غرب کارون اولویت‌بندی می‌شود. کمیته راهبری متشکل از مشاور وزیر در امور اجتماعی و نمایندگان مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی، مدیریت توسعه منابع انسانی و مدیران عامل شرکت‌های ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، مهندسی و توسعه نفت، نفت و گاز اروندان، مدیر نظارت بر طرح‌های مناطق نفت‌خیز و مدیر HES شرکت ملی نفت ایران است که در سال ۱۳۹۴ فعالیت خود را آغاز کرده است.

با چشم‌انداز پنج‌ساله؛

سند راهبردی دانشگاه صنعت نفت منتشر شد

سند راهبردی دانشگاه صنعت نفت با افقی پنج ساله که دارای ۱۹ هدف کلان و ۶۵ هدف عملیاتی است، منتشر شد.

این سند، نخستین برنامه راهبردی این دانشگاه است که در تهیه و تدوین آن به ویژگی‌ها و ملاحظات مهمی توجه شده است. برنامه راهبردی دانشگاه به گونه‌ای تهیه و تدوین شده است که نقشه راه دانشگاه را به درستی و با درک و تکیه بر شرایط و واقعیت‌های صحنه کار ترسیم کند. بدین ترتیب، امکان استفاده از ظرفیت‌های موجود دانشگاه برای تقویت و بهبود شاخص‌های کیفی تعریف شده در برنامه راهبردی، فراهم می‌شود. بر اساس این گزارش، در تدوین این برنامه، سعی شده است به دغدغه‌ها و مشکلات جاری دانشگاه در قالب پرسش‌های جدی در زمینه مسائل مربوط به همه حوزه‌های تخصصی دانشگاه مانند آموزشی، پژوهشی، دانشجویی، اداری و مالی توجه شود. مدل اجرایی کار با بهره‌گیری از الگوی پیشنهادی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در مهرماه ۹۳ در نظر گرفته شده است. همچنین به منظور جلب مشارکت همه دست‌درکاران در سطوح مختلف دانشگاه و ایجاد زمینه‌های تحقق برنامه‌ریزی راهبردی، بررسی و تدوین این برنامه با بهره‌گیری از یک فرآیند سه سطحی در دانشگاه شامل شورای تخصصی دانشگاه، هیئت رئیسه دانشگاه و دبیرخانه سند راهبردی دانشگاه، انجام شد.

بر اساس این گزارش، اهداف کلان و عملیاتی دانشگاه در هفت حوزه به شرح زیر ارائه شده است:

- حوزه سطح فعالیت‌ها و عملکرد
- حوزه خدمات آموزشی
- حوزه خدمات پژوهشی، فناوری و نوآوری
- حوزه خدمات دانشجویی و فرهنگی
- حوزه توسعه زیرساخت‌ها و مدیریت منابع
- حوزه ارتباط با صنعت
- حوزه روابط بین‌الملل

همچنین این سند با افقی پنج‌ساله (۱۴۰۲-۱۳۹۸) دارای ۱۹ هدف کلان و ۶۵ هدف عملیاتی بوده که در پنج فصل شامل کلیات، سند چشم‌انداز و بیانیه مأموریت دانشگاه، ارزیابی عملکرد دانشگاه با استفاده از تحلیل‌های استراتژیک، تدوین اهداف راهبردی و کلان دانشگاه و برنامه عملیاتی دانشگاه امسال تنظیم شده است.

اعلام رئوس اقدام‌های زیست‌محیطی شرکت ملی نفت؛

حفظ محیط‌زیست، ارزش راهبردی و مسئولیت ذاتی شرکت ملی نفت ایران است

نفت مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، صیانت از محیط زیست را ارزش راهبردی و مسئولیت ذاتی مدیریت و کارکنان این شرکت برشمرد و به مناسبت هفته محیط زیست، رئوس اقدام‌های زیست‌محیطی این شرکت را اعلام کرد.

مسعود کرباسیان ضمن گرامیداشت هفته محیط زیست (۱۶ تا ۲۲ خردادماه) که از سوی سازمان حفاظت محیط زیست کشور با شعار «کاهش آلاینده‌ها و پسماند، آسمان آبی، زمین سبز» نامیده شده است، عنوان کرد: آرزوی داشتن توسعه پایدار به معنای توسعه جوامع با در نظر گرفتن تأمین نیازهای کنونی، بدون لطمه زدن به استعدادها و توانایی‌های مورد نیاز آینده، نیازمند عزمی جدی برای حفظ، نگهداری و بهره‌برداری صحیح از مواهب و منابع ارزشمند الهی است که در اصل ۵۰ قانون اساسی به عنوان وظیفه عمومی به شمار آمده است. وی افزود: رویکرد شرکت ملی نفت ایران در حفاظت محیط زیست به عنوان یک ارزش راهبردی نوعی مسئولیت ذاتی است که ریشه در اخلاق، فرهنگ و اعتقادات مدیریت و کارکنان این شرکت دارد. کرباسیان در تشریح اقدام‌های زیست‌محیطی شرکت ملی نفت ایران به مواردی از جمله در اولویت قرار دادن اصل پیشگیری به جای اصلاح در فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌ها، برنامه‌ریزی به منظور بازیافت گازهای ارسالی به مشعل از طریق واگذاری به بخش خصوصی، استفاده از سامانه‌های کنترل جامدات و مدیریت پسماند در دستگاه‌های حفاری و برنامه‌ریزی برای ارتقای تصفیه‌خانه‌های فاضلاب پالایشگاه‌های گاز منطقه پارس جنوبی اشاره و تصریح کرد: تهیه و تدوین و ابلاغ راهنماها و دستورعمل‌های کاری در بخش محیط‌زیست در سطح شرکت ملی نفت ایران با هدف پیاده‌سازی و رعایت الزام‌های زیست‌محیطی حین مراحل ساخت‌وساز، حفاری و بهره‌برداری از تأسیسات تولیدی و پشتیبانی و پایش وضع محیطی و گزارش‌دهی میزان آلاینده‌های هوا از دیگر اقدام‌های این شرکت در حوزه محیط زیست بوده است. وی با اشاره به تشکیل کارگروه «لجن‌های نفتی و مواد زاید تولیدی (سلج)» به‌منظور رفع مشکلات محیط زیستی و مدیریت گازهای آلاینده و جلوگیری از سوزاندن هیدروکربن‌های زائد در گودال‌های سوخت، ادامه داد: جمع‌آوری، آبزدایی و شیرین‌سازی گازهای ترش همراه نفت لایه بنگستان مخازن نفت و تبدیل این گازها به گاز شیرین در کارخانه‌های گاز و گاز مایع و تولید مایعات گازی (طرح آماک) و استفاده از دستگاه‌های فرآورش سیار نفت (MOT) و تفکیک‌گر سیار نفت (MOS) و دستگاه مشعل سبز (Oil Green Burner) برای پیشگیری از آلودگی هوا و سوزاندن مواد زائد نفتی ناشی از عملیات حفاری چاه‌های نفت را نیز باید به مجموعه اقدام‌های زیست محیطی این شرکت اضافه کرد. به گفته این مقام مسئول، برای رسیدن به سطح مطلوب محیط‌زیست و توسعه پایدار در سطح شرکت ملی نفت ایران راه زیادی در پیش است و انتظار می‌رود با پذیرش محیط‌زیست به عنوان یک ارزش استراتژیک در شرکت ملی نفت و ارتقای سطح دانش و فرهنگ محیط‌زیستی در سطوح مختلف سازمانی، اجرا و انجام همه فعالیت‌ها به شیوه‌ای که کمترین آلودگی محیط‌زیستی را داشته باشد، جزو وظایف لاینفک همه مدیران، سرپرستان و کارکنان در هر سطح و لایه سازمانی تعریف شود.

سومین فراخوان ارزیابی صلاحیت مناقصه‌گران دستگاه مرکزی وزارت نفت

نفت دبیرخانه شورای هماهنگی منابع واحد دستگاه مرکزی وزارت نفت به‌منظور استفاده از توانمندی‌ها و حمایت حداکثری از سازندگان داخلی، سومین فراخوان ارزیابی صلاحیت مناقصه‌گران دستگاه مرکزی وزارت نفت را اعلام کرده است.

به گزارش دانش نفت به نقل از معاونت امور مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، برای استفاده از توانمندی‌ها و حمایت حداکثری از سازندگان داخلی، ایجاد بانک اطلاعات منابع واحد، تسریع در تأمین اقلام و تجهیزات مورد نیاز در فضای رقابتی و همچنین با توجه به درخواست‌های مکرر و گسترده شرکت‌های سازنده و فروشنده (اعم از شعبه شرکت اصلی خارجی، نماینده انحصاری، نماینده، انباردار و ...) از وزارت نفت، سومین فراخوان ارزیابی صلاحیت مناقصه‌گران دستگاه مرکزی وزارت نفت اعلام شد. بر اساس این گزارش، تمامی سازندگان و تامین‌کنندگان داخلی می‌توانند با دریافت کد عضویت پنج رقمی ایران کد از تارنمای www.irancode.ir و ثبت‌نام در تارنمای www.meganaft.ir شرکت فاوا نفت صباکیش و اخذ امضای الکترونیکی (token)، به پرتال سامانه تأمین کالای وزارت نفت به نشانی ep.mop.ir مراجعه و نسبت به درج اطلاعات و تکمیل فرم پرسشنامه خوداظهاری اقدام کنند. تلفن مرکزی (call center) با شماره ۶۱۶۲۳۳۰۰-۰۲۱ برای پاسخگویی به مراجعان در نظر گرفته شده است. در این فراخوان تاکید شده است پس از ثبت و صدور نهایی فرم‌های تکمیل شده، اضافه کردن هرگونه اطلاعات جدید منوط به دریافت مجوز از دستگاه مرکزی به نشانی بالا خواهد بود و ضروری است شرکت‌ها در تکمیل فرم‌های مربوطه که ملاک ارزیابی صلاحیت و رتبه‌بندی خواهد بود، دقت کافی داشته باشند. در بخش دیگری از این فراخوان آمده است: همه سازندگان و تامین‌کنندگان داخلی باید در تارنمای ep.mop.ir حتماً سربرگ «راهنمای تامین‌کنندگان» را ملاحظه کنند تا در فرآیند خوداظهاری تسریع شود. مستندات، مجوزها، گواهینامه‌ها و معیارهای ارزیابی صلاحیت منابع و اهمیت وزنی آنها در پایگاه اطلاع‌رسانی مناقصات و تارنمای دستگاه مرکزی به نشانی ep.mop.ir قرار دارد. در این فراخوان تاکید شده است: فقط منابعی قابلیت ارزیابی خواهند داشت که حداقل یک پرسشنامه را تکمیل و ثبت و صدور نهایی کرده باشند. بدیهی است منابعی که فرآیند خوداظهاری را تکمیل نکرده باشند امکان ارزیابی را نخواهند داشت. مدت اعتبار ارزیابی صلاحیت منابع سازنده و تأمین‌کننده، از تاریخ درج در فهرست بلند دستگاه مرکزی به مدت دو سال خواهد بود. رشته یا زمینه تخصصی ارزیابی صلاحیت نیز همه رشته‌های تخصصی مرتبط با قطعات و تجهیزات مورد نیاز صنایع بالادستی و پایین‌دستی (خشکی و دریایی) صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش و پخش است. تاریخ اعلام نتایج ارزیابی صلاحیت این فراخوان به این شرح است: نتایج ارزیابی صلاحیت خوداظهاری و تکمیل مدارک، از سوی دستگاه مرکزی وزارت نفت (معاونت امور مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت – اداره کل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری)، حداکثر تا مورخ ۰۱/۰۹/۹۹ در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات و تارنمای دستگاه مرکزی وزارت نفت به آدرس (ep.mop.ir) منتشر می‌شود. نام و نشانی دستگاه مرکزی در این فراخوان به شرح زیر درج شده است: وزارت نفت، معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری – تهران، خیابان کریم خان زند- خیابان حافظ ساختمان مرکزی ششم شرکت ملی نفت ایران – پلاک ۵۲۳ طبقه چهارم- اداره‌کل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت – کد پستی: ۱۵۹۸۷۱۴۵۱۳. بر اساس این گزارش، شروع خوداظهاری از تاریخ درج این آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار و پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات بوده و تا ۳۰ بهمن ماه امسال ادامه خواهد داشت. دستگاه مرکزی نیز منابعی را که مدارک خوداظهاری را تکمیل کرده‌اند، بر اساس ویرایش اول دستورعمل ارزیابی صلاحیت و رتبه‌بندی سازندگان و تامین‌کنندگان (فهرست بلند دستگاه مرکزی) ابلاغی به شماره ۲۴۵۸۳۷/۹۶ مورخ ۲۸/۰۵/۹۶ از سوی معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت ارزیابی خواهد کرد.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه پارس:

طرح نخبه‌پروری اصلاح می‌شود

نفت مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس از اصلاح طرح نخبه‌پروری خبر داد و گفت: رویکرد طرح نخبه‌پروری به سمت استادپروری خواهد بود تا نتایج پایدارتری را به همراه داشته باشد.

سیدپیروز موسوی در دیدار با جوانان، فعالان اجتماعی و نخبگان شهرستان عسلویه افزود: وجود نهادهای اجتماعی و فرهنگی در شهرستان عسلویه افتخار صنعت نفت در منطقه به شمار می‌آید و بنده به شخصه خوشحالم که شما به عنوان نماد قدرت جامعه محلی به ما قدرت می‌دهید. وی لازمه توسعه همه‌جانبه را گسترش فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد دانست و افزود: زمانی توسعه درون‌زا را شاهد هستیم که مشارکت شما نخبگان اجتماعی همراه چرخ توسعه باشد. مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس به اجرای طرح نخبه‌پروری از سوی این سازمان برای افزایش بنیه علمی جامعه محلی اشاره کرد و افزود: طرح نخبه‌پروری در تماس با ذی‌نفعان اصلاح خواهد شد و رویکرد آن به سوی استادپروری خواهد بود تا نتایج پایدارتری را به همراه داشته باشد. موسوی ادامه داد: برای افزایش انگیزه معلمان در منطقه، طرح اختصاص حق آلایندگی به آنان مورد توجه جدی سازمان منطقه ویژه قرار دارد که لازم است آموزش و پرورش در این زمینه بیشتر پیگیر باشد.

مقابله با آسیب‌های اجتماعی را با رویکرد خارج از فنس دنبال می‌کنیم

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در ادامه درباره خواسته یکی از فعالان اجتماعی شهر نخل تقی در مورد کنترل آسیب‌های اجتماعی در پارس جنوبی اظهار کرد: رویکرد ما در مقابله با این آسیب‌ها خارج از فنس است و اعتقاد داریم این آسیب‌ها به صورت مویرگی همه بخش‌های جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. موسوی گفت: سازمان‌های مردم‌نهاد و اجتماعی باید متولی اصلی رفع آسیب‌های اجتماعی در منطقه باشند، زیرا این نهادها نوع مشکل در بطن جامعه را به‌خوبی درک می‌کنند و ما به عنوان سازمان منطقه ویژه از آنها حمایت می‌کنیم. وی دغدغه‌ها و راه‌حل‌های فعالان اجتماعی شهرستان عسلویه را مبنای برنامه اجرایی سازمان مطبوعش برای پاسخگویی به این مشکلات برشمرد و افزود: از آنجا که این نقدها از بطن جامعه می‌آید، برای شخص من بسیار ارزشمندتر از تحقیقات دانشگاهی خارج از جامعه محلی است. وی تصریح کرد: بسیاری از مشکلات منطقه ناشی از سرعت اجرای پروژه‌ها بوده است که ما اکنون می‌توانیم تنها با هنرمندی اثرات آنها را کاهش دهیم و این موضوع تنها با مشارکت جامعه محلی امکان‌پذیر است.

شیوه‌نامه وزارت نفت دستور کار سازمان در اشتغال منطقه است

موسوی با اشاره به شیوه‌نامه وزارتی صنعت نفت برای به‌کارگیری نیروهای بومی، این شیوه‌نامه را بر مبنای عدالت خواند و افزود: بنده شخصاً به این شیوه‌نامه اعتقاد دارم و برای اجرای آن تحت فشار بودم، اما از آن تخطی نکردم. مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس با بیان اینکه تاکنون دنبال بیکار کردن کسی در طول مدت خدمت خود در صنعت نفت نبوده‌ام، گفت: همه تلاش شبانه‌روزی من گرفتن مجوز برای نیروهایی بوده که به صورت غیرقانونی در سال‌های گذشته جذب شده‌اند.

رویکرد جدید آموزش نیروی انسانی، خدماتی‌محور خواهد شد

وی رویکرد جدید آموزش نیروی انسانی از سوی این سازمان را مبتنی بر آموزش تخصصی مشاغل خدماتی با توجه به نیاز آینده پارس جنوبی دانست و از سازمان‌های مردم‌نهاد عسلویه درخواست کرد در این هدف یاری‌رسان سازمان منطقه ویژه باشند. موسوی در پایان با توجه به خواسته‌های فعالان اجتماعی شهرستان عسلویه، توسعه فضای سبز در شهرها و روستاهای منطقه و حمایت از تولیدات صنایع دستی و گروه‌های هنری را از اقدام‌های آتی سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در تعامل بیشتر با جامعه محلی برشمرد.

یادداشت

ضرورت همراهی روابط عمومی با تحولات فراگیر ارتباطی عصر کنونی

محمدجواد قبادبیگی
کارشناس روابط عمومی شرکت پتروشیمی مرجان

درعصر تحولی امروز نقش مؤثر روابط عمومی‌ها به عنوان عامل اصلی و حلقه اولیه مدیریت ارتباطات و اطلاع رسانی بر کسی پوشیده نیست با اذعان به این واقعیت که پیشرفت سازمانی و راهبری افکار عمومی و اطلاع رسانی هدفمند بر مدار و محور اسلوبی می‌چرخد که نیاز ارتباطی جامعه هدف را متناسب با تحولات عصر کنونی به شکلی علمی، تخصصی و به تعبیری شفافیت در عملکرد را در لایه‌های ارتباطی تأمین تا بتواند در فضای رقابتی کنونی با اتکال به داشته‌های خود پیوسته در ایجاد روابطی سازنده با مجموعه‌های درون و برون سازمانی، در قامت نهادی پویا کارآمد و به روز ظاهر گردد در این مسیر توجه به ظرفیت‌های متعدد اعم از علمی، حرفه‌ای و نیز تقویت زیرساخت‌ها و ابزار نوین و به روز، راه برون رفت از وضعیت کنونی را پیش روی این حرفه هموار می‌نماید، بنابراین ابزار شناخت در موقعیت کنونی از مولفه‌های کارآمدی روابط عمومی سازمان‌ها و شرکت‌های پیشرو به شمار می‌رود و اینجاست که کارگزار روابط عمومی در کنار وظایف تخصصی خود از جمله فعالیتهای رسانه‌ای، اطلاع رسانی، اطلاع یابی و اطلاع دهی صحیح و هدفمندانه باید از قدرت تحلیل گری بالایی در عرصه ارتباطات برخوردار باشد تا بتواند انتظارات از روابط عمومی عصر جدید را به صورت علمی و تخصصی برآورده نماید آنگاه است در کنار معرفی صحیح سازمان، موسسه یا شرکت فعالیت‌ها، دستاوردها ونیز شرح وظایف محوله را با تکیه بر قابلیت و توانمندی خود در پروسه‌ای متشکل از مجموعه‌های ذیربط عملیاتی و محقق می‌سازد روابط عمومی به مقتضای شرایط حاکم بر آن در عصر حاضر مسیر تحول خواهی در جمیع جهات ارتباطی را فرا روی خود هموار و این هدف را سرلوحه فعالیت خود قرار می‌دهد تا بر مبنای رویکردی عالمانه و بر محور تفکر مداری، مشارکت مداری و اطلاع مداری بتواند در پیشرفت و اثربخشی سازمان موسسه و یا شرکت منشاء اثر واقع گردد و در نتیجه برنامه عمل این نوع نگاه به روابط عمومی بر مدار نواندیشی نوگرایی، ابتکار و خلاقیت قرار گرفته و سیستم را با تحولات و پاسخگویی به موقع و روزآمد به افکار عمومی منطبق و هماهنگ می‌سازد بنابراین در موقعیت و عصر شتابنده ارتباطات، روابط عمومی پویا و پرتحرک باید فعالیتش متکی بر اطلاعات درست و به موقع، روزآمد و دقیق باشد تا بتواند در این عرصه مهم با تکیه بر اصل مترقی ارتباط محور پاسخگوی انتظارات سازمانی باشد.

یادداشت

۱۰ برنامه عملی برای کاهش اتکای بودجه به نفت

محمد قاسمی
معاون پژوهش اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

۱۰ برنامه‌ای که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی درباره کاهش وابستگی بودجه به درآمد نفتی ارائه کرده، عمدتاً عملیاتی است، یعنی از هم اکنون باید در دستور کار دولت قرار گیرد. درباره طرح مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در زمینه حذف درآمدهای نفتی از بودجه کشور و جایگزین آن با درآمدهای دیگر بایستی گفت: در این صورت دو پرسش اساسی پیش می‌آید که اگر درآمدهای نفتی را آگاهانه و مختارانه به شکل فعلی در بودجه وارد نکنیم دولت چگونه می‌تواند منابع و مصارف خود را تنظیم کند؟ همچنین با حذف درآمدهای نفتی چگونه باید مدیریت واردات و صادرات کشور را انجام داد؟ اکنون از نفت به عنوان سلاح علیه کشورمان استفاده می‌شود و اگر بخواهیم با آن مقابله منفعلانه کنیم می‌گوئیم برای جبران کاهش درآمدهای نفتی، از ذخایر ارزی استفاده کنیم اما برخورد فعالانه با این موضوع این گونه است که این صد هزار میلیارد تومان کاهش درآمد نفتی را از طریق برنامه‌های قابل اجرا و قابل رصد، پیگیری و جبران کنیم. بر این اساس، ۱۰ برنامه‌ای که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در این باره ارائه کرده، عمدتاً عملیاتی است، یعنی از اکنون باید در دستور کار دولت قرار گیرد. در بسیاری از کشورها زمانی که برنامه اصلاحات ساختاری بودجه- مطرح شد در شرایطی این برنامه‌ها موفق شدند که اراده انجام آن‌ها وجود داشته است. تا زمانی که درآمد راحت نفت وجود دارد اراده‌ای برای انجام آن نیست و اکنون مهمترین سدی که می‌تواند موجب غیر اجرایی شدن آن شود نبود اراده برای اجرای طرح مرکز پژوهش‌های مجلس است نه مشکلات فنی. گزارش‌های دولت، حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان معوقات و بدهی‌های مالیاتی وجود دارد، انواع و اقسام معافیت‌های مالیاتی وجود دارد که دولت می‌تواند آن‌ها را ساماندهی و کسب درآمد کند. برای رفع کسری بودجه باید رفتارهای قبلی کنار گذاشته شود و بخش‌های نامولدی که سودهای هنگفتی دارند اما مالیات پرداخت نمی‌کنند باید شناسایی و از آن‌ها مالیات گرفته شود. کنترل هزینه‌ها مهم است و از تأمین درآمدها هم اهمیت بیشتری دارد، سفرهای خارجی غیر ضروری هم باید کنترل و کاهش یابد.

یادداشت

فرار به جلوی آمریکا برای پنهان سازی واقعیت‌های حمله به نفتکش‌ها در دریای عمان

وزیر امـور خارجه امریکا در حالی با فـرار به جلو از تلاش این کشـور برای بازگرداندن ایران به میز مذاکره یاد می‌کند که کشورش علی رغم مخالفت همه اعضای اصلی شـورای امنیت سازمان ملل با زیـر پا گذاردن مجموعه هنجارهای بیـن المللی و قطعنامه ۲۲۳۱ از برجام که حاصل سـال‌ها مذاکره و تلاش دیپلماتیک بود خارج شده و باید پاسخگو باشد و نه مدعی.

وزیر امور خارجه آمریکا در کنفرانس مطبوعاتی اظهار داشـت: قصد داریم در شـورای امنیت تصمیماتی بگیریم تـا ایران را به میز مذاکـره بازگردانیم. ایران باید مذاکره را با مذاکره جواب بدهد. تحلیل آمریکا این اسـت که حمله به نفتکش‌ها کار ایران بوده و ایران قصد دارد جریان نفت را دچار مشکل کند. پمپئو همچنین خود را در جایگاه نماینده کشـورهای جهان قرار داد و اظهار داشت: اقای ظریف شاید فکر کند این حملات مضحک اسـت اما دنیـا چنین فکری نمی‌کند. وزیـر امور خارجه امریکا در حالی با فرار به جلو از تلاش این کشـور بـرای بازگرداندن ایران به میز مذاکره یاد می‌کند که کشـورش علی رغم مخالفت همه اعضای اصلی شـورای امنیت سـازمان ملل با زیر پا گذاردن مجموعـه هنجارهای بین المللی وقطعنامه ۲۲۳۱ از برجام که حاصل سـال‌ها مذاکره و تلاش دیپلماتیک بود خارج شده و باید پاسـخگو باشـد و نه مدعی. در حالی که رئیـس جمهور امریکا پس از خروج این کشـور از برجام به صراحت اعلام کـرد که علیه ایران «جنگ اقتصادی» را آغاز کرده اسـت، وزیر امور خارجه این کشـور با وقاحت تمام می‌گوید: ایران بایـد مذاکره را با مذاکره جواب بدهد. شتاب زدگی پمپئو در ارائه «تحلیل» آمریکا در خصوص نقش داشتن ایران در انفجار دو کشـتی در دریای عمان نشـان می‌دهد که وی به خوبی می‌داند که اگر ارزیابی‌های فنی و شـواهد میدانی مورد بررسی قرار بگیرد، آنگاه تحلیل‌هایی از این دست، رنگ باخته و واقعیت رفتار شـرارت آمیز امریکا و متحدانش برای نا امن کردن منطقه مشخص خواهد شـد. اگرچه پمپئو از قول همه جهان، مضحک خواندن متهم سازی ایران را در این رخداد به زیر سؤال می‌برد اما بسیار روشن است کـه همزمانی حمله به نفتکش‌ها با دیدار نخسـت وزیر ژاپن با رهبر انقلاب در تهران، هرگونه شکی را برای دخالت مخالفان ایران در این حملات با هدف افزایش فشار به جمهوری اسلامی از میان می‌برد.

یادداشت

ریسک مقابله با فساد

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران

برای تحلیل آنچه در فضای اقتصادی کشور در حوزه نفت می‌گـذرد، باید به برخی گزاره‌های سـاده پرداخت. نفت دو جنبه دارد؛ یک جنبه آن کالای مورد استفاده مردم در اقصی نقاط جهان و ضرورت جهانی تولید انرژی است. جنبه دوم اینکه نفت یک راهبرد در صحنه اقتصاد جهانی اسـت. راهبرد، به معنای راهبردهای فعالیت در هر جامعه اسـت. حساسیت این مسئله هم از آنجایی معلوم می‌شود که فقط ۳۰ کشور جهان نفت دارند. در همه طول تاریخ، کشورهای دارنـده نفت و گاز چه از منظر ملـی و چه بین‌المللی زیر ذره‌بین بودند. در داخل هر کشور هم کسانی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، در مرکز توجه و نظارت هستند. کسی که سکاندار حوزه انرژی است، مسئولیت‌های چندگانه دارد. یک مسـئولیت، حرفه‌ای و تخصصی بـرای پیش بردن این صنعت است. مسئله دوم، آگاهی از وضع اقتصادی و اجتماعی و مسئله سوم حفظ صنعت در وضعیت موجود و آینده اسـت. به همین دلیل است که در ایران، در کابینه‌های مختلف از زمان ملی شـدن صنعت نفت چالش‌های زیادی رخ داده اسـت. از سال ۱۳۲۹، سه سـال طول کشید تا ملی شدن به نحو صحیحی انجام شود. در این زمان ما صاحب مالکیت نفت شدیم، اما عاملیت و فاعلیت را در اختیار نداشتیم. پس از پیروزی انقلاب اسلامی که مالکیت، عاملیت و فاعلیت هر سـه در اختیار خودمان قرار داشت، سکاندارانی برای هدایت این سـه حوزه، کم داشتیم. به همین دلیل همیشه وزارت نفت زیر ذره‌بین بوده است. دلیل عمده آن هم وابستگی ما به نفت است. در ۴۰ سال پس از انقلاب اسلامی، در مقاطعی میزان وابستگی اقتصاد به نفت تا سطح ۷۰ درصد هم افزایش یافته اسـت. حالا نیز طبق آخرین بررسی سازمان برنامه و بودجه، وابسـتگی اقتصاد ما به نفت ۵۴ درصد اسـت. باید به این نکته نیز توجه داشـت کسانی که در حوزه نفت فعالیت می‌کنند، با موضوع جنگ اقتصادی روبه‌رو هسـتند. این مسئله‌ای است که آقای زنگنه هم در مصاحبه اخیر خود به آن اشاره کرده است. در چنین شرایطی ریسک‌پذیری و خلاقیت مدیریتی مهم‌ترین مسئله است. در تاریخ پس از پیروزی انقلاب اسلامی، بسـیاری از وزیران نفت ما قدرت ریسک‌پذیری کافی نداشته‌اند. زنگنه نسـبت به مدیران دیگر قدرت ریسک‌پذیری بیشتری دارد و همین قضیه سبب می‌شود که مسائل و حاشیه‌های زیادی را هم به جان بخرد. از منظر کسانی که این صنعت را نمی‌شناسند، زنگنه همواره مورد سؤال است. شـرایط اقتصادی امروز ما بسـیار خاص و متفاوت با دوران جنگ و حتی دوران تحریم پیشـین است. برای انجام مراودات بین‌المللی در این شرایط باید ریسک داشت و هزینه‌های این خطرپذیری هم بالاست. در این شرایط، این مسائل هزینه‌زاست و مدیر باید دارای اختیارات باشد و به او باید اعتماد کرد. در همین حال، در چنین شرایطی که هزینه‌ها افزایش می‌یابد، نباید به ایجاد فساد منجر شود. مجموعه عملکرد وزارت نفت نشان می‌دهد که تمام تلاش خود را به کار بسـته تا راهبردهای ویژه‌ای برای عبوراز این وضع و مقابله با فساد داشته باشد و اجازه ندهد صنعت نفت به زمینه‌ای برای ظهور مجدد مفسدان تبدیل شود.

دانش نفت گزارش می‌دهد؛

واکنش‌های جهانی به حادثه نفتکش‌ها در دریای عمان

دانش نفت ظهر روز پنج شنبه گذشته به دو نفتکش در دریای عمان «حمله» شد. ابتدا شبکه خبری «العالم» گزارش داد که انفجاری شدید در دریای عمان روی داده است. شـبکه «العالم» این خبر را به نقل از منابـع محلی عمان اعـلام کرد. بنا به این گزارشـها دلیل این انفجارها «حمله» بـه دو نفتکش در دریای عمـان بود. به گزارش خبرگـزاری رویترز خدمه این دو نفتکش تخلیه شـده‌اند و سالم هستند. این خبرگزاری خبـر تخلیه خدمه این دو نفتکش را به نقل از چهـار منبع تجاری و کشـتیرانی اعلام کرد. در ابتدای حادثه خبرگزاری «آسوشیتدپرس» نوشت: گروه امنیت دریایی بریتانیـا درباره «حادثه‌ای نامشخص» در خلیج عمان هشدار داده و خواستار «احتیاط زیاد» در این منطقه شد. شبکه «اسـکای نیوز» نیز به نقل از گروه امنیت دریایی بریتانیا گزارش داد که این گروه اکنون از وقوع حادثه‌ای برای حداقل یک کشتی نفت‌کش در خلیج عمان اطلاع دارد.

۴۴ ملوان نفتکش‌های حادثه دیده در جاسک هستند

در همین حال، ایرنا به نقل از یک منبع آگاه نوشـت: ۴۴ ملـوان دو فروند کشـتی نفتکش خارجی کـه در دریای عمـان دچار حادثه شـدند با هماهنگی مرکز جستجو و نجات دریایی هرمزگان از آب گرفته شدند و توسط شناور ناجی ایرانی به بندر جاسک منتقل شدند.

یکی از نفتکش‌ها غرق شد

المیادین هم گـزارش داد: یکی از دو نفتکـش حادثه دیده در دریای عمان به طور کامل غرق شـده است که البته این ادعا تائید نشد.

افزایش قیمت نفت بعد از حمله به نفتکش‌ها در دریای عمان

خبر حمله به دو نفت‌کش در دریای عمان قیمت نفت در بازارهای جهانی را ۲.۵ دلار بالا برد. هر بشـکه نفت برنت به قیمت ۶۲ دلار و ۵۵ سنت به فروش می‌رود.

نفتکش‌ها متعلق به کدام کشور هستند؟

نفت‌کش‌هـای حادثه‌دیـده «FRONT ALTAIR» بـا پرچم جزایر مارشال و «Kokuka Courageous» با پرچـم پاناما بوده‌اند. کشـتی Front Altair سـال ۲۰۱۶ سـاخته شـده و ملکیـت آن بـرای کمپانـی فرانتلاین اسـت. فرانتلاین بزرگ‌تریـن کمپانی نفتکش جهان است که دفتر مرکزی آن در همیلتون برمودا اسـت و سالانه ۱.۱ میلیارد دلار درآمد دارد. این کشـتی ۷۵ هزار تن نفتا از الفجیره بارگیری کرده و به تایوان می‌برده است. کشتی Kokuka Couageous تحت مالکیت ژاپن بوده و در سـال ۲۰۱۰ ساخته شـده بود. با پرچم پاناما تردد آبی داشـته است و در بندر الجبیل عربسـتان متانول بار زده و راهی سنگاپور بود.

نفتکش‌ها کجا دچار حادثه شدند؟

محل وقـوع حادثه، ۳۰ کیلومتری جنوب بندر جاسـک (شـرق اسـتان هرمزگان) اسـت و دود حادثه از ساحل جاسـک دیده می‌شـد. نفتکش حامل متانول (ماده فوق العاده سریع الاحتراق) اسـت به همین دلیل خاموش کردن آن به شدت خطرناک است.

بیانیه شرکت سنگاپوری اجاره‌کننده نفتکش آسیب‌دیده در دریای عمان

شـرکت سـنگاپوری «بی‌اس‌ام» اجاره‌کننده نفتکش آسیب‌دیده در دریای عمان، اعلام کرد ۲۱ خدمه کشتی آن را ترک کرده‌اند. به نوشته خبرگزاری «ورلد مریتایم نیوز»، این شرکت طی بیانیه‌ای اعـلام کرد: «ناخدا و خدمه، کشـتی را ترک کرده‌اند و توسـط قایق نجات یک کشتی گشـت‌زنی سـاحلی نجات پیدا کردند. یکی از خدمه کشتی آسیب دیده Kokuka Courageous در این حادثه دچار مصدومیت جزئی شـده و در حال دریافت کمک‌های اولیه بر روی عرشـه قایق گشت ساحلی است». به گفته این کمپانی خطر غرق شدن این نفت‌کش را تهدیـد نمی‌کند و به محموله «متانول» آن آسـیبی وارد نشده است. این کشتی ۷۰ مایل دریایی از بندر «فجیره» و ۱۴ مایل دریایی از سواحل ایران فاصله دارد.

واکنش بورس سه کشور عربی به حادثه دو نتفکش

در همین حال، شـاخص بورس در ریاض، دبی، ابوظبی و مسـقط با انتشار خبر انفجـار دو نفتکش در دریای عمان کاهش یافت. به نوشـته روسـیا الیوم، بورس عربسـتان سـعودی بـا کاهش ۰.۸۳٪ بـه ۹۰۰۹.۲۳ واحـد رسـید. همچنین بـورس دبی با کاهش ۱.۱۴٪ به ۲۶۳۳.۵۷ واحد تنزل پیدا کرد. بورس ابوظبی نیز شاهد کاهش ۰.۶۶٪ بود که به واحد ۴۹۵۷.۷۸ رسید. در همین حال شاخص بورس مسـقط، پایتخت عمان هـم ۰.۷۶٪ کاهش یافـت و به واحد ۳۹۳۲.۰۷ رسید.

واکنش ایران به حوادث مشکوک برای نفتکش‌ها مرتبط با ژاپن

سـخنگوی وزارت خارجـه در توئیتی از حـوادث رخ داده در دریای عمـان ابراز نگرانی کرد. سـخنگوی دولت نیز نسـبت از وقـوع انفجار دو نفتکـش مرتبط به ژاپـن در دریای عمان به شـدت ابراز نگرانی و تأسف کرد. علـی ربیعی با بیان اینکه «همه کشورهای منطقه باید مراقب باشند تا در تله فریب کسـانی که از بی ثباتی در منطقه سود می‌برند نیفتند»، تاکید کرد: دولت ایران آماده همکاری‌های امنیتی، منطقه‌ای برای تضمین امنیت از جمله در آبراه‌های استراتژیک است. محمد جواد ظریـف وزیر امور خارجه هم به حوادث رخ داده در دریای عمان واکنش نشـان داد. ظریف در صفحه توییترش نوشـت: «حملات گزارش شـده به تانکرهای مرتبـط با ژاپن زمانی اتفاق افتاد که نخسـت‌وزیر آبه شـینزو برای گفت‌وگوهایی گسترده و دوسـتانه در حال دیـدار با آیت‌الله خامنه‌ای بود. مشـکوک بودن برای توصیف آن‌چه که احتمالاً اتفاق افتاده، کفایت نمی‌کنـد. مجمع گفت‌وگوی منطقه‌ای پیشـنهادی ایران، ضروری است.»

آمریکا و موساد مظنون اصلی ناامن کردن صادرات نفت خلیج فارس

در همین حال، دستیار ویژه رئیس مجلس در امور بین‌الملل سـرویس‌های امنیتـی آمریـکا و موسـاد را مظنون اصلی ناامن کـردن صادرات نفت خلیج فارس و دریای عمان دانسـت. حسین امیرعبداللهیان در صفحه شـخصی خود در توئیتر نوشت: سـرویس‌های امنیتی آمریکا و موسـاد مظنـون اصلی ناامن کـردن صـادرات نفت خلیـج فارس و دریای عمان هستند. حماقت عربستان، امـارات و بحرین نیز آتـش افروزی در منطقه را تقویت کرده اسـت. جمهوری اسلامی ایران با قدرت از منافع ملی خود و ثبات منطقه حمایت، دشمنان را ناامید و کاخ سفید را به عقب می‌راند.»

واکنش‌های جهانی به حادثه نفتکش‌ها در دریای عمان

حمله‌هـای روز پنجشـنبه، ۲۳ خردادماه به دو نفتکش رانت آلتر (Front Altair) و کوکوکا کوریجوس (Kokuka Courageous) در دریـای عمـان بازتاب‌های گسترده‌ای را در رسانه‌های مختلف دنیا به دنبال داشت و مقام‌های کشورهای مختلف در چهار گوشه جهان را به واکنش درباره این حادثه واداشـت. ایـن دو نفتکـش فرانت آلتـر (Front Altair) و کوکوکا کوریجوس (Kokuka Courageous) نام دارند، کشتی فرانت آلتر با پرچم جزایر مارشـال و کشـتی کوکـوکا کوریجوس با پرچـم پاناما در حال تردد بودنـد؛ نفتکش فرانت آلتر از امارات عربی متحده به سوی تایوان در حال حرکت بوده اسـت، کشتی کوکوکا کوریجوس نیز از عربسـتان به سـوی سنگاپور در حال حرکت بود. در پی وقوع این حادثه رسانه‌های مختلف در سراسر دنیـا ضمن مخابره این خبر گزارش‌ها و تحلیل‌های مختلفی ارائـه دادند و این رخداد اظهارنظر مقام‌های کشـورهای مختلف دنیا را در پی داشـت که در این گزارش به آنها پرداخته شده است.

این دو نفتکش فرانت آلتر (Front Altair) و کوکوکا کوریجوس (Kokuka Courageous) نام دارند، کشتی فرانت آلتر با پرچم جزایر مارشال و کشتی کوکوکا کوریجوس با پرچم پاناما در حال تردد بودند؛ نفتکش فرانت آلتر از امارات عربی متحده به سوی تایوان در حال حرکت بوده است، کشتی کوکوکا کوریجوس نیز از عربستان به سوی سنگاپور در حال حرکت بود

دبیرکل سازمان ملل متحد: جهان، درگیری در منطقه خلیج فارس را برنمی‌تابد

آنتونیو گوترش، دبیرکل سـازمان ملـل متحـد در واکنش بـه حادثه دو نفتکش در دریـای عمان گفت: جهان، درگیری در منطقه خلیج فارس را تحمل نمی‌کند، من در این باره بسـیار نگرانم و حمله بـه دو نفتکش در نزدیکی تنگه هرمـز را محکوم می‌کنم. وی همچنین خواستار کشف حقایق و مشخص شدن عاملان این حمله شد.

کویت: حمله به نفتکش‌ها صلح و امنیت جهان را به خطر انداخته است

صباح الخالـد الحمد الصباح، وزیر امور خارجه کویت ضمن محکوم کردن حادثه حملـه به نفتکش‌هـا در دریای عمان، خواسـتار ورود شـورای امنیت سـازمان ملـل متحد به ایـن موضوع شـد. وی افـزود: این حمله‌ها همسـو با اقدام‌هـای خرابکارانه‌ای اسـت که می‌تواند سـلامت حمل و نقل دریایی را نابود کند.

اتحادیه عرب خواستار اقدام شورای امنیت سازمان ملل متحد شد

در همین بـاره، احمـد ابوالغیط، دبیرکل اتحادیه عرب نیز طی سـخنانی خواستار واکنش این شـورا به حملات دریای عمان شد.

کاخ کرملین: برای تعیین عامل حمله زود است

دمی‌تری پسـکوف، سـخنگوی کاخ کرملیـن در این باره گفت: با توجه به کمبود اطلاعات هنوز زود اسـت که بتوان گفت چه کسی عامل حمله امروز به نفتکش‌ها در دریای عمان بوده است. وی افزود: هیچ کس نمی‌داند چه کسی پشت حمله است.

معاون وزیر امور خارجه روسیه: از نتیجه‌گیری‌های شتاب‌زده برحذر باشید

سـرگئی ریابکوف، معـاون وزیر امور خارجه روسیه خواسـتار خودداری از نتیجه‌گیری‌های شـتاب زده در حادثه دو نفتکـش مرتبط با ژاپـن در دریای عمان شـد و اعلام کرد: اوضاع به‌قدری خطرناک شـد که هر لحظـه احتمال یک اقدام اشـتباه یا سـوءتفاهم درباره پیامدهای احتمالی وجود دارد. وی گفت: ما بر ضرورت اتخاذ تدابیری برای عادی سازی اوضاع پیرامون ایران تاکید داریم. معاون وزیر امور خارجه روسیه ادامه داد: باید با آرامش و بی‌طرفانه به وضع موجود رسیدگی کرد و از نتیجه‌گیری‌های سریع و شتاب زده که فقط نفت بر آتش ماجرا می‌ریزد به شدت پرهیز کنیم. ریابکوف افزود: من از این فرصت استفاده می‌کنم و از نتیجه‌گیری‌هـای شـتاب زده و تلاش برای مسـئول دانستن طرف‌های نامطلوب و نامیدن کشورهای معلوم در این حادثه همه را برحذر می‌دارم.

کاخ سفید در حال ارزیابی موضوع حمله به نفتکش‌ها در دریای عمان است

روزنامه نیویورک در گزارشـی به نقل از سارا هاکبی سـندرز، سخنگوی کاخ سفید آورده است که دونالد ترامپ، رئیس جمهوری ایـالات متحده آمریکا از جزئیـات موجود دربـاره حمله به دو نفتکـش در نزدیکـی سـواحل ایران مطلع شـده اسـت و کاخ سفید در حال ارزیابی این وقایع اسـت. در همین باره، نمایندگی آمریکا در سـازمان ملل متحد به دنبال حادثه امـروز برای دو نفتکش در خلیج عمان، خواستار برگزاری نشست اضطراری اما غیر علنی شـورای امنیت سازمان ملل متحد شد.

ژاپن: حوادث دریای عمان اختلالی در عرضه انرژی ایجاد نمی‌کند

بر اساس این گزارش، هیروشیگه سکو، وزیر اتصاد، تجارت و صنعت ژاپن گفت: حملـه به نفتکش‌هـا در دریای عمان اختلالـی در عرضه انرژی در این کشـور ایجاد نخواهد کـرد. وی افزود: دولـت ژاپن همه تلاش خـود را برای اطمینان از مختل نشـدن عرضه انرژی انجام می‌دهد.

انگلیس: از گزارش انفجارها در دریای عمان عمیقا نگران هستیم

دولت انگلیس همچنین اعلام کرد که عمیقـاً از دریافت گزارش‌هایی مبنی بر وقوع انفجـار در دریای عمان نگران اسـت. لنـدن تاکید کرده اسـت که با مقام‌های محلی و دولت‌های منطقه در این باره در تماس است.

آلمان: حادثه نفتکش‌ها در دریای عمان نگران کننده است

هایکو مـاس، وزیر امـور خارجه آلمان نیز دربـاره حمله‌های صبح امروز بـه دو نفتکش که بـا پرچم‌های جزایر مارشـال و پاناما در دریـای عمان تردد می‌کردند، ابراز نگرانی کرد و خواسـتار تنش‌زدایـی در منطقـه خلیـج فارس شـد. وی یادآور شـد: بالاگرفتن تنش در شـرایط کنونی خطرناک است، این حوادث قابلیت بالایی دارد که بر شـدت تنش موجود بیفزایـد؛ اکنون ما نیازمند کاهش تنش هستیم و همه طرف‌ها باید در این زمینه مشارکت کنند.

مسئول سیاسـت خارجی اتحادیه اروپا: از اقدام‌های تحریک آمیز بپرهیزید

در همین بـاره، فدریکا موگرینی، مسئول سیاسـت خارجی اتحادیه اروپا در واکنـش به حمله بـه دو نفتکش در دریای عمان خواسـتار پرهیز از هرگونه اقدام تحریک آمیزدر منطقه شد. مسئول سیاسـت خارجی اتحادیه اروپا همچنین خواسـتار خویشـتن داری حداکثری در منطقه شد.

پمپئو ایران را متهم کرد

مایک پومپیو وزیر خارجه آمریکا در واکنش به حمله به دو نفتکش در دریای عمـان ادعا کرد از نظـر ایالات متحده ایران مسوول «حملات فجیع» علیه دو نفتکش الترا فرانت و کوکوکا کاریجیس بوده اسـت. وزیرخارجه آمریکا گفته این نتیجه گیری را بر اسـاس گزارش‌های اطلاعاتی نهادهای نظامی آمریکا مبنی بر نوع سلاح‌های اسـتفاده شده در این حملات به دست آورده است.

سی‌ان‌ان: حادثه دریای عمان ناشی از مین بوده است

یک شبکه خبری آمریکایی مدعی شـده انفجارهای صبح پنج‌شنبه که دو نفتکش را در دریـای عمان هدف قرار داد، ناشی از مین‌های چسبنده بوده است. بر اسـاس این ادعا، خدمه یک ناوشکن آمریکایی به‌نـام «بین‌بریج» مین‌های چسبنده منفجر نشده را در پهلوی یکی از کشتی‌های آسیب‌دیده مشاهده کرده‌اند. مین‌های چسـبنده همان ادواتی هستند که ادعا شده بود حوادث فجیره نیز ناشی از آنها بوده اسـت. اظهـارات مقام‌های آمریکایی و اسـرائیلی علیـه ایران در حالی مطرح می‌شود که برخی، این ایده را مطرح کرده‌اند که ممکن اسـت یک طرف خارجی مانند رژیم صهیونیسـتی برای تشـدید تنش در منطقه این حمله را انجام داده باشـد. «ابراهیم فریحات» استاد فلسـطینی‌الاصل دانشگاه «جرج تاون» از جمله این کارشناسان است که می‌گوید رژیم صهیونیسـتی عامل این حمله بوده است.

ثبت رکورد کار بدون حادثه در شرکت نفت فلات قاره ایران

نفت رئیس بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل شرکت نفت فلات قاره ضمن ارائه گزارشی از اقدام‌های این شرکت در حوزه اچ‌اس‌یی از ثبت ۷۰ میلیون نفر ساعت کارکرد بدون حادثه در این شرکت خبر داد.

ایمان شیریان‌پور از ثبت رکوردی بی‌سابقه در شرکت نفت فلات قاره پیرامون شاخص مبتنی بر کارکرد بدون حادثه خبر داد و با بیان اینکه در چهار سال گذشته، ۷۰ میلیون نفرساعت کارکرد بدون حادثه عملیاتی و فرآیندی منجر به فوت در این شرکت ثبت شده است، گفت: امیدواریم بتوانیم این رکورد را به ۱۰۰ میلیون نفر ساعت برسانیم. وی در ادامه به ارائه گزارشی اجمالی از انجام طرح‌ها و پروژه‌های محیط‌زیستی شرکت نفت فلات قاره ایران پرداخت و تصریح کرد: طرح زیست‌محیطی جمع‌آوری پیت‌های نفتی که با هدف مدیریت پساب‌های صنعتی در منطقه خارک و لاوان در حال انجام است از جمله مهم‌ترین طرح‌های حوزه زیست‌محیطی شرکت نفت فلات قاره است که با همکاری پژوهشگاه صنعت نفت دنبال می‌شود. رئیس بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران در توضیح پروژه بازیافت لجن‌های نفتی و پاک‌سازی خاک‌های آلوده در مناطق عملیاتی گفت: پیت‌های بزرگ نفتی مانند لکه‌های بزرگ سیاه رنگی هستند که در بعضی مکان‌ها در مناطق عملیاتی دیده می‌شوند. بر اساس پروژه‌های تعریف شده که در حال اجراست پس از جمع‌آوری و تخلیه نفت موجود در چاله‌ها، خاک‌های آلوده آن زیست‌پالایی و گیاه‌پالایی می‌شود و سلج‌های نفتی (Sludge) باقی‌مانده مطابق دستورعمل جامع ابلاغی مدیریت بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل (HSE) شرکت ملی نفت ایران، برای فروش به مزایده گذاشته می‌شود.

استقرار سامانه تصفیه پساب صنعتی در مناطق عملیاتی شرکت نفت فلات قاره ایران

شیریان‌پور بر لزوم هماهنگی فعالیت‌های این شرکت با الزام‌ها و قوانین زیست‌محیطی تاکید کرد و از ارتقا، استقرار و بهینه‌سازی سامانه تصفیه پساب صنعتی (CFU) در همه مناطق عملیاتی تحت مدیریت این شرکت خبر داد و گفت: شرکت نفت فلات قاره ایران از ۱۰ سال گذشته تا امروز به عنوان شرکت پیشرو در زمینه ارتقای تصفیه پساب صنعتی فعال بوده است. وی هدف از استقرار و راه‌اندازی سامانه CFU یا خروجی تصفیه پساب صنعتی را استانداردسازی ارسال آب‌های خروجی به دریا یا چاه‌های دفعی دانست و افزود: سامانه‌های CFU پساب با توجه به تغییر شرایط مخازن نفتی و سختگیرانه‌تر شدن قوانین سازمان محیط‌زیست، نیازمند ارتقا و بهینه‌سازی تصفیه تکمیلی هم به لحاظ فیزیکی و هم شیمیایی است تا این سامانه‌ها به حداقل استاندارد لازم برای تخلیه به دریا دست یابند. به گفته رئیس اچ‌اس‌یی شرکت نفت فلات قاره ایران، طرح جمع‌آوری گازهای همراه در جزایر خارک و سیری از سال‌های گذشته اجرا شده که با توجه به محدودیت‌های موجود، امید است تا دو سال آینده کارخانه ان‌جی‌ال خارک نیز راه‌اندازی شود که در آن زمان دیگر گازهای سوزانده شده در میدان‌های خارک و بهرگان نخواهیم داشت. شیریان‌پور انجام پروژه‌های تعمیراتی و نوسازی برخی خطوط لوله دریایی در میدان‌های مناطق عملیاتی، انجام پروژه تقویت مدیریت زیست‌محیطی صنایع نفتی در خلیج فارس و نواحی ساحلی همکاری اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت و آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن (JICA) در منطقه خارک، بازسازی و نوسازی تعدادی از سیستم‌های فرسوده خطوط لوله انتقال گاز ظروف کارخانجات بهره‌برداری خشکی منطقه خارک به مشعل و نصب مخزن قطره‌گیر و انجام خوداظهاری زیست‌محیطی طی قرارداد با آزمایشگاه معتمد محیط زیست و ارائه گزارش به اداره کل محیط زیست استان‌های بوشهر و هرمزگان به‌صورت فصلی را از دیگر اقدام‌های شرکت نفت فلات قاره ایران پیرامون مقوله محیط زیست برشمرد.

مدیریت ریزش‌های منابع هیدروکربوری

در ادامه علیرضا کاظمی‌صادقی، رئیس محیط زیست شرکت نفت فلات قاره ایران به دیگر طرح‌ها و پروژه‌های زیست محیطی این شرکت اشاره کرد و گفت: موضوع مدیریت ریزش‌های منابع هیدروکربوری از جمله اهداف زیست محیطی این شرکت است که مقابله با سوانح زیست محیطی و گزارش‌دهی درخصوص حوادث زیست‌محیطی از محورهای اصلی مدیریت ریزش‌های نفتی را تشکیل می‌دهد. وی به‌کارگیری و راهبری دو فروند شناور OSRV چندمنظوره برای آمادگی در شرایط اضطراری مقابله با آلودگی‌های نفتی در مناطق عملیاتی، تأمین تجهیزات و ادوات مقابله با آلودگی‌های نفتی و همچنین پروژه جامع استقرار سیستم‌های پایش از راه دور در سکوهای دریایی برای گزارش‌دهی حوادث زیست محیطی را از جمله برنامه‌های عملیاتی شرکت نفت فلات قاره ایران پیرامون موضوع مدیریت ریزش‌های منابع هیدروکربوری برشمرد. وی به احداث و بهره‌برداری از کارخانه NGL در منطقه خارک و سیری اشاره و از آن به عنوان مهم‌ترین پروژه‌های زیست محیطی شرکت نفت فلات قاره ایران یاد کرد و افزود: در سال‌های گذشته پروژه‌های مهمی نظیر ساخت و بهره‌برداری از کارخانه ان‌جی‌ال سیری و خارک برای جمع‌آوری بخش عمده‌ای از گازهای همراه اجرا شده که افزون بر صرفه اقتصادی، نقش مهمی در کاهش آلودگی محیط زیست این مناطق داشته است. کاظمی‌صادقی تصریح کرد: نظارت بر ملاحظات زیست‌محیطی و ارزیابی اثرات آن از جمله محورهای اصلی موضوع مدیریت مخاطرات محیط زیستی پروژه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای شرکت نفت فلات قاره ایران است که بازدید دوره‌ای از مناطق عملیاتی این شرکت و ممیزی زیست‌محیطی سالانه آن هم به‌صورت هر سه ماه یک بار از برنامه‌های عملیاتی این امور است که در این حوزه دنبال می‌شود.

راه‌اندازی سامانه‌های پایش برخط (آنلاین) از مردادماه ۹۸

رئیس محیط زیست شرکت نفت فلات قاره ایران از راه‌اندازی سامانه‌های پایش برخط (آنلاین) خروجی دودکش‌ها و پساب‌های صنعتی از مردادماه امسال خبر داد و گفت: طبق برنامه زمان‌بندی‌شده، مطالعات اولیه طرح پایش آنلاین سامانه آلودگی و مانیتورینگ پساب‌ها با توجه به شرایط مناطق انجام شده است که به‌زودی به صورت پایلوت عملیاتی خواهد شد. به گفته وی، کنترل آلودگی خاک و مدیریت پسماند از طریق پاکسازی خاک‌های آلوده به ترکیبات نفتی در بستر حوضچه‌های پساب کارخانجات ابوذر، فروزان، درود ۱ و ۲ در منطقه خارک، پروژه مدیریت و لجن‌زدایی، لایروبی و پاکسازی حوضچه‌های اسکیمر در جزیره لاوان و جمع‌آوری، انتقال و بازیافت آنها، برنامه جامع پاکسازی سطح جزایر لاوان و سیری از نخاله‌های ساختمانی و برقراری مدیریت پسماند از طریق تفکیک در مبدأ و جمع‌آوری، انتقال، بازیافت و امحای آنها نیز از سوی این واحد تاکنون انجام شده است.

ضرورت ایجاد سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) در شرکت‌ها

در ادامه شیریان‌پور بر ضرورت ایجاد سیستم مدیریت یکپارچه (IMS)، ممیزی و نگهداشت آن در همه مناطق عملیاتی تاکید و اظهار کرد: نزدیک به ۱۵ سال است که سیستم مدیریت یکپارچه در شرکت نفت فلات قاره ایران عملیاتی است، هرچند شناخت کامل و لزوماً مثبتی به این مقوله وجود ندارد، اما به اعتقاد بنده کارایی و اثر بخشی آن حائز اهمیت است. وی ادامه داد: اگر ما به دنبال استقرار سیستم مدیریت اچ‌اس‌یی در شرکت‌ها هستیم باید گفت پایه و مبنای اصلی آن می‌تواند از سیستم (IMS) نشات گیرد و اگر شرکتی موفق به دریافت گواهینامه (IMS) نشود، قطعاً در موضوع استقرار سیستم مدیریت اچ‌اس‌یی با چالش روبه‌رو است. وی نبود فناوری و تجهیزات سخت‌افزاری پیشرفته را از جمله تنگناهای موجود به منظور عدم کارایی و اثربخشی سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) دانست و اذعان کرد: اگر فرآیندها اصلاح نشود و تجهیزات لازم نیز روزآمد نشوند آنگاه می‌توان ادعا کرد سیستم مدیریت یکپارچه اثربخش نبوده، اما این موضوع به معنای نفی الزام استقرار این‌گونه سیستم‌ها در شرکت‌های نفت و گاز نیست.

عزم شرکت نفت فلات قاره ایران برای برنامه‌ریزی و تطابق با استانداردهای بین‌المللی

رئیس اچ‌اس‌یی شرکت نفت فلات قاره ایران ضعف در انجام عملیات تست و بازرسی، عدم کفایت تعمیرات دوره‌ای و نگهداری‌های لازم و کمبود نیروی انسانی در بخش اچ‌اس‌یی را از جمله معضلاتی دانست که بیشترین موانع را در مسیر تحقق و استانداردسازی تاسیسات شرکت نفت فلات قاره ایران ایجاد می‌کنند. شیریان‌پور افزود: طبق بازرسی‌های ایمنی و برآوردهای انجام شده از سوی مشاوران صاحب سبک و معتبر داخلی و بین‌المللی، وضع سیستم‌های ایمنی ۴۵ درصد از تاسیسات این شرکت رضایت‌بخش است و با مفاد استانداردهای جهانی هم‌خوانی لازم را دارد و اصطلاحاً در وضعیت سبز قرار دارد، این در حالی است که ۱۵ درصد تاسیسات این شرکت از نظر سیستم‌های ایمنی با آخرین ویرایش استانداردهای بین‌المللی تطابق نداشته و در وضعیت قرمز است و به پیگیری فوری نیاز دارد. وی در ادامه با بیان اینکه سایر تاسیسات در شرکت نفت فلات قاره ایران (۴۰ درصد) از نظر سیستم‌های ایمنی مورد نظر در طراحی‌های اولیه با استانداردهای جهانی هم‌خوانی داشته‌اند، افزود: این سیستم‌ها در حال حاضر اصطلاحاً در وضعیت زرد هستند و در صورت عدم توجه به حفظ، نگهداشت و تعمیرات پیشگیرانه، از شرایط استاندارد فاصله می‌گیرند و وارد وضعیت قرمز می‌شوند.

استقرار سامانه مدیریت بحران در منطقه سیری دنبال می‌شود

رئیس اچ‌اس‌یی شرکت نفت فلات قاره ایران در ادامه به اقدام‌های این شرکت در حوزه ایمنی و پیشگیری اشاره کرد و گفت: با همکاری شرکت DNV نروژ، ۶ شاخص مهم اچ‌اس‌یی در شرکت نفت فلات قاره ایران که نیازمند ارتقا و بهبود هستند استخراج شد که شامل مدیریت ریسک، طرح واکنش در شرایط اضطراری (ERP)، مدیریت اچ‌اس‌یی پیمانکاران، بازخوانی و درس‌آموزی از حوادث (LEARNINIG FROM EVENTS)، سیستم‌های تعمیرات پیشگیرانه (PM) و تعهد و رهبری مدیران ارشد سازمان است. شیریان‌پور با اشاره به راه‌اندازی سامانه مدیریت بحران در شرکت نفت فلات قاره ایران افزود: سامانه جامع مدیریت بحران با همکاری دانشگاه صنعتی شریف در منطقه سیری در حال پیاده‌سازی است که این سامانه نرم‌افزاری قابلیت‌های بالایی دارد. وی پروژه طراحی، خرید، نصب و راه‌اندازی دو دستگاه پمپ آتش‌نشانی با ظرفیت بالای ۵۰.۰۰۰ LPM برای مناطق سیری و لاوان را از دیگر اقدام‌های شاخص در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی برشمرد و اظهار کرد: این پروژه مطابق با آخرین استاندارد و تکنولوژی‌های روز به منظور صیانت از مخازن ذخیره نفت خام دنبال می‌شود. وی با بیان اینکه تهیه شناسنامه و پیگیری خرید یک دستگاه خودروی آتش‌نشانی تاسیساتی برای استقرار در پالایشگاه گاز هنگام در منطقه قشم و خرید قطعات یدکی ضروری خودروهای آتش‌نشانی فرودگاهی و تاسیساتی مناطق عملیاتی انجام شده است، گفت: پیگیری و بررسی اسناد و مدارک فنی درباره خرید دو دستگاه پمپ آتش‌نشانی اسکله خارک، تهیه شناسنامه و پیگیری خرید یک دستگاه تریلر پمپ برای منطقه سیری، خرید هفت دستگاه خودروی آتش‌نشانی برای مناطق عملیاتی، پروژه‌های F&G قشم، اسکله بوشهر، اسکله نخیلو، سکوی رسالت، سکوی رشادت، پروژه F&G و ارتقای ایمنی ساختمان ستاد، ارتقای سامانه‌های F&G و ESD سکوی سلمان، خرید تجهیزات ایمنی و آتش‌نشانی هلی‌دک سکوهای عملیاتی و ... از دیگر پروژه‌های در دست اجرا و اقدام اچ‌اس‌یی است. به گفته وی، ارتقای ایمنی مخازن راهبردی ذخیره نفت‌خام در مناطق عملیاتی شامل نصب سامانه همبندسازی RBC و سامانه ارت مخازن، پیگیری خرید و نصب سامانه فوم‌ساز مخازن (فوم‌دوزینگ) در مناطق عملیاتی، انجام دو مرحله مانور مهار آتش و تخلیه اضطراری نفرات ساختمان مرکزی ستاد با همکاری نفرات سازمان ایمنی و آتش‌نشانی شهرداری تهران از اقدام‌های این واحد در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی بوده است. شیریان‌پور همچنین از ساخت چند انیمیشن با بهره‌گیری از الگوی تحلیل حوادث و بازخوانی حادثه گروه ایمنی CSB و مشاوران معتبر داخلی برای نخستین‌بار در حوزه نفت خبر داد و افزود: با بازخوانی برخی حوادث در شرکت نفت فلات قاره ایران، اقدام به ساخت مستندها کردیم، هرچند شرکت‌های پتروشیمی این کار را پیش از ما انجام داده‌اند، اما در همه شرکت‌های تابع حوزه نفت این اقدام برای نخستین‌بار آن هم از سوی شرکت نفت فلات قاره ایران انجام شد.

اقدام‌های شرکت نفت فلات قاره ایران در حوزه پدافند غیرعامل

رئیس اچ‌اس‌یی شرکت نفت فلات قاره ایران با بیان اینکه در حوزه پدافند غیرعامل نیز اقدام‌های ارزشمندی از سوی این واحد انجام شده است، گفت: به‌کارگیری خدمات سرویس مقابله با گاز H_2S به صورت اجاره‌ای در سکوهای نفتی، گازی و دکل‌ها، همچنین تاسیسات خشکی نفتی و گازی که در مواجهه با میزان مخاطره‌آمیز گاز هیدروژن سولفوره هستند، پیگیری اجرای پروژه خرید اقلام و تجهیزات سرویس ویژه مقابله با گاز H_2S از طریق مدیریت مهندسی ساختمان برای جایگزینی با سامانه‌های اجاره‌ای، پروژه نصب و استقرار سامانه مدیریت بحران (سامان) در ساختمان خاکزاد و تاسیسات تقویت فشار گاز و صادرات گاز سیری از جمله اقدام‌های راهبردی در این حوزه است. وی یادآور شد: تهیه سند بالادستی CMP، تهیه طرح واکنش در شرایط اضطراری ERP و پروژه انجام مطالعات جامع و مفهومی در حوزه پدافند غیرعامل در مناطق عملیاتی شرکت نفت فلات قاره ایران از دیگر اقدام‌های انجام شده است. شیریان‌پور ادامه داد: در همین زمینه، اقدام‌های دیگری از جمله تهیه اسناد و مدارک مهندسی پروژه به‌کارگیری سامانه‌های مهار آتش Mega Flow برای مخازن ذخیره نفت‌خام در حالت Full Surface Fire، پیگیری تغییر کاربری یکی از شناورهای Crew Boat به شناور آمبولانس برای انتقال مصدوم از طریق مدیریت امور تولید و پزشک مشاور و اعمال نظرات فنی و عالیه اچ‌اس‌یی طرح‌های توسعه‌ای از جمله در پروژه‌های حفاری و تکمیل چاه‌های میدان‌های سیوند، دنا و اسفند (پروژه EPDF سیری) در این زمینه در دستور کار است.

یادداشت

اجرای ۳ پروژه فناورانه در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت

عقیل براتی

رئیس پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت

سه پروژه فناورانه در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت اجرا می‌شود و برای این پروژه‌ها مصوبه‌های شورای پژوهش و هیئت مدیره شرکت ملی نفت دریافت شده است. ماهیت اصلی این شرکت پژوهشی/ مطالعاتی است و وظیفه اصلی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت کشور، انجام مطالعات، شناسایی فناوری‌ها، تدوین دستورعمل‌ها و استانداردها و دیگر فعالیت‌های مرتبط، به منظور اجرای اقدام‌ها و پروژه‌هایی است که هدف آنها کاهش شدت انرژی و افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر حرارتی در کشور است. با توجه به سیاستگذاری‌های شرکت در زمینه فعالیت‌های پژوهشی و آینده‌پژوهی فناوری‌ها، به دنبال بومی کردن دانش فنی فناوری‌های مورد نیاز کشور در حوزه‌های کاری شرکت هستیم. می‌توان گفت مهم‌ترین قسمت در حوزه کاری پژوهش و فناوری، توسعه فناوری‌های نوین با هدف کاهش شدت انرژی در سطح کشور است، ضمن آنکه در فعالیت‌های مطالعاتی و سیاستگذاری نیز کمک می‌کنیم تا به نیازهای پژوهشی واحدهای عملیاتی پاسخ داده شود.

راه‌اندازی شورای پژوهش در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت

امسال بنا داریم با راه‌اندازی شورای پژوهش این شرکت مکانی برای تدوین راهبردهای پژوهش و فناوری شرکت شکل گیرد. پایش‌هایی در سطح کشور داریم که بر اساس آن، نیازهای فناورانه حوزه انرژی را شناسایی و در این زمینه پروژه‌هایی تعریف می‌کنیم. از سوی دیگر، با شناسایی نیازهای فناورانه و غیرفناورانه حوزه انرژی، برای آنها برنامه می‌ریزیم و پروژه‌های انتقال فناوری/ بومی سازی فناوری برایشان تعریف می‌کنیم. از ابتدای آغاز به کار واحد پژوهش و فناوری، پروژه‌های پژوهشی زیادی داشتیم که از آن جمله می‌توان به دستیابی به دانش فنی سامانه میکرو سی‌اچ‌پی (MCHP) بر مبنای موتور گازسوز داخلی اشاره کرد که سال گذشته با موفقیت به پایان رسید. اکنون در حال پیگیری تجاری‌سازی محصول و اصلاح تعرفه‌های برق و گاز برای این سامانه‌ها هستیم تا به صورت گسترده استفاده شود. وی ادامه داد: دانش فنی محصول آماده است، اما به دلیل فقدان تعرفه‌های مربوطه و نبود قوانین برای خرید برق در مقیاس میکرو مشکلاتی داریم که پیگیر حل آن هستیم.

اجرای ۳ پروژه فناورانه جدید

همانطور که اشاره شد؛ برای این پروژه‌ها مصوبات شورای پژوهش شرکت نفت و نیز هیئت مدیره شرکت ملی نفت دریافت شده است، در گام بعد برآنیم تا با کسب موافقت شورای پژوهش و هیئت مدیره شرکت بهینه‌سازی، قراردادهای مربوط را منعقد کنیم. یکی از این پروژه‌ها توسعه دانش فنی میکرو توربین گازی در محدوده توانی ۶۰-۳۰ کیلووات است که یک فناوری راهبردی برای کشور است و در حوزه‌های مختلفی از جمله ساختمان، حمل‌ونقل و صنعت (به‌ویژه صنعت نفت) به بهینه‌سازی مصرف انرژی و افزایش بهره‌وری کمک شایانی خواهد کرد، ضمن اینکه در نظر داریم قیمت تمام‌شده محصول را به حداقل ۳۰ درصد کمتر از نمونه‌های وارداتی مشابه برسانیم. پروژه دوم، طراحی و توسعه سامانه پمپ حرارتی گاز سوز (GHP) است که با استفاده از سرریز دانشی به دست آمده در پروژه میکرو سی‌اچ‌پی و کاهش حدود ۲۵ درصد هزینه اجرا خواهد شد. در صورت دستیابی به دانش فنی مربوطه و تجاری‌سازی آن، می‌توان با بازده بسیار بالاتری از نیروگاه‌ها، سرمایش مورد نیاز در فصل تابستان را با استفاده از گاز طبیعی تولید کرد. کشور ما منابع گازی زیادی دارد، اما نمودار مصرف گاز ما به‌شدت متغیر است. در فصل زمستان مصرف گاز افزایش می‌یابد و در فصل تابستان، استفاده زیادی از گاز در بخش ساختمان نداریم که یکی از راهکارها برای حل این موضوع، تولید سرمایش از گاز طبیعی است. در گذشته این کار از طریق چیلرهای جذبی انجام می‌شد، اما ضمن بازده پایین این سیستم‌های جذبی، در مناطق مرطوب و جنوبی کشور نیز محدودیت داشتیم که با استفاده از فناوری تراکمی و روزآمد دنیا یعنی GHP، می‌توان ضمن برطرف کردن محدودیت سیستم‌های جذبی، با بازدهی بالایی از گاز طبیعی، سرمایش تولید کرد. با بومی شدن این فناوری انتظار داریم قیمت نهایی محصول برای مصرف‌کننده نسبت به نمونه خارجی، کاهش ۴۰ درصدی داشته باشد، از طرف دیگر این سیستم‌ها می‌توانند با بازده بسیار، گرمای مورد نیاز در فصل زمستان و نیازهای حرارتی ساختمان را در فصول گرم و سرد سال را تأمین و به هموار کردن نمودار مصرف گاز در بخش ساختمان کمک کنند. میزان آلایندگی این سیستم‌ها در مقایسه با سیستم‌های حرارتی مورد استفاده در ساختمان‌ها و نیروگاه‌های کشور، بسیار پایین‌تر است و ویژگی‌های زیست محیطی بسیار جذابی دارد. پروژه سوم در دست اقدام را طراحی و ساخت سرمشعل‌های دیگ‌ها (در ظرفیت‌های مختلف) برای موتورخانه‌های ساختمان‌های مسکونی، تجاری و اداری است و این پروژه در طرح ماده ۱۲ با عنوان ارتقای کارایی ۶۰۰ هزار موتورخانه، کاربرد خواهد داشت و می‌تواند کاهش مصرف سوخت موتورخانه به میزان حدود ۵ الی ۱۰ درصد و کاهش آلایندگی به میزان حداقل ۳۰ درصد را به همراه داشته باشد. هم‌اکنون، سر مشعل‌های استفاده‌شده در موتورخانه‌های کشور قدیمی هستند و آلایندگی بالایی دارند. ما در این پروژه به دنبال آن هستم که سرمشعل‌های با طراحی جدید و روزآمد دنیا برای سامانه‌های گرمایشی تولید کنیم و در پایان نقشه‌های ساخت و دیگر اطلاعات مورد نیاز برای تولید این سر مشعل‌ها را در اختیار تولیدکنندگان داخلی خواهیم گذاشت. پیش‌بینی می‌کنیم در چند ماه آینده بتوانیم این پروژه‌ها را به قرارداد برسانیم.

طرح کاهش استرس و افسردگی شغلی

پژوهش تنها در زمینه فناوری نیست و طرح پیشگیری و کاهش استرس و افسردگی شغلی کارکنان شرکت را نیز در دستور کار داریم. هدف از اجرای این طرح، سنجش اثرات منفی حاصل از استرس‌های شغلی است که با برخی تمرین‌های ذهن‌آگاهی و تن آرامی، می‌توان آنها را کاهش داد. فرسودگی شغلی در میان کارکنان، به‌خصوص در شرکت‌های دولتی شایع است، از این رو بر اساس فراخوان داده شده، کارمندان شرکت بهینه‌سازی می‌توانند به صورت داوطلبانه در طرحی که به این منظور تدارک دیده شده، شرکت کنند.

حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی و پذیرش پروژه‌های جایگزین سربازی

بر این اساس، از دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی رشته‌های مرتبط درخواست می‌کنم با مراجعه به وب‌سایت شرکت، بخش حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی، ضمن مطالعه دستورعمل حمایت از پایان نامه‌ها، در صورتی که موضوع پایان‌نامه‌شان با محورهای گفته شده، همسو است، فرم پیشنهاد موضوع پایان نامه را تکمیل و به منظور بهره‌مندی از حمایت مالی مربوط، ارسال کنند. افراد واجد شرایط بنیاد ملی نخبگان نیروهای مسلح برای اجرای پروژه‌های جایگزین سربازی (سرباز نخبه) که علاقه‌مند اجرای پروژه‌های خود در حوزه‌های مذکور هستند، می‌توانند با طی مراحل مربوط، به این شرکت معرفی شده و پروژه جایگزین سربازی خود را در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت اجرا کنند.

اخبار گاز

در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و توجه به تولید داخل انجام شد؛

تأمین ۹۰ درصد قطعات مورد نیاز پالایشگاه گاز شهید هاشمی نژاد از سازندگان داخلی

رئیس تدارکات و عملیات کالا شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد از تأمین ۹۰ درصد قطعات و تجهیزات مکانیک دوار و ثابت این مجتمع گازی از طریق سازندگان داخلی خبرداد.

به گزارش روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، علیرضا علیرضایی مقدم با اعلام این خبر افزود: با توجه به مشکلات پیش روی تشدید تحریم‌های غیر قانونی و ظالمانه کشور آمریکا و غربی‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران در طول سال‌های اخیر شاهد مانع تراشی‌های مختلف فروشندگان غربی در فروش کالاهای خارجی بوده‌ایم. وی بیان کرد: لذا شرایط بازرگانی در این سالها همواره باعث ایجاد مشکلات جدی برای این پالایشگاه و دیگر شرکت‌ها گردیده بود و همواره پالایشگاه گاز شهید هاشمی نژاد در خط مقدم جبهه اقتصادی به عنوان بزرگ‌ترین تأمین کننده گاز استان‌های شمال و شمال شرقی کشور قرار گرفته که سهم عمده‌ای از این مشکلات نیز ناشی از تأمین تجهیزات و مواد شیمیائی ضروری و نیز پرداخت مبالغ ارزی این خریدها بوده است. این مقام مسئول تاکید کرد: با تلاش‌های بی شائبه و فراگیر کارکنان واحد تدارکات، عملیات کالا و فروش و پیروی از رهنمودهای مقام معظم رهبری با تبیین سیاستهای کلان شرکت نظیر اقتصاد مقاومتی، توجه به کالای ایرانی و رونق تولیدات داخلی توانسته‌ایم با تبدیل تهدید به فرصت از طریق افزایش توانمندی سفارش ساخت و تولید داخل به عدد ۳۳۵ میلیارد ریال تأمین کالای ساخت داخل ۹۰ درصد از تجهیزات و قطعات مورد نیاز را از طریق سازندگان داخلی تأمین نماییم. علیرضایی مقدم خاطر نشان کرد: این موفقیت بزرگ در دو بخش خرید تجهیزات مکانیک دوار و ثابت فراتر رفته به نحوی که به ۹۶ درصد و در خریدهای اقلام برقی و ابزاردقیق تا مرز ۷۶ درصد خودکفائی و تأمین احتیاجات شرکت از طریق سازندگان داخلی و مرز خودکفائی رسیده است. رئیس تدارکات و عملیات کالا پالایشگاه گاز شهید هاشمی نژاد با اشاره به مسئولیت‌های اجتماعی این پالایشگاه در منطقه سرخس گفت: با رویکرد بومی سازی کلیه خریدهای ممکن و قابل انجام به عنوان دیگر هدف راهبردی پالایشگاه با ایجاد دفتر خرید در شهرستان سرخس و ارائه آموزش‌های کاربردی و حرفه‌ای به شرکت‌های بومی و محلی گام برداشته‌ایم. وی اضافه کرد: با برگزاری جلسات متعدد و هماهنگی با اصناف، اتحادیه‌ها و تعاونی‌های فروشندگان محلی، دستور العمل در راستای ایجاد سیستم مکانیزه خرید منجر به تأمین کالاهای مورد نیاز و قابل تأمین از سطح منطقه محروم سرخس شده است. این مقام مسئول یادآور شد: از میزان کل خریدهای پالایشگاه در سال ۹۶ که سه درصد بوده است، در سال ۹۷ به مقدار ۱۶ درصد از کل خریدها بالغ بر ۸۱ میلیارد ریال و نیز افزایش سرعت تأمین کالا، افزایش رضایت مندی ذینفعان و تحقق مسئولیت‌های اجتماعی شرکت در قبال ذینفعان را به دنبال داشته است که این موضوع باعث افزایش رونق اقتصادی و تولید در این خطه مرزی شده است.

در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی انجام شد؛

طراحی پکیج احیای کارتریج کپسولهای هوای همراه تنفسی در پالایشگاه شهید هاشمی نژاد

مهندس ارشد واحد سرویس‌های وابسته شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد از طراحی پکیج احیای کارتریج سیستم شارژ کپسولهای هوای همراه تنفسی با استفاده از پکیج فشرده و خشک سازی هوا خبرداد.

به گزارش روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، امین سلیمانی مهر با اعلام این خبر افزود: با تاکیدات مدیرعامل محترم و اعتماد به نیروهای جوان پالایشگاه، مراحل ساخت پکیج مناسب جهت احیای کارتریج های فوق به دفتر فنی کمیته خودکفایی ارجاع و تیمی متشکل از مهندسان و کارشناسان جوان پالایشگاه در حوزه بهره برداری، مکانیک و ابزار دقیق، پیگیری ساخت و تأمین قطعات مورد نیاز را برعهده گرفتند. وی بیان کرد: در بررسی اولیه مواد تشکیل دهنده این کارتریج‌ها و انجام آزمایشات مختلف روی آنها به منظور تشخیص نوع و گرید و بکارگیری دانش فنی و مهندسی و انجام تحلیل مناسب، این کارتریج‌ها قابل احیا تشخیص داده شد. سلیمانی مهر ادامه داد: در این راستا اقدام به طراحی و ساخت پایلوت احیا مواد جاذب کارتریج‌ها گردید و این پایلوت به همراه کتابچه فنی شامل تحلیل کامل داده‌ها، جمع بندی مستندات و تدوین مدارک کامل فنی آماده گردید. این کارشناس تاکید کرد: مجموع هزینه‌های ثابت طرح کمتر از ۱۰۰ میلیون ریال بوده که با توجه به بهای ۵۹۰ دلار به ازای هر کارتریج، بازگشت سرمایه کمتر از سه ماه را دارا می‌باشد. وی خاطر نشان کرد: تحلیل کامل جاذب و کربن مورد استفاده منجر به نتایج تکمیلی گردیده که با توجه به بداعت و پیشتازی، قابل تعمیم و استفاده در کلیه سطوح عملیاتی شرکت ملی گاز – وزارت نفت می‌باشد. گفتنی است: طراحی کارتریج سیستم شارژ کپسولهای هوای همراه تنفسی با استفاده از پکیج فشرده و خشک سازی هوا تا فشار ۳۰۰ بار به دست متخصصان داخلی نهایی و پس از تدوین در اختیار واحد ایمنی قرار گرفت.

معاون وزیر نفت در امور گاز تاکید کرد

لزوم تعیین موضوع‌های پژوهشی نوین در شرکت ملی گاز ایران

معاون وزیر نفت در امور گاز بر لزوم مرور پژوهش‌های شرکت ملی گاز در سال‌های اخیر تاکید کرد و گفت: باید موضوع‌های پژوهشی نوین در این شرکت مشخص شوند.

به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی گاز ایران، حسن منتظرتربتی در دهمین گردهمایی پژوهش و فناوری این شرکت با تاکید بر لزوم تسریع و تسهیل در امر پژوهش گفت: پژوهش، موضوع گسترده‌ای است که گاهی با ابهام‌هایی نظیر فعالیت‌های قابل انجام در حوزه پژوهش همراه می‌شود، اما دغدغه اصلی این حوزه، تفکیک موضوع پژوهشی است. وی با بیان اینکه برنامه پژوهشی سال‌های اخیر در شرکت ملی گاز ایران باید مرور شود، اظهار کرد: تعیین موضوع‌های پژوهشی مزایای مهمی از جمله تعیین هدف و جلوگیری از اتلاف زمان و هزینه برای موضوعات تکراری را به دنبال دارد. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با تاکید بر اهمیت اجرای روان‌سازی فرآیندهای پژوهشی، یادآور شد: این اقدام از تکرار و هدررفت بودجه جلوگیری می‌کند. وی با اشاره به نقش مثبت پارک‌های فناوری و استارت‌آپ‌ها در حوزه پژوهش تصریح کرد: هدف از تشکیل استارت‌آپ‌ها، تعیین تکلیف تجاری‌سازی و ایده‌های ریسک‌پذیر است تا بدون دغدغه تأمین سرمایه آغازین، ایده خود را به محصول تبدیل کنند. به گفته تربتی، دغدغه مهم پارک‌های فناوری و استارت‌آپ‌ها، موضوع اشتغال‌زایی و تبدیل ایده به محصول است، بنابراین باید روی موضوعات و ایده‌های محتملی که به یک فرآیند منجر می‌شود تا طرح‌ها در مدت‌زمان کوتاه‌تری به سرانجام برسند، تمرکز شود.

دغدغه مهم پارک‌های فناوری و استارت‌آپ‌ها، موضوع اشتغال‌زایی و تبدیل ایده به محصول است، بنابراین باید روی موضوعات و ایده‌های محتملی که به یک فرآیند منجر می‌شود تا طرح‌ها در مدت‌زمان کوتاه‌تری به سرانجام برسند، تمرکز شود

در رویداد ارائه نیازهای فناورانه صنعت گاز بررسی می‌شود؛

حل نیازهای فناورانه شرکت گاز در مواجهه با سیل و بلایای طبیعی

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی گاز ایران از برگزاری رویداد ارائه نیازهای فناورانه صنعت گاز (محافظت از تجهیزات و زیرساخت‌های صنعت گاز در برابر سیل و بلایای طبیعی) خبر داد و گفت: این رویداد با رویکرد محافظت از تجهیزات و زیرساخت‌ها در برابر سیل و بلایای طبیعی با کمک استارت آپ‌ها و شرکت‌های نوآور در دستور کار قرار گرفته است.

سعید پاک‌سرشت در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان این‌که مدیریت پژوهش و فناوری در شرکت ملی گاز ایران، عهده‌دار برنامه‌ریزی و اجرای اقدامات مرتبط با توسعه فناوری‌های مورد نیاز در صنعت گاز است، اظهار کرد: این مدیریت در توسعهٔ نوآوری و فناوری صنعت گاز نقش کلیدی دارد تا جایی‌که شناسایی و تعیین اولویت‌های کاری، ارزیابی و تشخیص صلاحیت مجریان، نظارت و کنترل پروژه‌ها و نهایتاً تلاش در جهت بکارگیری دستاوردهای حاصل از فعالیت‌های پژوهشی و توسعهٔ فناوری از وظایف اصلی این مدیریت است. به عبارت دیگر از مراحل اولیه تحقیقات تا تجاری‌سازی و ایجاد ارزش افزوده برای شرکت ملی گاز جز فعالیت‌های این مدیریت در زنجیره سازمان به حساب می‌آید.وی با تاکید به این مساله که انجام پروژه‌ها و طرح‌های متعدد توسعه فناوری، بکارگیری ایده‌ها و خلاقیت‌های نوآورانه جهت پاسخگویی به نیازهای فناورانه و دستیابی به نتایج ارزشمند، بخشی از اقدامات اثر بخش این مدیریت است، تصریح کرد: رویداد ارائه نیازهای فناورانه صنعت گاز که در اواخر خرداد ماه برگزار می‌شود. مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی گاز ایران در توضیح بیش‌تر این رویداد اعلام کرد: این رویداد در واقع یک Reverse Pitch یا ارائه وارونه یک رویداد سرمایه گذاری مبتنی بر تقاضای نوآوری و فناوری است. به عبارت دیگر این یک رویداد مسئله محور با هدف حل مسائل فنی شرکت ملی گاز ایران است. بر خلاف رویدادهای مبتنی بر عرضه نوآوری که طی آن استارتاپ ها اقدام به ارائه فناوری و مدل کسب و کار خود در برابر سرمایه گذاران می‌کنند، در Reverse Pitch شرکت گاز، این ما هستیم که مسائل، چالش‌ها و نیازهای فناورانه خودمان را ارائه و معرفی می‌کنیم و از مخاطبان می‌خواهیم که پیشنهادهای نوآورانه خود برای حل چالش‌ها (اعم از ایده، طرح، محصول، خدمت، فناوری، مدل کسب و کار و ...) را در مهلت مشخص شده ارسال کنند.

بهره‌گیری حداکثری از ایده‌ها و خلاقیت‌های نوآورانه

پاک‌سرشت تاکید کرد: از آنجا که یکی از برنامه‌های مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی گاز، بهره‌گیری حداکثری از ایده‌ها و خلاقیت‌های نوآورانه در تأمین نیازها و برطرف کردن چالش‌های این صنعت است، برگزاری رویداد ارائه نیازهای فناورانه صنعت گاز با رویکرد محافظت از تجهیزات و زیرساخت‌ها در برابر سیل و بلایای طبیعی در دستور کار قرار گرفت. وی با بیان این‌که با رشد و توسعه شرکت‌های دانش بنیان و ورود شرکت‌های نوپا به جمع بازیگران و عرصهٔ بازار فناوری، این مدیریت تلاش می‌کند تا از پتانسیل‌های به‌وجود آمده در اکوسیستم نوآوری برای تأمین نیازهای فناورانه خود بهره‌مند شود، اظهار کرد: به همین منظور و با توجه به مسائل و مشکلاتی که در وقوع حادثهٔ سیل اخیر برای این صنعت در استان‌های مختلف کشور به‌وجود آمد، تصمیم گرفتیم که از فضای محیطی پیش آمده برای استفاده از تفکرات خلاق و نوآورانه برای کاهش تبعات چنین رخدادهایی استفاده کنیم. به‌گفته مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی گاز ایران در واقع قرار است طی این رویداد، تعدادی از نیازهای فناورانه شرکت گاز در مواجهه با سیل و بلایای طبیعی، توسط ما به مخاطبان معرفی شود، سپس در خصوص آن بحث و تبادل نظر و به سؤالات مخاطبان و حاضرین نیز پاسخ داده شود. بعد از پایان رویداد نیز حدود یک ماه فرصت داده خواهد شد تا استارتاپ‌ها شرکت‌های فناور، ایده‌ها و راهکارهای خودشان را برای دبیرخانه رویداد ارسال کنند تا در صورت کاربردی بودن از آنها برای همکاری‌های بعدی دعوت شود. پاک‌سرشت ادامه داد: این موضوع وجه دیگری نیز دارد و آن آشنایی و افزایش آگاهی همکاران صنعت گاز با رویکردهای جدید حل مسئله و استفاده از ذهن‌های خلاق است که در محیط پیرامون قابل بکارگیری است. به عبارت دیگر با این رویداد سعی در ارتقا و افزایش آگاهی سازمان خودمان نیز داریم و در تلاش هستیم بخش‌های مختلف شرکت گاز را به استفاده از نوآوری‌های بیرون از سازمان ترغیب کنیم. به گفته وی پس از ارزیابی کارشناسی و اولویت بندی، در صورتی‌که راهکارهای مناسب و اجرایی برای حل مسائل و مشکلات موجود ارائه شده باشد، امکان پیاده سازی و اجرای ایده‌های مطرح شده و انجام تست‌های میدانی در قالب پروژه‌های پژوهشی وجود دارد.

دعوت از علاقه‌مندان

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه مخاطبان این رویداد شامل همه شرکت‌های فعال در صنعت گاز یا صنایع مرتبط، فناوران و افراد خلاق و نوآور، استارت آپ‌ها و شرکت‌های نوپا، شرکت‌های دانش بنیان و فناور و حتی سرمایه گذاران و صاحبان صنایع هستند، گفت ما از همه علاقه مندان برای حضور در این رویداد دعوت می‌کنیم، چراکه معتقدیم نوآوری ممکن است از هر جا و از هر حوزه‌ای به صنعت ما وارد شود و به ما کمک کند. پاک‌سرشت درباره زمان برگزاری این رویداد، توضیح داد: این رویداد روز ۲۶ خرداد ماه از ساعت ۱۴ در ساختمان اصلی شرکت ملی گاز برگزار می‌شود و علاقه‌مندان به حضور در رویداد می‌توانند از طریق این لینک در رویداد ثبت نام کنند. شماره‌های دبیرخانه رویداد نیز ۸۸۳۹۸۵۴۳ و ۸۸۳۹۸۵۶۳ است و شرکت‌ها و فناوران می‌توانند سؤالات خود را پیش از رویداد از این طریق مطرح کنند. ضمناً همه شرکت‌ها و افراد علاقه مند می‌توانند در این رویداد حضور داشته باشند. وی با تاکید به این مساله که خواسته من از شرکت‌های نوآور این است که با درک صحیح از مسائل و مشکلات پیش آمده در صنعت گاز به خصوص مشکلات ناشی از سیل اخیر، با تحلیل صحیح از ریشه‌های حوادث و اتفاقات به وقوع پیوسته، جهت کاهش هزینه‌ها و تبعات ناشی از سیل راهکارهای عملیاتی و اجرایی مناسب ارائه دهند، گفت: این راهکارها باید قابلیت اجرا داشته‌باشند و پیشنهاد دهنده آمادگی دفاع از طرح و احتمالاً پیاده سازی آن را داشته باشد. به گفته مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی گاز ایران، طبیعتاً انتظار می‌رود راهکارهای پیشنهادی منجر به کاهش تبعات، صدمات و همچنین هزینه‌ای مرتبط با صنعت گاز شود. بدیهی است که هر چقدر راهکارهای پیشنهادی عملیاتی‌تر باشند امکان همکاری ما با شرکت‌های ارائه کننده پیشنهاد افزایش خواهد یافت.

جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی عنوان کردند:

معدل بالای وزارت نفت در بخش مسئولیت‌های اجتماعی و گازرسانی

جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه وزارت نفت در بخش مسئولیت‌های اجتماعی فعالیت‌های بزرگی انجام داده است، عنوان کردند: شخص وزیر نفت را فردی توانمند می‌دانیم و معتقدیم وی به مسئولیت خود اشراف کامل دارد.

علی‌اصغر یوسف‌نژاد، عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار شانا با بیان اینکه عملکرد وزارت نفت در بسیاری از حوزه‌ها مطلوب ارزیابی می‌شود، گفت: عملکرد وزارت نفت در حوزه گازرسانی بسیار درخشان است. خط انتقال گاز دامغان – کیاسر – ساری – نکا یکی از کارهای ماندگار این وزارتخانه است که کمبود گاز در شهرهای شمالی کشور به‌ویژه فصل زمستان را برطرف کرد. نماینده مردم ساری در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه مشکلات جایگاه‌های عرضه سوخت در استان مازندران و شهرهای شمالی کشور برطرف شده است، افزود: از عملکرد سازمان‌ها و زیرمجموعه‌های وزارت نفت در حوزه انتخابی خود دفاع می‌کنم و معتقدم این وزارتخانه در زمینه خدمت‌رسانی فعالیت‌های گسترده‌ای داشته است. قاسم ساعدی، نماینده دشت آزادگان و هویزه در مجلس شورای اسلامی نیز با بیان اینکه وزارت نفت در بخش مسئولیت‌های اجتماعی اقدام‌های گسترده‌ای انجام داده است، گفت: وزارت نفت در مناطق نفت‌خیز جنوب فعالیت‌های بسیاری در عرصه مسئولیت‌های اجتماعی انجام داده که ساخت بیمارستان شهدای دشت آزادگان در سوسنگرد تنها بخشی از این گونه فعالیت‌هاست. وی ادامه داد: وزارت نفت در بخش تعمیر جاده‌های روستایی، ساخت مدرسه، آبرسانی روستایی، برگزاری دوره‌های آموزشی برای داوطلبان ورود به دانشگاه و ... فعالیت‌های مختلفی انجام داده که بدون شک در توسعه این مناطق و رفع محرومیت‌ها تاثیرگذار بوده است.

نمره قبولی وزارت نفت در بخش مسئولیت‌های اجتماعی

فرج‌الله رجبی، نماینده شیراز در مجلس شورای اسلامی نیز با تاکید بر اینکه شخص وزیر نفت را فردی توانمند می‌دانم و معتقدم وی به مسئولیت خود اشراف کامل دارد، عنوان کرد: هم اکنون وزارت نفت غیر از مسئولیت‌هایی که در حوزه نفت، گاز، پالایش و پخش و پتروشیمی برعهده دارد در بخش‌هایی دیگر که دولت و مردم نیاز به کمک دارند ورود کرده و در این زمینه کارهای بزرگی نیز انجام داده است. به نظرم وزارت نفت در این بخش نمره قبولی دریافت می‌کند. وی با بیان اینکه در سیلاب فروردین‌ماه و با همکاری وزارت نفت، سوخت‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان فارس بی‌وقفه تداوم داشت، افزود: با توزیع بنزین و گازوئیل یورو ۴ و ۵ در کلانشهر شیراز، شاهد کاهش آلودگی هوای این شهر هستیم که در این خصوص نیز از مسئولان وزارت نفت تشکر می‌کنیم. سکینه الماسی، نماینده کنگان، دیر، جم و عسلویه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه انجام مسئولیت‌های اجتماعی ازسوی وزارت نفت همچون برگزاری کلاس‌های کنکور برای دانش‌آموزان تحت سرپرستی کمیته امداد امام خمینی (ره) در جنوب کشور و مناطق نفت‌خیز، کار شایسته و ستودنی بود، گفت: رویکرد وزارت نفت تولیدمحوری است. در گذشته این وزارتخانه به مباحث مسئولیت‌های اجتماعی ورود نمی‌کرد، اما در سال‌های اخیر وزارت نفت در کنار اهداف توسعه، تولید و صادرات، به مقوله مسئولیت اجتماعی نیز وارد شده و موفقیت‌های بزرگی نیز کسب کرده است. معتقدم این گونه فعالیت‌ها باید افزایش یابد. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه در بخش مسئولیت‌های اجتماعی، وزارت نفت فعالیت‌های خوبی انجام داده است، گفت: بسیار خوشحالیم که دانش‌آموزان استان بوشهر با تلاش و پشتکار خود و با حضور فعالانه در فعالیت‌های آموزشی، رتبه‌های برتر کنکور را به دست آورده‌اند.

عملکرد فوق العاده وزارت نفت در بخش گازرسانی روستایی و شهری

سید احسن علوی، نماینده سنندج، دیواندره و کامیاران در مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به اینکه وزارت نفت در بخش گازرسانی روستایی و شهری عملکرد مطلوبی داشت که جای تشکر دارد، گفت: خوشبختانه وزارت نفت در بخش گازرسانی عملکرد مناسبی داشت و معتقدم معدل خوبی در این زمینه کسب کرده است.

تحریم پتروشیمی خیال واهی ترامپ است؛

نمایش سیاسی

نفت تحریم پتروشیمی ایران که اخیراً اعلام و پس از آن اظهارات و تحلیل‌های مختلفی در مجامع داخلی و بین‌المللی در این باره مطرح می‌شود، در ابتدا سؤال و ابهاماتی را به وجود آورد تا این‌که مسؤولان مربوطه صراحتاً اعلام کردند این موضوع نمی‌تواند خللی در روند کار ایران در این صنعت به‌وجود آورد؛ بسیاری از کارشناسان نیز به این موضوع صحه می‌گذارند. هفدهم خردادماه بود که دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه‌ای تحریم‌های ظالمانه جدید را اعلام کرده که طبق آن، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس و همچنین ۳۹ شرکت وابسته به صنایع پتروشیمی خلیج فارس تحریم شده‌اند.

وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه خود ادعا کرده بود که شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با سپاه پاسداران جمهوری اسلامی ایران ارتباط دارد و به تنهایی نیمی از صادرات پتروشیمی ایران را عهده‌دار است. سیگال مندلکر – معاون وزیر خزانه‌داری آمریکا در امور تروریسم و اطلاعات مالی – با تکرار ادعاهای واهی مقامات آمریکایی علیه کشورمان مدعی شده که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به شکل سیستماتیک و سازماندهی شده وارد بخش‌های حساس اقتصاد ایران شده است. تحریم‌های یکجانبه علیه صنعت پتروشیمی کشورمان در حالی از سوی آمریکا اعلام شده که درواقع این موضوع جدیدی نیست و نام این شرکت‌ها دوباره در لیست تحریمی جدید آورده شده و البته گزارش‌های این پتروشیمی‌ها نشان می‌دهد نه تنها تحریم خللی در روند تولید و صادرات این شرکت‌ها ایجاد نکرده که این شرکت‌ها در چند ماه گذشته به موفقیت‌های بیشتری رسیدند. طبق اعلام وزارت خزانه‌داری آمریکا شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس و ۳۹ شرکت تابعه و نمایندگی‌های فروش آن در فهرست سیاه تحریم‌ها قرار گرفته‌اند.

تحریم پتروشیمی یک نمایش سیاسی است

به‌تازگی بهزاد محمدی – مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی – در واکنش به این مساله با بیان اینکه تحریم‌های اخیر آمریکا علیه پتروشیمی ایران به اعتقاد من یک نمایش سیاسی است و اثری در عملکرد ما در بحث تولید و فروش نخواهد داشت، اظهار کرد: موضوع تحریم صنعت پتروشیمی جدید نیست، چرا که ما از سال ۱۳۹۲ درگیر این موضوعات هستیم و در این شرایط توانسته‌ایم تولید و فروش متناسبی داشته باشیم. وی با بیان این‌که روی موضوعات کاری خودمان متمرکز هستیم و این مساله نمی‌تواند خللی در روند کاری پتروشیمی ایران ایجاد کند، تصریح کرد: سال‌هاست که صنعت پتروشیمی با این مساله دست و پنجه نرم می‌کند و در این شرایط به دنبال توسعه این صنعت هستیم. در حوزه تعمیر تجهیزات نیز باید اعلام کنیم که هیچ موقع بی مشکل نبوده‌ایم، اما همیشه توانسته‌ایم از پس این مساله نیز برآییم به همین دلیل نگرانی در این حوزه نیز وجود ندارد.

تحریم پتروشیمی محکوم به شکست

در این باره، صالح‌آبادی – کارشناس حوزه پتروشیمی – با بیان این‌که تحریم‌ها تأثیر چندانی در روند فروش محصولات پتروشیمی نخواهند داشت، به ایسنا گفت: با توجه به این‌که محصولات پتروشیمی قابل ردگیری نیست و اکثراً با وسایل حمل و نقل داخلی نیز جابه‌جا می‌شود، مشکلی برای فروش محصولات نخواهیم داشت. وی با تاکید به این مساله که تنها اگر در بنادر مقصد تحویل صورت نگیرد، دچار مشکل خواهیم شد، تصریح کرد: به طور کلی باید گفت که پتروشیمی همچون نفت نیست و مشکلاتی که در این حوزه وجود دارد برای این بخش به وجود نخواهد آمد. این کارشناس با تاکید بر این مساله که تحریم‌های پتروشیمی یک کار بیهوده است و قطعاً آمریکا به نتیجه دلخواه خود نخواهد رسید، تصریح کرد: این تحریم از ابتدا محکوم به شکست است، به همین دلیل در این مسیر مشکلی وجود نخواهد داشت و مانند گذشته اقدامات خود را انجام می‌دهیم. به گفته صالح‌آبادی در حوزه توسعه صنعت پتروشیمی ممکن است با چالش‌هایی مواجه شویم که این موضوع نیز ارتباطی با تحریم پتروشیمی ندارد، چرا که بحث مالی در این حوزه مطرح است زیرا برای این بخش نیاز به فاینانس و سرمایه خارجی داریم که اکنون امکان آن وجود ندارد. وی تصریح کرد: در حوزه فروش محصولات پتروشیمی هیچ مشکلی وجود ندارد و آمریکا به هدفی که در سر دارد نخواهد رسید. ما نیز با تمام قوا فعالیت خود را در این عرصه انجام خواهیم داد.

قابل تحریم نیستیم

عضو هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی هم گفت: از ۱۱ میلیارد دلار درآمد صادراتی پتروشیمی این اتحادیه در سال ۹۷، حدود ۹ میلیارد دلار آن معادل ۷۰ درصد وارد کشور شد. احمد صرامی، عضو هیأت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی با اشاره به اعمال تحریم‌های تازه از سوی آمریکا علیه صنعت پتروشیمی ایران، گفت: تحریم و ایجاد فشار بر منابع درآمدی ایران تازه نیست و تنها در دوره‌های سیاسی مختلف در آمریکا نوع آن متفاوت بوده است، بنابراین صنعت پتروشیمی با مشکل تازه‌ای رو به رو نشده است. وی با بیان اینکه صنعت پتروشیمی طی ۱۵ سال گذشته از رشد خوبی برخوردار بوده است، ادامه داد: این صنعت با استفاده حداکثری از توان داخلی، خرید تجهیزات داخلی، تولید فناوری یا انتقال آن از طرق مختلف و ... زمینه جهت رشد خود را فراهم کرده است. صرامی با تاکید بر اینکه مطرح کردن تحریم صنعت پتروشیمی ایران، بازی روانی علیه کشورمان است، اظهار داشت: برخی از پتروشیمی‌های موجود در فهرست جدید تحریمی آمریکا، از سال قبل تحریم بودند. از طرفی باید دقت داشت که نوع و میزان تولید محصولات پتروشیمی ایران به نحوی نیست که بتوان آن را از بازار حذف کرد چرا که برخی از محصولات تک محصول بوده و خریداران به آن وابستگی دارند. از سویی دیگر قرارداد خرید محصولات پتروشیمی بلند مدت بوده و قیمت گذاری آنها نیز بر اساس نرخ‌های بین المللی است و نمی‌توان بازه قیمتی را به طور غیر استاندارد کاهش داد چرا که نرخ سایر محصولات نیز متأثر می‌شود. این عضو هیأت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی میزان ورود ارز پتروشیمی‌های فعال در این اتحادیه به کشور را تا پایان سال ۹۷ بالغ بر ۷۰ درصد اعلام کرد و افزود: میزان درآمد صادراتی بخش پتروشیمی این اتحادیه در سال ۹۷ حدود ۱۱.۲ میلیارد دلار بود که از این میزان نزدیک به ۹ میلیارد دلار وارد کشور شد. به گفته این کارشناس صنعت پتروشیمی، در حال حاضر خریداران نقش پررنگی در بازار ایفا می‌کنند و نمی‌توان صرف تصمیم یک کشور محصولات پتروشیمی ایران را از بازار حذف کرد چرا که سود و زیان کشورهای بسیاری در میان است و بی شک اجازه چنین اقدامی را نخواهند داد. البته طی سال‌های اخیر مشکلاتی در زمینه نقل و انتقالات مالی وجود داشت که با تکیه بر روابط تعاملی با بانک مرکزی توانستیم از این چالش‌ها عبور کنیم.

واکنش مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس به تحریم‌های جدید آمریکا

مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس هم در واکنش به تحریم‌های جدید آمریکا گفت: با آرامش به مسیر خود ادامه خواهیم داد. جعفر ربیعی افزود: شرایط اقتصادی در بهره کنونی با جنگ اقتصادی مواجه و تحریم‌ها یکی از ابزارهای طرف مقابل در این جنگ است. وی تاکید کرد: باید در چنین زمانی با آرامش در مسیر از قبل پیش‌بینی شده گام برداشت و نباید این فضا را به نفع طرف مقابل هیجانی کرد.

تحریم شرکت‌های پتروشیمی ایران مصداق تروریسم اقتصادی است

در همین حال، سخنگوی وزارت امور خارجه، تحریم شرکت‌های پتروشیمی ایران از سوی آمریکا را محکوم کرد و آن را مصداق تروریسم اقتصادی دانست. سیدعباس موسوی در واکنش به اقدام تازه وزارت خزانه‌داری آمریکا در تحریم شرکت‌های پتروشیمی ایران، این اقدام رژیم آمریکا را به‌شدت محکوم کرد و آن را مصداق تروریسم اقتصادی و در ادامه خصومت‌های مستمر کاخ سفید علیه ملت ایران دانست. وی با اشاره به اینکه تنها یک هفته صبر نیاز بود تا پوچ بودن ادعای رئیس جمهور آمریکا برای مذاکره با ایران ثابت شود، افزود: سیاست فشار حداکثری آمریکا یک سیاست شکست‌خورده است که بارها از سوی روسای جمهور پیشین آن کشور امتحان شده بود. این مسیری اشتباه است و دولت آمریکا می‌تواند مطمئن باشد که به هیچ‌یک از اهداف تعیین‌شده برای این سیاست نخواهد رسید.

آمریکا هم می‌داند پتروشیمی ایران تحریم‌پذیر نیست

مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی هم با اشاره به اینکه در تحریم‌های گذشته که از سوی سازمان ملل اعمال شد فروش محصولات پتروشیمی ادامه داشت، گفت: آمریکا هم می‌داند که صنعت پتروشیمی تحریم‌پذیر نیست. عبدالحسین بیات مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به اعمال تحریم‌های جدید آمریکا بر صنعت پتروشیمی ایران گفت: ماهیت صنعت پتروشیمی به گونه‌ای است که قابل تحریم نیست و نه تنها این موضوع در صنعت پتروشیمی ایران صادق است بلکه به طور کلی صنعت پتروشیمی در هیچ کشوری قابل تحریم نیست. وی با اشاره به دوره پیش تحریم‌های پتروشیمی گفت: در آن دوره ایران محصولات پتروشیمی را به فروش می‌رساند اما کمی سختی کار بیشتر شده بود؛ با این حال در آن شرایط نیز محصولات پتروشیمی ایران صادر می‌شد. مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: مسئولیت تولید و فروش محصولات پتروشیمی در اختیار بخش خصوصی است بنابراین می‌توان به دلیل چابکی بخش خصوصی می‌توان امیدوار بود که محصولات تولید شده به راحتی صادر شود؛ طبعاً از تجارب گذشته نیز در این زمینه درس گرفته می‌شود و این تجارب مانع از اختلال جدی در صادرات محصولات پتروشیمی شد که خوش بختانه این کار از عهده بخش خصوصی بر خواهد آمد.

اگر زنجیره ارزش تا آخرین حلقه ایجاد می‌شد دغدغه تحریم نداشتیم

این مقام مسئول در صنعت پتروشیمی با تاکید براین که باید به فرمایشات مقام معظم رهبری در صادرات غیر نفتی توجه ویژه شود گفت: اگر برنامه ریزی ما به این سمت حرکت می‌کرد که زنجیره ارزش را تا آخرین حلقه ایجاد می‌کردیم امروز دیگر دغدغه تحریم نداشتیم و راحت‌تر می‌توانستیم محصولات نهایی را صادر کنیم. به گفته بیات در شرایط فعلی که ایران هنوز زنجیره ارزش را تکمیل نکرده است تقاضا برای محصولات پتروشیمی بیشتر از تولید و عرضه است و به همین دلیل شرکت‌های تولیدکننده محصولات نهایی به دنبال خرید محصولات پتروشیمی حتی به صورت خام هستند و هیچ کشوری نمی‌تواند جای ایران را در این بازار بگیرد.

شرایط سخت‌تر از گذشته نیست

وی خاطرنشان کرد: این موضوع را نیز آمریکایی‌ها می‌دانند و تنها از این موضوع به دنبال منافع سیاسی خود هستند زیرا در شرایط تحریم گذشته که از سوی سازمان ملل اعمال شده بود توانستیم محصولات خود را بفروشیم و اکنون که فقط تحریم‌های آمریکا مطرح است شرایط سخت‌تر از گذشته نیست. بیات همچنین در پاسخ به این سؤال که خرید تجهیزات مختص صنعت پتروشیمی در این شرایط چگونه خواهد بود گفت: اگر روابط ما با دوستان و هم پیمانان خود حفظ شود می‌توانیم در این شرایط تجهیزاتی که امکان تولید در داخل وجود ندارد را وارد کنیم و تجهیزاتی که در داخل بومی سازی شده‌اند را به راحتی بدون نیاز به خروج ارز از کشور مورد استفاده قرار دهیم.

محصولات پتروشیمی ایران قابل شناسایی نیست

عباس شعری‌مقدم، مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی هم با اشاره به اینکه محصولات پتروشیمی ایران قابل شناسایی نیست، گفت: اما شرکت‌هایی که خریدار این محصولات هستند از طریق جاسوسان قابل شناسایی هستند. وی با اشاره به اینکه محصولات پتروشیمی ایران به راحتی قابل شناسایی نیست، گفت: اگر آمریکا متوجه شود شرکت‌هایی که محصولات پتروشیمی ایران را خریداری کرده‌اند آنها مورد تحسین قرار می‌گیرند. مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به اینکه آمریکایی‌ها در نظام‌های مختلف اقتصادی و کشورها جاسوس‌هایی دارند، گفت: این جاسوس‌ها وظیفه‌شان اطلاع‌رسانی به آمریکایی‌هاست تا مشخص شود چه شرکت‌هایی محصولات پتروشیمی ایران را خریداری می‌کنند که در ایران نیز ظاهراً این قضیه مستثنی نیست. شعری‌مقدم تاکید کرد: آمریکایی‌ها از کجا می‌دانستند هلدینگ خلیج فارس بزرگترین هلدینگ صادر کننده پتروشیمی در ایران است که این موضوع نیز احتمالاً از این طریق به گوششان رسیده و این شرکت را رصد کرده‌اند. وی با بیان اینکه قطعاً مسئولان صنعت پتروشیمی راهکارهایی در این زمینه اندیشیده‌اند، گفت: اینکه منتظر باشیم صنعت پتروشیمی ایران مانند صنعت نفت تحریم شود یک اشتباه استراتژیک آمریکایی‌هاست زیرا صنعت پتروشیمی ایران به راحتی قابل تحریم نیست هر چند جاسوسان کار خودشان را انجام خواهند داد.

شرایط تکمیل زنجیره ارزش فراهم است

مدیر اسبق صنایع پایین‌دستی شرکت ملی صنایع پتروشیمی هم با اشاره به اینکه کیفیت محصولات پتروشیمی ایران شناخته شده است، گفت: این محصولات به راحتی قابل تحریم نیست. محمد زیار، مدیر اسبق صنایع پایین‌دستی شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به تحریم پتروشیمی که از سوی آمریکا اعمال شد، گفت: در تحریم‌های مالی اگر برای مقابله با آن برنامه‌ریزی نداشته باشیم می‌تواند تا حدودی مؤثر واقع شود ولی اثر آن به اندازه تحریم نفت خام و میعانات گازی نیست. وی ادامه داد: نفت خام در احجام بالا بارگیری می‌شود و کشتی حمل‌کننده نفت خام و میعانات گازی به راحتی قابل شناسایی است اما محصولات پتروشیمی اینگونه نیستند. مدیر اسبق صنایع پایین‌دستی شرکت ملی پتروشیمی با اشاره به اینکه پتروشیمی نیز دو نوع محصول تولید می‌کند، گفت: اولین محصول مواد خشک و پلیمری هستند که این مواد و محصولات را می‌تواند در احجام پایین و به صورت کانتینری صادر کرد. وی ادامه داد: موضوع مهم در این زمینه فرآیند فروش و مسائل مالی است به طوریکه در خصوص فروش و خدمات پس از فروش به دلیل آنکه محصولات ایران در بازار شناخته شده هستند احتیاج به خدمات پس از فروش ندارد. زیار تصریح کرد: از طرف دیگر ما در دوره تحریم قبلی توانستیم این محصولات را به راحتی صادر کنیم زیرا قابل ردگیری هم نیستند. وی با اشاره به اینکه بانک مرکزی می‌تواند سیاست‌های خود را تغییر دهد تا ارز حاصل از صادرات پتروشیمی به راحتی به داخل کشور ورود پیدا کند گفت: احجام این ارز نیز زیاد نیست و می‌توان در حجم‌های کوچک وارد کشور کرد.

موضوع مهم در صادرات پتروشیمی در شرایط تحریم صادرات مواد آروماتیکی و متانولی است

زیار با اشاره به اینکه موضوع مهم در صادرات پتروشیمی موضوع مربوط به مواد آروماتیکی و متانولی است که این مواد مایع هستند و می‌تواند در تحریم چالش‌هایی را برای ما ایجاد کند، گفت: اما در تحریم‌های گذشته شرکت‌هایی که اینگونه مواد را تولید می‌کردند اقدام به خرید کشتی‌های حمل کردند و عملاً محصولات خود را خودشان حمل می‌کردند که از این نظر امنیت صادرات نیز محقق شده بود و در شرایط فعلی نیز این شرکت‌ها می‌توانند مانند گذشته خودشان محصولات تولیدی را حمل و به بازارهای مقصد ارسال کنند. این کارشناس صنعت پتروشیمی با اشاره به اینکه شرکت‌های تولیدکننده محصولات جامد پتروشیمی نیز می‌توانند از این راهکار استفاده کرده و محصولات خود را خودشان صادر کنند که در این صورت دیگر مشکلی پیش‌روی آن‌ها وجود ندارد، اظهار داشت: اما بهترین راه برای اینکه محصولات پتروشیمی ایران مورد تحریم قرار نگیرد، این است که بتوانیم آن را در زنجیره ارزش به مواد نهایی و محصولات نهایی تبدیل کنیم که در این صورت به راحتی می‌توانیم محصولات خود را که از پتروشیمی تولید شده‌اند صادر کنیم که در این زمینه ضعف‌هایی وجود داشته است که شرایط تحریم پتروشیمی می‌تواند ما را به سمت تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از خام‌فروشی هدایت کند.

یادداشت

چالش صادرات محصولات مایع پتروشیمی در شرایط تحریم

محمد مهدی مرادنژاد
کارشناس صنعت پتروشیمی

۶۰ تا ۷۰ درصد محصولات پتروشیمی ایران تا آخرین حلقه زنجیره ارزش می‌رود و مهمترین مشکل در صنعت پتروشیمی ایران خوراک مایع و آل پی جی است که باید برای آن فکری کرد. اگر زنجیره ارزش در صنعت پتروشیمی تکمیل می‌شد شرایط تحریمی روی صنعت پتروشیمی متفاوت با آن چیزی بود که امروز گریبانگیر ایران می‌شود. پتروشیمی دو نوع محصول جامد و مایع تولید می‌کند که در جامدات که مربوط به بخش اتیلن و پلیمرها هستند خوشبختانه می‌توانیم بگوییم زنجیره ارزش تا انتها رفته است و ۱۲ میلیارد دلار صادرات فقط از این بخش انجام می‌شود، اما بخش مایعات یعنی قسمت متانول‌ها و LPG آسیب‌پذیرتر هستند، که باید گفت صادرات این بخش فقط ۴ میلیارد دلار است. باید تاکید کنیم ۶۰ تا ۷۰ درصد محصولات پتروشیمی ایران تا انتهای زنجیره ارزش تولید می‌شود که البته شرکت سابیک عربستان نیز محصولات تولیدی خود را تا همین میزان تولید می‌کند و دیگر جلوتر نمی‌رود، زیرا اگر این کار را انجام دهد بازارش محدود خواهد شد.

چرا محصولات مایع پتروشیمی‌ها تبدیل به محصول نهایی نشدند

این پرسش مطرح می‌شود که چرا در طول سال‌های گذشته در بخش LPG و متانول‌ها نتوانستیم زنجیره ارزش را توسعه دهیم؟ قطعاً سیاست‌گذاری دولت‌های ما به این سمت بوده است که LPG را به صورت خام صادر کنند، در صورتی که عربستانی‌ها از ۲۵ میلیون تن محصول LPG خود ۱۸ تا ۱۹ میلیون تن را در داخل کشور فرآوری می‌کنند، اما ایران از محصول تولیدی خود در این شاخه فقط ۲.۵ میلیون تن را در داخل مصرف می‌کند که البته متانول هم چنین شرایطی دارد. اگر بخواهیم تحریم‌ها را مدیریت کنیم باید LPG بیشتری را در داخل کشور تبدیل به فراورده و زنجیره ارزش می‌کردیم، اما سیاست‌گذاری‌ها و سناریوهایی که دولت‌ها وضع کرده بودند موجب می‌شد تا LPG بیشتر صادر شود؛ البته آنها نیز مدعی بودند دانش فنی تبدیل LPG به زنجیره ارزش در داخل کشور وجود ندارد، اما من می‌گویم علت آن‌که این محصول پتروشیمی در داخل کشور تبدیل به زنجیره ارزش نشد، فقط به دلیل قیمت‌گذاری‌هایی بود که انجام می‌شد و عملاً برای سرمایه‌گذار صرفه اقتصادی نداشت که LPG را در داخل کشور تبدیل به فراورده‌ها و محصولات باکیفیت کند، به همین دلیل پتروشیمی‌ها ترجیح می‌دادند این محصول خود را به صورت خام و بدون دردسر صادر کنند.

وقتی مجبور شدیم محصول با ارزش بالا را در شبکه سراسری بسوزانیم

سال گذشته وقتی نفت و میعانات گازی ایران از سوی آمریکا تحریم شد، صادرات LPG ایران نیز شدیداً دچار مشکل شد، آمریکایی‌ها آن زمان اسمی از LPG نبرده بودند، اما خودبه‌خود شرکت‌های خریدار این محصول نمی‌توانستند به ایران بیایند و این محصول را خریداری کنند و ما ضربه‌ای از این بابت در اینجا خوردیم و مجبور شدیم LPG تولیدی خود را به شبکه سراسری تزریق کنیم و بسوزانیم که عملاً ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون دلار از درآمد خود را از دست دادیم. اکنون که بحث تحریم پتروشیمی مطرح شده، ما می‌توانیم به دلیل گریدهای بالا تحریم‌ها را بی‌اثر کنیم و حتی با تخفیف محصولات خود را بفروشیم که هم‌اکنون محصول LPG پتروشیمی‌های ما با منفی ۱۵۰ دلار ارزان‌تر از LPG تولیدی عربستان عرضه می‌شود، اما اگر می‌توانستیم آن را در داخل تبدیل به فرآورده و محصول بهتر کنیم دیگر لازم نبود که نگران وضعیت LPG در کشور باشیم.

با اجرای ۱۴ طرح پتروشیمی در منطقه ویژه اقتصادی پارسیان؛

ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور ۱۵ میلیون تن افزایش می‌یابد

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی با اشاره به اینکه اجرای ۱۴ طرح پتروشیمی در فاز نخست توسعه منطقه ویژه اقتصادی انرژی‌بر پارسیان پیش‌بینی شده است، گفت: با بهره‌برداری از این طرح‌ها حدود ۱۵ میلیون تن به ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور اضافه می‌شود.

بهزاد محمدی روز دوشنبه، ۲۰ خردادماه در آیین امضای دومین تفاهم‌نامه همکاری توسعه منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان که با هدف ساماندهی و تسریع در عملیات اجرایی طرح‌های پتروشیمی این منطقه در دستور کار قرار گرفت، گفت: این اقدام می‌تواند شروعی برای یک حرکت بزرگ در توسعه استان هرمزگان باشد. وی با اشاره به اینکه از ۵۵ مجتمع تولیدی صنعت پتروشیمی در کشور، ۱۶ مجتمع در منطقه عسلویه متمرکز و فعال است، افزود: ۳۰ طرح پتروشیمی در فاز ۲ عسلویه، کنگان و دیّر تعریف شده که ۱۷ طرح در حال پیشرفت و ۱۳ طرح در مرحله تأمین مالی و دانش فنی است. معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی با اشاره به افتتاح ۱۵ فاز پارس جنوبی از ابتدای دولت یازدهم تاکنون ادامه داد: با افتتاح این فازها خوراک قابل توجهی برای مجتمع‌های پتروشیمی تأمین می‌شود که این موضوع سبب توسعه هرچه بیشتر و سریع‌تر صنعت پتروشیمی خواهد شد. محمدی با بیان اینکه همکاری شرکت ملی صنایع پتروشیمی و ایمیدرو می‌تواند سبب پیشرفت صنعت پتروشیمی در منطقه پارسیان شود، اظهار کرد: زیرساخت‌های بسیار مناسبی در عسلویه فراهم است که به تناسب آن صنعت پتروشیمی هم می‌تواند در منطقه پارسیان گسترش یابد. وی با اشاره به اینکه ۱۴ طرح پتروشیمی در فاز نخست برای منطقه ویژه اقتصادی انرژی‌بر پارسیان پیش‌بینی کرده‌ایم، گفت: با ساخت این طرح‌ها حدود ۱۵ میلیون تن به ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور اضافه خواهد شد که حدود ۱۹ میلیارد دلار نیز حجم سرمایه‌گذاری مورد نیاز این طرح‌ها است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به جدیت این شرکت در توسعه منطقه پارسیان تأکید کرد: امیدواریم با گسترش صنعت پتروشیمی، توسعه، رونق و اشتغال‌زایی را در این منطقه شاهد باشیم.

دانش نفت مشروح گفت‌وگوی خبرگزار

زنگنه: فضا را برای بابک

دانش نفت وزیر نفت گفت: برخی می‌خواهند نفت را زمین بزنند و اگر نفت را زمین بزنند کشور را زمین زده‌اند، زیرا بخش مهمی از کشور به نفت وابسته است. اگر بتوانند نفت را زمین بزنند برایشان اتفاق خوبی افتاده است و اکنون عده‌ای با به‌کارگیری بعضی رسانه‌ها بر این اساس عمل می‌کنند، البته ما نیز در حد توان خود پاسخ می‌دهیم اما آتش توپخانه آنها شدید است. بیژن زنگنه؛ زاده یکم تیرماه ۱۳۳۱ در کرمانشاه. تحصیلات ابتدایی و دوره اول متوسطه را در زادگاه خود گذرانده و دوره دوم متوسطه تا زمان دریافت مدرک دیپلم را در تهران به پایان رسانده است. وی فعالیت سیاسی خود را از سال ۱۳۵۹ در کابینه شهید محمدعلی رجایی، در جایگاه معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی آغاز کرد و در دولت‌های سوم و چهارم به نخست‌وزیری میرحسین موسوی، پنج سال وزیر جهاد سازندگی و یک سال نیز وزیر نیرو بود، همچنین در کابینه دولت مرحوم آیت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی، هشت سال به‌عنوان وزیر نیرو فعالیت کرد و در دولت‌های هفتم و هشتم به ریاست محمد خاتمی نیز هشت سال عهده‌دار وزارت نفت بود. وزیر نفت دولت یازدهم و دوازدهم که بیست و هشتمین سال وزارت خود را پشت سر می‌گذارد به جهت سابقه طولانی در مدیریت کلان اجرایی و وزارت در وزارتخانه‌های دولت‌های مختلف به شیخ‌الوزراء مشهور شده است، وی که برخی اجدادش نیز در دوران صفویه وزیر بوده‌اند در مقابل پرسشی مبنی بر اینکه پس شما وزیرزاده هستید؟ با لبخندی سکوت می‌کند و از دغدغه‌هایش برای کشور و فروش نفت در شرایط سخت اقتصادی کنونی می‌گوید. جدی‌ترین وزیر کابینه دکتر حسن روحانی یا همان بیژن زنگنه از سختی‌های فروش نفت در شرایط تحریم که به تعبیر وی از زمان جنگ تحمیلی نیز سخت‌تر بوده می‌گوید و درباره خشونت، نامهربانی‌ها و دشمنی‌های‌مان نسبت به یکدیگر و اینکه فراموش کرده‌ایم دشمن ما آمریکا و اسرائیل هستند هشدار می‌دهد و حرف و حدیث‌هایی همچون اینکه زنگنه اهل رفیق بازی و باندبازی است را تهمت و افترا از سوی افرادی می‌داند که وی دستشان را از خرید و فروش نفت کوتاه کرده است و به زعم خودش نسبت به پول وزارت نفت طمع دارند. وزیر نفت درباره حرف و حدیث‌ها پیرامون قرارداد طرح توسعه فاز ۱۱ میدان گازی مشترک پارس جنوبی با کنسرسیوم توتال و اینکه چرا ضمانت نامه لازم از این شرکت فرانسوی دریافت نشده است می‌گوید متأسفانه باید دو امضا زیر هر قراردادی باشد که فقط یکی از این امضاها متعلق به ماست و طرف مقابل هم قبول نمی‌کند، ما فقط پدر دامادیم و پدر عروس هم باید در عقد موافق باشد.

مشروح گفت‌وگوی خبرگزاری خانه ملت با وزیر نفت به شرح زیر است:

■ آقای زنگنه جنابعالی که سال‌هاست سکان وزارت نفت را در دست گرفته‌اید، خسته نشده‌اید؟ بهتر نیست فرد جوانی در رأس این وزارتخانه قرار گیرد؟

نه خسته هستم و نه پیر.

خسته نیستم زیرا هم‌اکنون روزانه ۱۷ تا ۱۸ ساعت کار می‌کنم و در شرایط کنونی که با جنگ شدید اقتصادی روبه‌رو هستیم، انگیزه بسیاری دارم اما با قرار گرفتن فرد جوانی در رأس وزارت نفت موافق بودم، هرچند جوانی، تنها به سن نیست بلکه به قول مقام معظم رهبری، به روحیه جوانانه بستگی دارد. زمان تشکیل دولت دوازدهم به آقای روحانی بسیار اصرار کردم که برای وزارت نفت، فرد جوانی انتخاب کند، بنده نیز کمک خواهم کرد، اما رئیس جمهوری نپذیرفتند. من در طول عمر کاری خود، هرگز اقدام‌کننده و متقاضی برای پذیرش مسئولیتی نبوده‌ام، این مسئولیت بوده که آمده و من هم پذیرفته و کار کرده‌ام. اکنون هم نه خسته هستم و نه پیر به آن معنا که روحیه و شادابی کاری نداشته باشم.

■ قدرت ریسک‌پذیری‌تان کم نشده است؟

ریسک‌پذیری مسئله‌ای دیگر است. در تحریم‌های کنونی شخصاً می‌توانستم شلوغ و پر سرصدا کار کنم و اختیارات بسیاری برای خود از حاکمیت بگیرم، اما با این وجود قانونمند کار می‌کنم و برای هر کار جدیدی مصوبه می‌گیرم و طبق آن عمل می‌کنم به نحوی که همه بزرگان، مطلع باشند و بدانند چه تصمیم‌هایی می‌گیریم. در بحث فروش نفت در دوران تحریم‌ها و یا با شیوه جدید، هفت نفر زیر تصمیم‌ها را امضاءمی‌کنند که یکی از آن امضاها از وزارت نفت است و ۶ امضای آن از جاهای دیگر.

■ بالاخره قدرت ریسک‌پذیری‌تان کم شده است یا نه؟

ریسک‌پذیری یعنی چه؟ فقط خیلی سربسته می‌توانم اشاره کنم و بگذرم که اگر بخواهم ریسک‌پذیری را معنا کنم باید بگویم؛ بزرگ‌ترین ریسک در کار ما این است که نفت را به کسی بفروشیم، اما ندانیم که پولش برمی‌گردد یا خیر.

■ آقای وزیر برخی می‌گویند شما نمی‌خواهید مصیبت زندان پس از دوره وزارت را به جان بخرید و این موضوع سبب کندی کارها و پایین آمدن قدرت ریسک شما شده، آیا شما با این تحلیل موافقید؟

شما حاضرید به زندان بروید!؟ چه کسی حاضر است کار و خدمت کند و پس از آن به زندان برود؟ هیچ‌کس نمی‌خواهد به چنین مرحله‌ای برسد، در مورد همکاران من هم نباید به این شکل باشد و باید آنها امنیت کافی داشته باشند. ما اکنون در وزارت نفت فعالیت‌های بسیاری انجام می‌دهیم که نمی‌گویم خلاف قانون است، اما از رویه‌های متعارف خارج است که در مورد انجام این کارها اجازه گرفته‌ایم و تصمیم‌ها در یک گروه می‌شود و برای همه تصمیم‌ها مصوبه داریم. باید کار را با دقت و حوصله پیش برد نه با عجله، البته این تأمل سبب نمی‌شود که در انجام کارها تأخیر کنیم.

■ می‌گویند به تازگی شما اختیارات بسیاری از سران سه قوه گرفته‌اید، درست است؟

این را آقای ضرغامی (رئیس سابق صدا و سیما) گفته بودند، من هم شنیده‌ام، اما نمی‌دانم این اختیارات تام که به من داده‌اند، چیست؟

■ شما تأکید داشتید که وزارتخانه آرایش جنگی دارد اما عده‌ای معتقدند هنوز اینگونه نیست، منظورتان از آرایش جنگی چیست؟

بنده اصطلاح آرایش جنگی را نگفتم، آن شخصی که گفته باید بگوید منظورش چیست؟ من این حرف را در پاسخ آقای ضرغامی نوشتم که اگر بخواهم با ادبیات ایشان صحبت کنم، می‌گویم نه تنها ما مدت‌هاست آرایش جنگی گرفته‌ایم بلکه درگیر جنگیم.

منتها نباید بگویم این جنگ چطور است؟ البته نمی‌خواهم امروز رجز بخوانم زیرا اکنون وقت رجز خوانی نیست. نمی‌توانم بعضی از مسائل را افشا کنم. برخی می‌خواهند با فشار آوردن من را در موضعی قرار دهند که بعضی از فعالیت‌هایمان را افشا کنم. امروز خیلی فکر کردم که بعضی از حرف‌ها را بگویم یا نگویم حتی با برخی همکاران مشورت کردم و بیشتر آنان گفتند این مسائل را مطرح نکنم، زیرا می‌تواند به ضررمان تمام شود.

■ در یکی از سخت‌ترین مقاطع تاریخی پس از ۴۰ سال قرار داریم، به‌نظر شما شرایط کنونی چه تفاوتی با دوران جنگ تحمیلی دارد؟

شرایط کنونی سخت‌تر است، البته در زمان جنگ، بنده وزیر نفت نبودم بلکه مسئولیت وزارت جهاد سازندگی را به‌عهده داشتم بنابراین باید بگویم؛ فرق این دوره با زمان جنگ در این است که آن زمان اگر صدام بمباران نمی‌کرد ما می‌توانستیم هر مقدار، نفت مورد نظر خود را بفروشیم، از نظر تأمین کشتی نیز مشکلی نداشتیم و البته می‌توانستیم پول نفت را از هر بانکی در جهان دریافت کنیم و با آن، هر کالایی را هم خریداری کنیم، اما اکنون فروش نفت، تأمین کشتی و جابه‌جایی پول و حتی خرید بسیاری از کالاها با مشکل روبه‌رو شده است. این دوره از تحریم حتی با تحریم دوره گذشته هم بسیار متفاوت است، در واقع شدیدترین تحریم‌های سازمان‌یافته تاریخ علیه ملت ایران اعمال و تجربه می‌شود، بنابراین باید بدانیم با چه جنگ شدیدی درگیر هستیم. اگر این شدت و سختی درک نشود که به نظرم برخی آن را درک و حس نمی‌کنند، دچار ارزیابی‌های غلط می‌شویم.

■ پس از حذف معافیت‌های نفتی برای کشورهای خریدار نفت ایران، فروش نفت کشور به چند بشکه رسیده است؟

من در مورد عدد نه در دوره گذشته و نه هم‌اکنون چیزی نمی‌گویم تا روزی که ان‌شاءالله تحریم‌ها برداشته شود.

■ پس کاهش داشته‌ایم؟

من چیزی نمی‌گویم.

■ در مدت اخیر اظهارات بابک زنجانی نیز بسیار پر سر و صدا شد، تاکنون چه مقدار از بدهی‌هایش به وزارت نفت پرداخت شده است؟

طبق گزارش کارشناسی، اموالی که در سال‌های گذشته ارزیابی شده حدود ۲ هزار میلیارد تومان می‌شود که البته مبلغ ارزیابی ۶۰۰ میلیون دلار با نرخ دلار آن زمان بود، این اموال در اختیار وزارت نفت است، اما متاسفانه فروش نرفته است، هرچند می‌خواهیم آنها را بفروشیم زیرا به پولش احتیاج داریم، باقیمانده طلب وزارت نفت به جز بهره آن بیش از ۲ میلیارد دلار است و زنجانی باید این مبالغ را پرداخت کند، البته بعید می‌دانم چنین پولی داشته باشد، پول دارد اما نه در این حد و اندازه، زیرا اکنون ۲ میلیارد دلار می‌شود ۲۵ هزار میلیارد تومان که به یقین زنجانی چنین پولی ندارد.

■ از شریکان خارجی بابک زنجانی خبری نیست؟

به احتمال زیاد شریکانی در خارج وجود ندارند. البته کارگزارانی دارد اما شریک معنا و مفهوم دیگری دارد. به نظرم این مسائل جنگ روانی است و می‌خواهد فشار بیاورد که اگر برای نمونه در فلان بانک حساب باز کنید پول می‌دهند، البته بانکی که برای باز کردن حساب پیشنهاد داده ۱۰ میلیون دلار سرمایه‌اش است و ۲۰۰ میلیون دلار بدهی دارد. آن هم در یک کشور بسیار کوچک، اما سؤال این است چطور می‌توان در این بانک حساب باز کرد مانند اینکه بخواهی در کوزه کوچک، یک دریاچه را جا بدهی. زنجانی حرف‌های عجیب و غریبی می‌زند!

■ آقای زنگنه برخی افراد و گروه‌های همسو با زنجانی این روزها بی‌محابا‌تر از گذشته به وزارت نفت می‌تازند، ارزیابی شما چیست؟

بخش اصلی کار ما در مقابل این مسائل تحمل، صبوری و حوصله است، چاره‌ای نیست. آن‌ها اکنون می‌خواهند نفت را زمین بزنند و اگر نفت را زمین بزنند کشور را زمین زده‌اند، زیرا بخش مهمی از کشور به نفت وابسته است. نفت و دیپلماسی دو بخش مهم برای کشور در کنار بانک مرکزی به شمار می‌آیند، البته باید پولی باشد تا بانک مرکزی عملیاتی‌اش کند، منظور پول نفت، پتروشیمی، گاز و... است، بخش مهمی از صادرات غیرنفتی ایران نیز در حوزه پتروشیمی است. اگر بتوانند نفت را زمین بزنند برایشان اتفاق خوبی افتاده است و اکنون عده‌ای با به‌کارگیری بعضی رسانه‌ها بر این اساس عمل می‌کنند، البته ما نیز در حد توان خود پاسخ می‌دهیم اما آتش توپخانه آنها شدید است.

■ ظاهراً دادستان به تازگی وزارت نفت را ملزم کرده است تا اسناد و مدارک برای بازپرداخت بدهی بابک زنجانی در اختیار این نهاد قرار بدهید، دلیل پنج ماه تأخیر وزارت نفت در این کار چیست؟

چنین موضوعی نبوده، به هیچ‌وجه بحث اسناد و مدارک در کار نیست، آقای دادستان یا معاون دادستان نظرشان این بوده که برای اتمام حجت، یک حساب در خارج باز شود که بابک زنجانی پول‌های ادعایی خود را واریز کند که ما هم از بانک مرکزی درخواست کردیم که اجازه افتتاح حساب بدهد البته بانک مرکزی معتقد است که این بانک معرفی شده توسط آقای بابک زنجانی، بانک بی‌اعتباری است و قرار بر این بوده که اگر پول به فرض بسیار ضعیف هم به این حساب واریز شد، زمانی تسویه حساب شود که پول به حساب مورد نظر دولت ایران و بانک مرکزی و شرکت ملی نفت واریز شود.

■ شما حوزه راهبردی منابع انسانی را به دو جوان واگذار کردید که هیچ‌کدام سابقه‌ای در وزارت نفت ندارند و این موضوع باعث نارضایتی بدنه وزارتخانه و پایین آمدن بازدهی کاری شده است، ماجرا از چه قرار است؟

من ایجاد یک جریان جوانگرایی را در وزارت نفت در نظر داشتم، بنابراین نه تنها این تفکر و کار را رد نمی‌کنم بلکه جزو افتخارات خود می‌دانم، سنی از من گذشته و سابقه طولانی در نفت دارم، حدود ۲۲ سال پیش در حوزه نفت وارد شدم. بالاخره سعی می‌کنم در زیر بال و پر خودم، جوان‌هایی را رشد دهم و بالا بیاورم و این افراد صاحب اعتبار شوند و کار کنند. بالاخره باید افراد جوان سر کار باشند یا سالخورده؟

یک عده در وزارت نفت بازنشسته شدند و برخی برای من مطالبی نوشتند با این عنوان که تو با بازنشسته کردن این افراد با آنها تسویه‌حساب سیاسی کرده‌ای. در حالی که مجلس شورای اسلامی این قانون را تصویب کرد و شخصاً مخالف آن بودم، اما پس از تصویب قانون، دستگاه‌ها باید قانون را اجرا کنند، بر اساس این قانون، بسیاری از معاونان وزارتخانه که بازنشسته بودند، از ادامه خدمت باز ماندند و من به حکم قانون عمل کردم، البته هر روز پس تصویب این قانون از دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور از ما سؤال می‌کردند که برکناری مدیران بازنشسته وزارت نفت چه شد؟

■ می‌توانید این افراد جوانان را که بر روی آنها سرمایه‌گذاری کرده‌اید را معرفی کنید؟

آقای دکتر مینو، معاون منابع انسانی وزارتخانه، فرد جوانی است. ایشان دارای مدرک تحصیلی مهندسی صنایع هستند و در رشته حسابداری و در آخر هم در برنامه‌ریزی راهبردی دکتری دارند. بعد هم به وزارت نفت آمده و ۱۷ سال سابقه کار دارند و اگر بخواهیم فردی با ۳۰ سال سابقه منصوب کنیم که دیگر جوان نیست، پیرمرد و یا پیرزن است. ایشان مسئول معاونت منابع انسانی است و کارهای بسیار خوبی هم انجام داده است. همچنین خیلی‌ها می‌گویند من دستیار جوانی دارم که ایشان هم نزدیک به ۴۰ سال سن دارد و ۶ سال هم در وزارت نفت سابقه دارد و همزمان با ورود من به وزارتخانه آمده است اما ایشان تعیین‌کننده مسائل نیروی انسانی نیست و تنها در بعضی از شوراهای بررسی‌کننده مسائل مرتبط با منابع انسانی حضور دارند و نقش ایفا می‌کنند. ما کار بسیار خوبی را پارسال با این تیم جوان برای سامان‌دهی وضعیت حقوق نیروهای مدت موقت انجام دادیم که کار بسیار مهمی بود و نزدیک به ۴۰ هزار نیرو از آن متأثر بودند، امسال هم به این موضوع خواهیم پرداخت و در مرحله بعد برای نیروهای پیمانکاری کار خواهیم کرد. بخشی از این حرف‌ها که می‌گویند؛ کار را به دو جوان بی‌تجربه واگذار کرده‌ام، بی‌انصافی است و بخشی دیگر هم به این دلیل است که یکی از فردی خوشش می‌آید یا نمی‌آید. اصل ماجرا این است که عده‌ای از سال ۹۲ همزمان با ورود من به وزارت نفت با تمام قدرت علیه من کار کردند و هنوز هم فعالیت می‌کنند، البته حرف‌هایشان هم خیلی عوض نشده همان حرف‌هایی که آن موقع می‌زدند اکنون نیز تکرار می‌کنند، شاید حق‌شان هم باشد اما می‌خواهم بگویم چیز جدیدی نیست.

شما گفتید آن دستیارتان نزدیک به ۶ سال سابقه کار دارند، طبق آیین‌نامه خود وزارتخانه باید اعضاء سابقه ۱۵ ساله داشته باشند. این سابقه ۱۵ ساله برای عضویت در هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران است که وزیر این اختیار را دارد که یک‌سوم این افراد را هم با اختیارات خود انتخاب کند. در حالی که دستیار مورد اشاره در هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران عضویت ندارد.

■ می‌گویند زنگنه اهل رفاقت و باندبازی هست به همین دلیل می‌خواهد تیم خودش را داشته باشد، چقدر با این حرف موافقید و اصولاً شما در وزارت نفت چه سنجه‌هایی برای انتخاب افراد توانمند دارید؟

یکی از مشکلات و دلایلی که من آسیب می‌بینیم این است که اهل رفیق‌بازی و برگزاری به اصطلاح، گمده نیستم. تمام دوستانم افرادی هستند که در حین کار و در محیط کاری با آنها آشنا شده‌ام و به توانمندی و شخصیت آنها واقف و علاقه‌مند شده‌ام، بنابراین من نه باندبازم، نه رفیق باز، اما همیشه تیمی را برای خودم ترتیب می‌دهم که بتوانند با من کار کنند و با هم هماهنگ باشیم.

وقتی مربی برای تیمی مانند تیم ملی فوتبال ارنجی را تنظیم می‌کند، نمی‌آید به هر باشگاهی سهمیه بدهد که دو تا از این باشگاه و دو تا از آن باشگاه بیایند، این طور، تیم ملی نابود می‌شود. او توانمندی افراد را می‌بیند و متناسب با آنها کار می‌کند. افرادی که با من کار می‌کنند نیز باید بتوانند خیلی کار کنند چراکه من از اول وقت صبح می‌آیم و شب‌ها هم جزو آخرین نفراتی هستم که از وزارتخانه می‌روم. این دوره، پنجشنبه و جمعه‌ها هم سر کار هستم و تعطیلی ندارم. می‌خواهم افرادی به‌عنوان همکار داشته باشم که واقعاً کار کنند و هر وقت به آنها تلفن زدم تلفنشان خاموش و خارج از دسترس نباشد و قدرت خلاقیت و ریسک‌پذیری در حد خودشان داشته باشند و بتوانند کار خود را درست انجام دهند و فهم درست از سیاست‌ها داشته باشند.

■ پس می‌توان انتخاب‌های خارج از وزارتخانه شما را این‌طور توجیه کرد؟

انتخاب‌های خارج از وزارتخانه من بسیار محدود است، در شرکت ملی نفت ایران فقط آقای کرباسیان بوده که ایشان نیز در صنعت نفت سابقه داشته، در سال ۷۶ که وزیر بودم ایشان معاونم بودند، از طرفی ایشان مسائل بنگاهداری را در سطح بالا متوجه می‌شود و درک درستی از اقتصاد دارد و در سطح نظام قابل اعتماد است. من فقط چند نفری را خارج از وزارتخانه آورده‌ام که تعدادشان بسیار محدود است، یک ون هم نیستند چه برسد به مینی‌بوس و اتوبوس و اکثر همکارانم، کارمندان نفت هستند. اصلاً نمی‌توان در وزارت نفت فردی را از بیرون آورد زیرا تا وارد شود و کار را یاد بگیرد دوره کاری تمام می‌شود و ما فرصت نداریم، درواقع باید کسی بیاید که تا پشت ماشین می‌نشیند بتواند تریلی را راه ببرد و نه اینکه ماشین را چند بار به گاردریل بزند و یا در جوی آب بیندازد.

■ از ساماندهی حقوق‌ها در وزارت نفت صحبت کردید، برنامه‌تان در مورد اصلاح و ارتقا وضعیت نیروهای قراردادی، پیمانی و باقی اعضای این وزارتخانه چیست؟

پارسال درباره وضع قراردادی‌ها تغییرات جدی ایجاد کردیم که بر اساس نظرسنجی‌هایی که با خودشان انجام شد در مجموع رضایت‌شان جلب شده و متوجه شدند که مدیریت وزارتخانه به فکر آنهاست. برای نمونه بیمه تکمیلی یکی از کارهای مهمی است که سبب کاهش هزینه وکاهش دغدغه آنها شد. حقوق‌ها را نیز به دو شکل بالا بردیم؛ یکی حقوق همه را بالا بردیم و همچنین دوباره حقوق آن دسته را که در کارخانه‌ها و واحدهایی مانند سکوها، کارخانه‌های تقویت فشار گاز، کارخانه‌های NGL، واحدهای بهره‌برداری نفت و یا پالایشگاه‌های گاز کار می‌کردند، در حد توانایی مالی نفت، بالا بردیم. همچنین برای پیمانکاران هم کار خواهیم کرد، اما به دلیل اینکه هنوز طراحی آن تمام نشده نمی‌توانم چیزی بگویم البته پیمانکاران، کارگر ما نیستند و پیمانکارند، اما درباره حقوق پیمانکاران هم می‌توانیم بگوییم این‌طور پرداخت انجام شود و بعد ما هم قراردادهایمان با پیمانکاران را در همان چارچوب اصلاح کنیم.

■ می‌گویند شما اهمیت و ارزش نیروهای قراردادی را کم می‌بینید؟ چرا؟

بله گاهی برخی به من می‌گویند که اهمیت و ارزش نیروهای قراردادی را کم می‌بینم، اما باید توضیح دهم که در سال ۱۳۸۴، وزارت نفت ۸۴ هزار نیروی رسمی و ۵۳ هزار نیروی پیمانکار داشت که مجموع آن ۱۳۸ هزار نیرو می‌شود، اما زمانی که در سال ۹۲ به وزارتخانه برگشتم و بسیاری از پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها واگذار شده بودند و درواقع باید نیروهای وزارت نفت کم شده باشند، اما تعداد نیروهایی که به من دادند ۲۱۷ هزار نفر بود. این یعنی چه؟ حتی بخشی از این صنعت توسعه پیدا نکرده بود و اتفاقی در آن نیفتاده بود، چطور یک‌دفعه ۸۰ هزار نفر نیرو به آن اضافه شده است؟ چطور این اتفاق افتاده بود در حالی که ۱۵ تا ۲۰ هزار نفر از آن خارج شده بودند؟ بدین معنا که در این ۸ سال ۱۰۰ هزار نیرو به وزارت نفت اضافه شد. این یعنی چه؟ چرا ۱۰۰ هزار نیرو به نفت اضافه شد در حالی که این وزارتخانه با همان تعداد نیروی قبلی اداره می‌شد و مشکلی در اداره نداشت و جالب آنکه در همان دوره که در نفت بودم اعتقاد داشتم که نیروها سازماندهی درستی نشده‌اند، همچنین اگر زمانی تصمیم به استخدام رسمی بگیریم که باید برای آن آگهی و اعلان عمومی کنیم، از نظر من باید به نیروهای قراردادی اولویت داده شود.

■ وضع استخدام و اشتغال‌زایی در این وزارتخانه چگونه است؟

معتقدم نمی‌توان مشکل بیکاری در کشور را با استخدام در دولت حل کرد، این موضوع را در مجلس شورای اسلامی هم گفتم. در توان دولت نیست. با اضافه شدن کارمند، دولت و ملت هر دو زمین می‌خورند و بعد هم مشکلات درست می‌شود. زمانی که نیروی بسیاری در جایی وجود داشته باشد به جای اینکه کار را بهبود ببخشند آن را ضعیف می‌کنند یعنی چند نفر در روز ۲ تا ۳ ساعت کار کنند، اما آنها که در واحدهای عملیاتی هستند ناچارند خیلی بیشتر کار کنند.

■ بسیاری معتقدند به دلیل آنکه بخش خصوصی چندان به کارکنان خود توجه نمی‌کند جوانان علاقه‌مند به کار در دستگاه‌های دولتی هستند تا مزایای بیشتری کسب کنند، نظر شما به‌عنوان یک فردی که سال‌ها در دولت بوده چیست؟

ممکن است این طور باشد، اما به هر حال همه در ایران می‌خواهند کارمند بخش دولتی باشند. کارمند دولت بودن برای افرادی که اهل ریسک نیستند شغل بسیار خوبی است، زیرا حقوقی را همیشه دریافت می‌کنید و کسی هم تا آخر بیرونت نمی‌کند و شغلت تا همیشه هم هست. باید ببینیم در دنیا چه کار می‌کنند؟ هرچند همیشه می‌گویند؛ کدام کار ما به دنیا شبیه است که این یکی باشد؟ به همین دلیل من در مدتی که هستم حتی یک نفر را هم بیرون نکردم، دلم هم نمی‌آید اما اینکه دوباره ۲۰ هزار نیرو جذب کنم هم انصاف نیست، آن هم به چه شکلی، سفارش، بنابراین اگر قرار باشد نیرو بگیریم باید به روالی باشد که برای همه مردم شرایط یکسان فراهم شود.

نخبه‌ها چه کار کنند و البته افرادی که سن‌شان بالا می‌رود؟

■ نخبه بحث دیگری است که باید کارهایی برای آنها در سطح کشور انجام شود. البته نخبه اگر نخبه باشد بیکار نمی‌ماند.

انتقادی در این بخش مطرح می‌شود مبنی بر اینکه معمولاً مسئولان و مدیرانی که خود و فرزندان‌شان کار دولتی دارند به مردم می‌گویند کار دولتی بد است. من فقط خودم کار دولتی دارم و دوباره به سر کار برگشته‌ام اما نه بچه‌ها و نه همسرم کارمند دولت نیستند.

به آقای کرباسیان اشاره کردید، یکسری از افراد انتقادی را مطرح می‌کنند مبنی بر اینکه آقای علی کاردر (مدیرعامل سابق شرکت نفت) بازنشسته شد و آقای زنگنه یک بازنشسته دیگر را جایگزین کرد.

همکار عزیز و ارزشمندم، جناب آقای کاردر به دلیل کسالت، خودشان حاضر نشدند ادامه دهند وگرنه من برای ایشان درخواست اجازه می‌کردم، بنابراین من به آقای کرباسیان درخواست همکاری دادم، زیرا شرکت ملی نفت بزرگ‌ترین بنگاه ایران و دومین بنگاه بزرگ خاورمیانه است و نمی‌توان شرکت ملی نفت را به دست هر کسی داد، باید شخصی باشد که مطمئن باشید سابقه خوبی دارد و نمی‌شود این بخش را با آزمون و خطا پیش برد. در جاهای دیگر مانند شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی جوانی گذاشتم که زیر ۴۰ سال سن دارد، در شرکت ملی گاز ایران فردی را که تا ۱۰ تا ۱۵ سال دیگر می‌تواند کار کند را گذاشتم، در شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیز همین‌طور، در واقع بیشتر از نیروهای جوان هستند.

■ برخی می‌گویند شما در مدت اخیر چالش‌های بسیاری با تعدادی از اعضای کابینه دولت دوازدهم داشتید برای نمونه با وزیر اطلاعات، وزیر امور خارجه، رئیس بانک مرکزی و همین‌طور با قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) ماجرا از چه قرار است؟

مطلقاً خلاف است. با همین قاطعیت می‌گویم. من با آقای ظریف، وزیر اطلاعات، آقای همتی، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) چه در زمان مدیر پیشین، آقای عبداللهی که برادر عزیزی برای من بود و چه در دوره مدیریت آقای دکتر سعید محمد، هیچ مشکلی نداشته‌ام که حتی صدایمان را بالا ببریم بنابراین مطلقاً خلاف می‌گویند. برای من جالب است که عده‌ای در رسانه‌ها، خیال‌پردازهای خیلی خوبی هستند که حیف است استعدادهای آنها هدر رود و این افراد باید فیلمنامه بنویسند و بر اساس آنها، فیلم و کارتن تهیه شود و از آنها در این بخش استفاده شود، به نظرم این افراد تخیل قوی دارند و می‌توانند چهره‌های خیالی، حتی بهتر از هری پاتر خلق کنند، اینگونه داستان‌سرایی‌های تخیلی،

ری خانه ملت با وزیر نفت را منتشر کرد؛

ن زنجانی‌ها باز نمی‌کنم

کار این افراد است.

■ شـــاید بحث کارشناســـی با دعوا را از هم تفکیک نمی‌کنند، درست است؟

خیر، حتی جر و بحث کاری هم نداشتیم. مطلقاً نادرست می‌گویند؛ افرادی که این مطالب را در بعضی رسانه‌ها می‌نویسند، خجالت هم نمی‌کشند که خلاف می‌گویند.

این دروغ‌ها را چه کسانی می‌گویند؟

نمی‌دانم. شـــما رسانه‌ها پیدایشان کنید زیرا این افراد می‌توانند شخصیت‌های بزرگ‌تر از هری پاتر خلق کنند.

آقای مهندس، خبرگزاری خانه ملت در اوایل وزارت‌تان در دولت یازدهم پرسشـــی درباره دکل‌های نفتی از شما پرسید که سر و صدای بسیاری ایجاد کرد، می‌خواهم بدانم سرانجام دکل‌ها نفتی به کجا رسید؟

هنوز هـــم ادامه دارد و با پیگیری‌هایی ما دادگاه آن به‌تازگی برگزار شـــد و قوه قضائیـــه در این زمینه تصمیم می‌گیرد، اما جالب است بدانید؛ شرکت مهندسی و ســـاخت تاسیسات دریایی، از دادگاه انگلستان به نفع خودش حکم گرفته تا اموال شـــخصی که این منابع مالی کشـــور را اختلاس کرده ضبـــط کنند و در ایران هم دادگاه مراحل خود را طی می‌کند، اما این مســـائل برای کشور پول نشـــده، البته مردم باید از این مسائل آگاه باشند که کشور خسارت‌هایی از سوی برخی افراد دیده و ما به‌ســـادگی از کنارش می‌گذریم و بعد همان افراد آسیب‌زننده هیاهوهایی در کشور ایجاد می‌کنند. من در عســـلویه صحبت کردم که آقای بابک زنجانی را فرامـــوش نکنید، فردا یا پس فـــردای آن روز گفتند که زنگنه در حال خروج از کشـــور به جرم جاسوســـی و اختلاس دســـتگیر شد. آیا این موضوع اتفاقی است؟ گفتند حسن و خسین هر ســـه دختران مغاویه بودند، گفتند اولاً حسن نیست حسن است، ثانیاً حسین نیست حسین است و ثالثاً دختر نبودند، پسر بودند و در آخر هم سه تا نیستند دو تا هستند، مغاویه هم نبود بلکه معاویه است، اصلاً معاویه نبود این دو، پسران حضرت علی (ع) بودند. همه را نادرست گفتند و خجالت هم نمی‌کشند. با سربلندی حرفشان را هم می‌زنند و انگار هیچ مسئولیتی هم در مقابل حرف‌هایشان ندارند.

■ شـــما معتقدید حرف‌هایی کـــه درباره‌تان می‌گویند دروغ اســـت، ریشـــه این نگاه‌ها به شخص شما چیست و از کجا نشأت می‌گیرد؟

خودتان تحلیل کنید.

■ شما چه تحلیلی دارید؟

زبان گویا، جیب بسته و کمربند محکم.

■ می‌گویند شـــما فضا را بـــرای افرادی که می‌خواهند هر کاری کنند بسته‌اید، لطفاً در این باره توضیح دهید؟

مـــن فضا را بـــاز نمی‌کنم که یکســـری بیایند دوباره بابک زنجانی درست کنند. حتماً چنین اجازه‌ای نمی‌دهم، بارها گفته‌ام تا زمانی که این امانت دســـت من است با همه وجود تلاش می‌کنم که از این امانت مردم حفاظت کنم حتی به قیمـــت جانم که هیچ، به قیمت آبرویم هم ان‌شاءالله نمی‌گذارم از پول ملت ببرند. نمی‌گذارم از این پول ببرند و من بمانم

تنها انگیزه‌ام از ماندن در وزارت نفت این اســـت که تلاش کنم نخست نگذاریم آمریکا به هدفش برسد و دوم تا جایی که در توانم است از درد و رنج مردم کم کنم. نیامده‌ام برای بقای خودم پول مردم را به کســـی دهم و برای خودم رفیق درســـت کنـــم، در حالی که می‌توانم در وزارت نفت هزاران نفر رفیق داشـــته باشم چرا پول دســـتم است. به هر کسی لبخند بزنم چیزی نصیبش می‌شود، وضع مالی‌اش خوب می‌شود، تشکر می‌کند، من آدم خوش‌اخلاقی نیستم و نمی‌توانم آدم خوش‌اخلاقی باشم. خوش‌اخلاق باشم نسبت به پول وزارت نفت طمع می‌کنند.

■ وزیر نفت باید چگونه باشد؟

من معتقدم وزیران نفت نباید بگذارند افراد ناسالم، نســـبت به آنها طمع کنند. ما باید در کارمان، نسبت به همکارانمان و نســـبت به اموال مردم سختگیر باشیم. عده‌ای می‌خواهد فضا را باز کنیم. فضا برای چه کسی باز باشد؟ من شخصاً فضا را برای کسانی که می‌خواهند خدمت کنند باز می‌کنم و دست‌شان را هم می‌بوسم اما اگر کســـی می‌خواهد بیاید و از اموال مردم ببرد و پول را پس ندهد و اینکه کســـی سفارشش را کند که من کاری کنم، هرگز این کار را نمی‌کنم. مگر چند ســـال دیگر زنـــده‌ام؟ نمی‌خواهم نفرین و لعنت مردم را برای خودم بخرم آن دنیا هم باید جوابگوی خداوند باشـــم. چطور می‌توانم جواب خدا را بدهم؟ اکنون هم نمی‌دانم چطور باید جوابگوی خداوند باشـــم، چه برسد به اینکه بخواهم این اتفاق‌ها را عمدی انجام دهم و بیت‌المال از دست برود، به چه دلیلی؟ این به آن معنا نیست که نفت نمی‌فروشیم، بلکه با تمام قدرت کار خود را می‌کنیم و هر طور که لازم باشد انعطاف داشته باشیم، این انعطاف را خواهیم داشت اما این بدان معنا نیست که بی‌حساب و کتاب کار کنیم، زیـــرا هر کاری باید به تأیید هیئتی متشـــکل از هفت نفر برسد، بدون آنها من هیچ کاری انجام نمی‌دهم. نه برای اینکه می‌ترسم، بلکه کار باید ضابطه و نظم داشته باشد، همه چیز نوشته شده، امضا شـــده و مشخص است. این نیست که روی یک کاغذ پاکت سیگار بنویسم و به دست کسی بدهم، خیر. همه چیز مشخص است و به‌طور سری نگهداری می‌شود.

■ برخی معتقدند این حجم از فشارها روی شما به دلیل این است که راه ورود برخی افراد را به معاملات نفتی بســـتید یا به اصطلاح جلو بخور بخورهـــا را گرفته‌اید، این عده که این وســـط متضرر می‌شوند چه کسانی هستند؟

من در جواب نامه آقای ضرغامی نوشتم؛ تعجب می‌کنم از افرادی که در این شرایط در فکر غارت مردم هستند. شـــرایطی که مردم در سختی هستند و برخی افراد جامعه برای تأمین پول یک قوطی شیرخشـــک مانده‌اند و ممکن است افرادی به دلیل نداشتن درآمد به کارهای خلاف شرع دست بزنند، آن وقت در این شرایط به این سختی، عده‌ای می‌خواهند صدها میلیارد تومان از پول مردم را غارت کنند. این فقط غارت پول نیست زیرا آثار سیاسی، اجتماعی و اقتصادی‌اش در جامعه باقی می‌ماند، حرام‌خواری چیز بدی است و آثار زنجیره‌ای در جامعـــه به جای می‌گذارد و بنیاد جامعه را نابود می‌کند و از هم می‌پاشاند و فسادهای متعدد نه تنها در اقتصاد بلکه در فرهنگ، سیاست، خانواده و همه چیز می‌آورد.

■ صریح بگویید این عده که با ممانعت شما به ورود آنها در معاملات نفتی متضرر می‌شوند چه کسانی هستند؟

نمی‌توانم صریح بگویم. شـــما خودتان کشـــف کنید. شما خبرنگار هستید و باید همین موارد را کشف کنیـــد. یک خبرنگار ماجرای واترگیت را کشـــف کرد. درباره داستان دستگاه کارتخوان در دفتر من، حتی یک خبرنگار نرفت موضوع را بررسی کند و هر کسی حرف خودش را زد و همـــه حرف‌هایی که فردی به خلاف گفت را تکرار کردند، چـــرا نرفتند ببینند که اصل این موضوع چه بود؟ گفتند، در دفتر من طلا و دلار کشف شـــده، آیا من برای ملاقات افراد با خودم از آنها طلا و دلار می‌گرفتم؟ آیا وزیر نفت این کار را می‌کند؟ همه این داستان‌ها را می‌نشینند و می‌بافند.

■ به تازگی هم از دو نفر از نمایندگان مجلس شـــورای اســـلامی به دلیل اظهارنظر درباره اتفاق‌ها (ماجرای دستگاه کارتخوان) دفترتان شکایت کرده‌اید، لطفاً در این باره توضیح دهید؟

از آنهـــا به هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان و به قوه قضائیه شکایت کرده‌ایم و به‌طور حتم آنجا رسیدگی می‌کنند. دومین بار اســـت که از یکی از این نمایندگان شـــکایت می‌کنیم. چه دستگاه کارتخوانی در دفتر من بوده است؟ یک نفر کارمند ساده مدت موقت که مأمور خریدهای جزئی بوده، برای انجام کارهایش دســـتگاه کارتخوان گرفته و همکارانش که از وجود این دستگاه مطلع شـــده‌اند، پرداختی‌های خود را شامل پول برق و آب، نقد کردن کارت بانکی، انتقال کارت هدیه یا نفت کارت از طریق این دستگاه کارتخوان انجام می‌دادند، در طول دو ســـال هم گردش مالی این دستگاه حدود یک میلیارد تومان بوده و با بازرسی انجام شده نیز کاملاً مشخص شده که هیچ مورد خلافی هم واقع نشده حالا درباره چنین موضوع ساده و شفافی باید این تهمت‌ها را بزنند؟

■ آیا اگر وزیر نفت بخواهد فساد انجام دهد، این‌طور با دستگاه کارتخوان آن هم در دفترش و آشـــکارا کار می‌کند؟ من با حقوق کارمندی زندگی کرده‌ام. هاضمه ما کوچک است. اگر من یک ریال پول حرام در زندگی‌ام بود، کســـانی هستند که به اندازه یک میلیارد تومان بزرگش می‌کردند.

خدا را شـــاکرم که نه پدرم لقمه حرام به دهان ما گذاشـــت و نه بنده لقمه حـــرام در دهان بچه‌هایم گذاشـــته‌ام، همکاران سالم بســـیاری هم داریم. البته حرام‌خـــوری در جامعه زیاد شـــده اســـت و وقتی جلو یـــک عده از این حرام‌خوری‌ها را می‌گیریم به ما حمله می‌کنند. چه کار کنم؟ اجازه دهم من هم شریک‌شان شـــوم؟ من که نمی‌توانم با آنها شـــریک شوم پس تا می‌توانند پشت من حرف می‌زنند.

من نمی‌توانم از بیت‌المال دســـت بردارم. اینجا (در وزارت نفت) پول بسیار است، اینجا در حالت عادی سالی ۱۵۰ تا ۱۶۰ میلیارد دلار پول می‌چرخد. عده‌ای می‌خواهند چیزی از این پول به دست بیاورند. دوستی و دشمنی‌شـــان هم بر این اســـاس اســـت. من چنین دوستی و دشـــمنی را نمی‌خواهم که یکی دوست من باشد برای اینکه به او کار دهم. من توصیه نمی‌پذیرم، انعطاف نشان نمی‌دهم، من درباره هر موضوعی خشک و قانونی برخورد می‌کنم. بخشنامه صرفه‌جویی به همه ادارات وزارت نفت فرســـتادم و گفتـــم با هر کس که خلاف آن رفتار کند برخورد می‌کنم و کردم. باید یک سازمان بزرگ، با انضباط و قدرت اداره شود و نمی‌توان آن را رها کرد، هزار و یک نوع فســـاد از آن در می‌آید. با همه این کارها هم گاهی فساد می‌شود و یک جایی از دست در می‌رود و اتفاقی می‌افتد. مهم نیت و اهتمام ما اســـت. نیت ما برخورد با فساد است. ما کمیته‌هایی برای برخورد با فســـاد تشکیل دادیم و من به هر کس که گزارشـــی دهد از اینکه من برای برخورد با فســـاد جدی برخورد نکرده‌ام به او جایزه می‌دهم. ضمن آنکه سازمان بازرسی کل کشـــور، دیوان محاسبات را مانند افراد خودمان می‌دانم.

■ زمانی که مسئله دستگاه کارتخوان مطرح شد، خبر آمد وزارت اطلاعات قصد داشته به این مســـئله ورود کند اما شما اجازه ندادید، لطفاً در این باره توضیح دهید؟

خیر، وزارت اطلاعات در ابتدا پرسش‌هایی پرسید و سپس بچه‌های بازرسی وزارت نفت موضوع را بررسی کردند و به مســـئولان این وزارتخانـــه گزارش دادند و ماموران وزارت اطلاعـــات زمانی که دیدند که چیزی نیست رفتند. نخســـتین فردی که مدعی شد، بازرسی خود نفت بود، آن‌ها اطلاعاتی کســـب کردند مبنی بر اینکه یک حساب بیش از حد گردش مالی دارد، بنابراین آمدند و بررســـی کردند و گزارش را دادند و رفتند و به هیچ‌وجه مورد خاصی نبود. این دســـتگاه کارتخوان در اختیار یک کارمند قرارداد موقت ســـاده بوده که مأمور خریدهای جزئی بوده و این بنده خدا در مقابل کارهایی هم که برای دیگران انجام داده حتی یک ریال دریافت نکرده، انسان بسیار بی‌پیرایه‌ای است و با حقوق ماهانه ۲ تا ۳ میلیون تومان هم زندگی می‌کند و قابل احترام است. خیلی از این داستان‌ها که برخی می‌نویسند جالب است و سخت‌تر اینکه چطور این داستان‌ها را می‌بافند و می‌گویند، در چشم آدم نگاه می‌کنند و حرف خلاف می‌زنند.

■ طی ۲ سال اخیر دو پرونده اختلاس یا همان دزدی کـــه خودتان از این اصطلاح اســـتفاده کردید، در وزارتخانه مطرح شـــد که یک نفر به خارج از کشـــور فرار کرد، آیا این افراد دستگیر شدند؟

خوشبختانه فرد خلاف‌کاری که در شرکت ملی پخـــش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشـــهر بود فوری دستگیر شد و شـــخصی هم که در مدیریت اکتشاف شـــرکت ملی نفت بود عمدتاً از سپرده‌های پیمانکاران برداشـــت می‌کرد و این کار را هم از سال ۸۷–۸۸ آغاز کرده بود. متاســـفانه آدم ظاهرالصلاحی بوده که هیچ دستگاهی اعم از ســـازمان بازرسی کل، حراست کل، وزارت اطلاعات، دیوان محاسبات، سازمان حسابرسی که بازرس قانونی شـــرکت است، درباره اختلاس‌های وی گزارش نداده بودند و خود شرکت ملی نفت ایران این مسئله را متوجه شـــد. مدیر بالاتر این شخص در یک مقطع این مســـئله را می‌فهمد و زمانی که متوجه می‌شـــود، از این فرد می‌خواهد تـــا توضیح دهد که در همین اثنا فرار می‌کند. خوشبختانه قوه قضائیه در این باره عملکرد مطلوبی داشت زیرا این فرد ظاهراً به اندازه پولی که برده بود اموال در داخل کشور داشته که همه اموال را قوه قضائیه توقیف کرده تا زمانی که حکم صادر شـــود، درواقع اموال فروخته می‌شود و پول برمی‌گردد. من هم کســـانی را که مستقیم در این قضیه بودند، به دلیـــل اهمال، فوری برکنار کـــردم و تعدادی را هم به هیئت تخلفات ارجاع دادم. کیفرخواســـت پرونده را هم دیده‌ام، کسانی که در نفت بوده‌اند، هیچ‌کدام متهم به مشارکت یا تبانی در این فساد نشده‌اند البته تعدادی از افراد مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران که از سال ۸۸ در این بخش فعالیت می‌کرده‌اند، به دادگاه معرفی شـــده‌اند و تنها گفته‌اند اهمال در انجام وظایف یعنی اینکـــه کوتاهی و بی‌توجهی کرده‌اند و تنها این تخلف صورت گرفته اســـت. خود فرد متهم، پدر همسر و قوم و خویشان فرد در این پرونده همکاری داشته‌اند و این افراد را به جرم دزدی دستگیر کردند. فکر می‌کنم پول دولت برگردد، البته ما نیز در بهبود سیستم‌ها و مراقبت‌ها و حسابرسی داخلی، دقت بیشتری اعمال کرده‌ایم.

■ خبری از فردی که می‌گویید فرار کرده‌دارید؟

خیر او در خارج از کشـــور است و دستگیری وی دیگر وظیفه ما نیست.

■ یکی از مســـائلی که از ابتدای ورود شما به کابینه دولت یازدهم مطرح شد بحث کرسنت بود. شـــما چند وقت پیـــش گفتید؛ در این باره شفاف‌سازی‌هایی می‌کنید، آیا زمانش نرسیده که توضیحات خود را بیان کنید؟

طبق زمان‌بندی، این پرونده اکنون باید تمام شده بود و حکم را هم می‌دادند اما ازسوی طرف مقابل ما در پرونده اتفاق‌هایی افتاد که کار را طولانی کرد، بنابراین هنوز پرونده کرســـنت زنده است به همین دلیل مایل نیستم درباره آن حرف بزنم، هرچند حرف‌های جالب و شنیدنی هم در این مورد دارم اما بیان آنها را به مصلحت کشور نمی‌دانم، مگر اینکه به نقطه‌ای برسم که من را ناچار به این کار کنند تا بسیاری از چیزها را بگویم و اگر ناچار بشوم، بســـیاری از این اسرار را فاش می‌کنم، اما اگر این اسرار فاش شوند بسیاری از افراد که صدایشان بلند است، خوششان نخواهد آمد. حکم اگر صادر شود می‌توان حرف‌های زیادی زد.

■ اگر کسی در دور زدن تحریم‌ها در دوره پیش خوب کار کرده شـــما بـــه دنبال آن بودید که از ظرفیتش هم استفاده کنید؟

به‌طور حتم. من در مجلس شـــورای اســـلامی هم گفتم؛ هل من ناصر یَنصُرُنی، هل من معین یعنی کســـی هست کمک کند؟ اگر هست بیاید کمک کند، هر جا می‌روم می‌گویم بیایند و کمک کنند، اما کسی که بیرون کاسبی نداشته باشد. وزارت نفت جایی است که باید نسبت به آن به‌شـــدت حساس بود. هر کسی که می‌خواهد باشد اما باید کار کند نه اینکه اینجا بیاید و کار دیگری هم کند! از همه هم اســـتقبال می‌کنم و از همه نیز استفاده کرده‌ام، از همه افرادی که حاضرند وقت بگذارند، آبرو بگذارند استفاده می‌کنم، چراکه اینجا مسئله آبرو مطرح است.

■ در برخی اظهارنظرها گفته شـــده که آقای رستم قاسمی اعلام آمادگی کرده که به شما در خصوص فروش نفت مشـــورت دهد اما شما استقبال نکردید، آیا این موضوع صحت دارد؟

آقای رســـتم قاســـمی صد در صد کنار ماست. نمی‌گویم ۹۰ درصد بلکه می‌گویم؛ ایشان اکنون صد در صد کنار ماست.

■ معاون بین‌الملل شـــما از کشف یک «بازار خاکســـتری» برای فروش نفت خبر داد. این بازار چگونه بازاری است؟

ایشـــان گفته‌اند پس از خودشان بپرسید اما فکر کنم ایشـــان خواسته اصطلاحی در مقابل بازار سفید و سیاه خلق کند. بازار سفید بازار شفاف است و بازار سیاه بازار قاچاق و غیرقانونی است. ایشان خواسته این بین یک چیز خلق کند و راســـت هم می‌گوید. بالاخره ما فروش‌های غیررســـمی یا غیرمتعارفی داریم که همه این فروش‌ها غیرعلنی اســـت زیرا اگر آشـــکار باشد، آمریکا فوری جلو آن را می‌گیرد، احتمالاً آقای زمانی‌نیا می‌خواستند چنین چیزی را بیان کنند.

■ افرادی می‌گویند این بازار همان شیوه قاچاق است و برخی دیگر می‌گویند این همان مسیر مناسب کشف‌شده توسط وزارت نفت برای دور زدن بی‌عدالتی‌هاست، شما چه نظری دارید؟

هر چه می‌خواهند بگویند. ما جز این بازار، بازاری نداریم.

■ می‌توانیـــد بگویید در ایـــن بازار چه میزان فروش دارید؟

خیر. نمی‌توانم هیچ چیزی در این مورد بگویم.

■ منتقدان شما می‌گویند گاز را به ترکیه گران فروخته‌ایم و این موضوع سبب احتمال کاهش صادرات گاز ایران به اروپا در آینده خواهد شد، نظر شما چیست؟

بالاخره ما گرانفروشی داشته‌ایم یا ارزان‌فروشی؟ ترکیه دو بار علیه ما بر سر قیمت گاز به داوری شکایت کرده، یک بـــار در زمان آقای دکتر میرکاظمی بود که داوری قیمـــت را ۱۲ تا ۱۴ درصد کاهش داد و یک بار در زمـــان بنده که داوری دوباره ۱۳ تا ۱۴ درصد قیمت را کاهش داد که مجموع ۲۴– ۲۵ درصد کاهش قیمت داشتیم زیرا می‌گفتند قیمت شما بالاست.

■ شما مقصر نبودید؟

بحث مقصر نیست. بار نخست داوری بین‌المللی ۱۲ تـــا ۱۴ درصد قیمت گاز را در زمان دولت گذشـــته کاهش داد فردی هم مسئله‌ای مطرح نکرد و سکوت خبری بود اما در این دولت الحمدلله همه شفاف‌سازی می‌کنند و گفتند چرا شما در داوری خوب دفاع نکردید و باعث شدید ثروت و منافع کشور از دست برود. بالاخره کدام درست است؟ ما نمی‌دانیم چه چیزی درست است. یکـــی می‌گوید گران فروختید یکی دیگر می‌گوید چرا نرفتید دفاع کنید که قیمت را کاهش ندهند!؟ قیمت ما اکنون حدود قیمت صادراتی روس‌هاست.

■ آیا روسیه جایگزین ایران در فروش گاز به اروپا نشده است؟

روسیه اکنون تقریباً انحصار بازار اروپا را در دست دارد و کسی را راه نمی‌دهد و در اروپا رقیب ایران است، بنابراین نباید این مسائل را با هم قاطی کنیم. «رفاقت» با «رقابت» دو امری اســـت که باید در کنار هم به آنها توجه کرد. نباید فکر کنید کشوری که رفیق است، رقیب نیســـت. ما هم رفیق هســـتیم و هم رقیب، اما روسیه نمی‌گذارد کســـی در آن بازار وارد شود، البته این دلیلی مبنی بر اینکه ما وارد آن بازار نشویم نیست!

ایران باید در بازار ترکیه حضور داشته باشد و اگر خواهان حضور در بازار ترکیه حضور هســـتیم باید در قیمت‌ها رقابت کنیم. در هر بازاری می‌خواهید حضور داشته باشید باید رقابت کنید. بازارها به این ترتیب پیش می‌روند، بنابراین اینکه می‌گوینـــد در صادرات گاز به ترکیه گران‌فروشی کرده‌ایم را قبول ندارم، اما زمانی که گاز و نفت در بازار فروخته می‌شود و ما ناگهانی و بی‌خود قیمت را پاییـــن بیاوریم طوری که طرف مقابل انتظار ندارد، عاقلانه نیست؟ چراکه به من می‌گویند شما اموال مملکت را به چه اجازه‌ای بخشیدید؟

آقای وزیر در نامه ۷۲ نماینده مجلس شـــورای اسلامی به سران سه قوه ذکر شده که روسیه به ایران پیشنهاد کرده –هزینه انتقال کسری گازی که روسیه برای صادرات به اروپا دارد –را پرداخت می‌کنند تا ایران گاز را به روسیه انتقال دهد و از طریق روسیه صادرات گاز انجام شود اما گفته شده شما با این مسئله موافقت نکردید و جلوی این پروژه را گرفته‌اید.

بدون شک به آقایان نمایندگان گزارش نادرست داده‌اند. یک صفحه بیاورند که روس‌ها چنین نامه‌ای به ما نوشـــته‌اند. چرا این حرف‌ها را می‌گویند، کدام نامه؟ کدام پیشنهاد طرف روسی؟ مطلقاً هیچ چیزی نبوده نه در زمـــان من و نه قبل از من. هرچه هم که می‌گوییم اینطور نیست، باز هم تکرار می‌کنند. به نظرم اشخاصی به دوستان نماینده گزارش خلاف واقع داده‌اند. سند آن کجاست؟ اهالی رسانه باید کشف کنند سند این ادعاها کجاست؟

آن قرارداد کجاست؟ نشان دهید؟ ما که در وزارت نفت هستیم این نامه را از روسیه نداریم و اصلاً آیا عقل ما کم است؟ آیا کشـــور صاحب ندارد؟ آیا اگر روس‌ها چنیـــن چیزی بگویند فقط در گـــوش من می‌گویند و اگر من بگویم نه آنها می‌روند پی کارشان؟ چندین بار آقای پوتین بـــا رئیس جمهور ما و مقام معظم رهبری ملاقات داشتند آیا این مسئله در حدی نیست که آقای پوتین به ایشـــان بگوید که برای نمونه ما به وزیر شما چنین پیشنهادی دادیم و ایشان قبول نکرده است و آیا آنها هم از بنده نمی‌پرســـند به چه دلیل با این پیشنهاد مخالفت کرده‌ای؟ اصلاً پیشنهاد به این مهمی نباید به وزارت خارجه ما هم منعکس شود و یا در نشست‌های کمیسیون مشترک اقتصادی بین دو کشور مطرح شود؟

البته این هم شنیده شده که ترکیه گفته کار خط لوله و فاینانس را برای صادرات و ترانزیت گاز ایران به اروپا انجام داده و همه چیز آماده است و شما در جواب گفته‌اید باید خط لوله از گرجستان برود.

این حرف هم مطلقاً خلاف اســـت. اصلاً ترکیه چنین پیشنهادی به ما نداده است و من هم روحم از این موضوع خبر ندارد. تمام این حرف‌ها نادرست است. یک عده به اسم کارشناس، خبرهای نادرست به نمایندگان محتـــرم می‌دهند و آنها را نگـــران می‌کنند و به ناچار نمایندگان هم عکس‌العمل‌هایی نشان می‌دهند.

ســـال‌ها پیش، یک‌بار مقاماتی از گرجستان به ملاقات من آمدند و گفتند شـــما گاز خودتان را با خط لوله به یکی از بنادر گرجستان در دریای سیاه بیاورید و در آنجا، آن را به LNG تبدیل و صادر کنید که من هم گفتم این پیشنهاد بسیار بعید است که اساساً حتی توجیه اقتصادی داشته باشد. چرا که صرف‌نظر از خیلی مسائل دیگر، بهتر اســـت که ما کارخانه گاز طبیعی مایع شده (ال‌ان‌جی) را در سواحل جنوبی خودمان احداث کنیم.

■ گفته شـــده چینی‌ها در سال ۹۰ یا ۹۱ با ما قراردادی امضا کرده‌اند که یک میلیون بشـــکه نفت در روز برداشـــت کنند و شما آن قرارداد را بهم زده‌اید، درست است؟

این هم باز از همان حرف‌های شـــاخ‌دار اســـت. آخر این قرارداد کجاســـت؟ ما که در وزارت نفت از این قرارداد خبر نداریم. لطفاً نسخه‌ای از این قرارداد را ارائه بدهند. واقعاً این دوستان، تصویری از مدیریت نفت ارائه می‌دهند که انگار نتانیاهو در وزارت نفت مستقر است و با تمام قدرت دارد تیشه به ریشه اسلام و ایران می‌زند. مگر کشور دستگاه‌های نظارتی ندارد؟

■ موضوعی درباره سرمایه‌گذاری یک شرکت برزیلی برای ســـاخت پالایشگاه مطرح شده است که شما با آن مخالفت کرده‌اید، چرا؟

بله من هم شـــنیده‌ام کـــه گفته‌اند یک برزیلی عنوان کرده، می‌خواهم پالایشـــگاهی با ظرفیت یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشـــکه در روز احداث کنم و نصف سهام آن را هم مجانی به ایران بدهم و اصلاً نمی‌خواهد شما پولی بگذارید. آیا می‌دانید ارزش این سهام رایگان یعنی چقدر؟ ارزش آن ۱۲ میلیارد دلار اســـت. حداقل سرمایه‌گذاری پالایشـــگاه در هر بشکه ۲۰ هزار دلار است و یک پالایشـــگاه ۱.۲ میلیون بشکه‌ای حداقل ۲۴ میلیارد دلار ســـرمایه‌گذاری می‌خواهد، یعنی این فرد برزیلی می‌خواســـته ۱۲ میلیارد دلار به ما بدهد و در مقابل من فقط باید بگویم نفت تو را تأمین می‌کنم. درواقع من ۱۲ میلیارد دلار را به‌راحتی از دست داده‌ام. اینطور که باید از ما تست روانشناسی برای سلامت عقل بگیرند که از چنین پیشنهادی استقبال نکرده‌ایم.

آیا فقط ایران در دنیا نفت دارد؟ آمریکا، عربستان و بســـیاری از کشورهای دیگر نیز نفت دارند، برای چه این فرد باید چنین امتیاز بی‌نظیـــری را فقط به ایران بدهد؟ حرف‌هایی می‌زنند که بسیار عجیب است! یکی دو بار شخصی نزد من آمد که ۱.۲ میلیون دلار هم پول نداشت و آن وقت درباره میلیاردها دلار حرف می‌زد. هر دفعه پیش من آمد، به او گفتم که با این سرمایه‌گذاری موافقم، استقبال می‌کنم، کتبی هم نوشتم موافقم و بعد هم گفتم شما فقط برو به آن شرکتی که گفته فاینانس و ســـرمایه‌گذاری می‌کند بگو یک نامه به من بنویسد، گفتند که شرکت چینی CNPC یا SINOPEC گفته‌اند که این کار را انجام می‌دهد.

در پاســـخ گفتـــم مـــن مـــدام بـــا CNPC یا SINOPEC ملاقات دارم تا به حال حتی یک کلمه در مورد این سرمایه‌گذاری عظیم که می‌گویید با من حرف نزده‌اند. بگویید یک نامه به ما بنویسند که ما در جریان این سرمایه‌گذاری هستیم و می‌خواهیم سرمایه‌گذاری کنیم، گفت می‌روم و می‌آورم، رفته که بیاورد...

■ آیا در وزارت نفت با مشتریان قلابی که برای سرمایه‌گذاری و یا خرید نفت مراجعه می‌کنند، روبه‌رو شده‌اید؟

شاید روزانه ۱۰ نفر برای خرید نفت به ما مراجعه می‌کردند که ۷۰ درصد آنها مشـــتری واقعی نیستند. محتمل است که بخواهند اطلاعات بگیرند که ما چطور نفت می‌فروشـــیم و چطور می‌خواهیم پول‌هایمان را دریافت کنیم، می‌خواهند از تمام سیستم ما سردرآورند، البته تا آنها حرف می‌زنند متوجه منظورشان می‌شویم. می‌فهمیـــم که می‌خواهنـــد از داخل و خـــارج، ایرانی و غیرایرانی از ما اطلاعات به دســـت بیاورند، خیلی‌ها می‌گویند؛ یک فرد ثروتمندی هســـت که ۳۰ میلیارد دلار پول دارد و آماده اســـت ۳ میلیارد دلار آن را فوری پرداخت کند که ما همه این داســـتان‌ها را می‌دانیم و این داستان تکراری است. برخی از این داستان‌سرایان می‌گویند «فردی عاشـــق ایران بوده و اصلاً یک شیخ کویتی است و فوری پول می‌آورد.»، اما بیشتر مواقع این داستان‌ها کذب محض است.

■ برخی می‌گویند شـــما مانع امضای قرارداد خط لوله صلح برای صادرات گاز ایران به پاکســـتان و از آنجا به هند شدید و گفتید؛ پاکستانی‌ها فقیر هستند

■ ادامه در صفحه ۱۰ و ۱۱

■ ادامه از صفحه ۹

و پولـــی ندارند بـــه ما دهند امـــا می‌گویند همین پاکســـتانی‌ها و هندی‌ها از طریق ترکمنستان و خط لولـــه تاپـــی گاز را به افغانســـتان و بعد هم هند و پاکستان صادر می‌کنند، لطفاً توضیح بفرمایید.

اولاً در متن قرارداد انتقال گاز که در زمان دولت آقای احمدی‌نژاد امضا شده، اسم هند نبود و فقط شامل صادرات به پاکســـتان می‌شد، هند به هیچ وجه چنین چیزی را نه در آن زمان و نه قبل و بعدش قبول نکرد. (زمانی هم که من به وزارت نفت آمدم هندی‌ها گفتند؛ اصلاً زیر بار خط لوله پاکســـتان نمی‌رویم)، بنابراین این قرارداد را تنها با پاکستان امضا کردند که البته کار خوبی هم بود، ما هم خط را تا نزدیک مرز رساندیم اما پاکستان، خلاف قرارداد، در داخل خاک خود به بهانه تحریم حتی یک متر از خط لوله را هم نکشیده است و بعد هم گفتند؛ آمریکا و دو کشور عربستان و امارات به آنها فشار می‌آورند که این کار را نکنند، ما چند بار با آنها صحبت کرده‌ایم، به‌تازگی هم که آقای «عمران خان» به ایران آمد، دوباره درباره این موضوع بحث شد. برخی برای ما بحث‌های حقوقی درست می‌کنند، اکنون ما از پاکستان طلبکاریم و اگر از پاکستان شکایت کنیم باید به ما خسارت بدهد.

برخی می‌گویند؛ وزیر نفـــت ما نمی‌خواهد که انتقال گاز به پاکســـتان انجام شود، آن وقت پاکستان می‌گویـــد که وزیر نفت خودشـــان نمی‌خواهد گاز به پاکستان دهد، بنابراین اگر زمانی بخواهیم حقوقی بحث کنیم همیـــن را به ما می‌گویند که نمایندگان مجلس شما گفته‌اند وزیر نفت ایران، نمی‌خواهد به پاکستان گاز منتقل کند! در حالی که ما همیشه می‌خواستیم و اکنون نیز می‌خواهیم که به این کشور گاز صادر کنیم. چنین حرفی را هم نزده‌ایم، البته ما چند بار رفته‌ایم و گفته‌ایم که حتی اگر کشور یا شرکت ثالث این وسط بیاید، ما قبول داریم، چین، روسیه و هر کشوری که ما قرارداد را به او منتقل کنیم و او به پاکستان بفروشد که مسئله تحریم را کاهش دهد.

برخی می‌گویند اکنون پاکستان و هند از خط لوله تاپی گاز دریافت می‌کنند اما خط تاپی کجاست؟ اصلاً هنوز خطی کشیده نشده اســـت؛ چطور این کشورها از گاز خط تاپی اســـتفاده می‌کننـــد؟ زمانی که خطی کشـــیده نشده پس احتمالاً در هوا این انرژی را انتقال می‌دهند! تا مرز افغانستان خط لوله آمده و مانده است. مدام می‌گویند؛ از آن خط استفاده می‌کنند و شما باعث شده‌اید پاکســـتان و هند بروند و از تاپی گاز دریافت و مصرف کنند، اصلاً این خط لوله کجاست؟

عده‌ای هم می‌گویند که هندی‌ها به ما پیشنهاد داده‌اند که چند ۱۰ میلیارد دلار خرج می‌کنند تا گاز را از ایران منتقل کنند و من پاســـخ داده‌ام خیر؛ که این مطلب هم بر مبنـــای اطلاعات مغرضانه و غلط بیان شده و مطلقاً کذب است.

این افراد می‌گویند؛ هندی‌ها می‌خواهند خط را از دریا بکشـــند، بله بحثی با شرکت گازپروم روسیه به عنوان بزرگ‌ترین شـــرکت صادرکننده گاز دنیا در این باره شد. ما و روسیه یک موافقتنامه و یادداشت تفاهم امضا کردیم که گازپروم موافقت هند و پاکســـتان را دریافت کند که این خط از طریق دریا کشیده شود. در سفر رئیس جمهوری به مسکو این تفاهم‌نامه امضا شد اما هنوز یکی از این کشورها موافقت خودش را اعلام نکرده و تا این موافقت هم نشود کار انجام نمی‌شود.

■ از طریـــق اقیانوس هند این خط لوله منتقل می‌شود؟

بله، ما همیشه آماده بودیم به هند گاز صادر کنیم و اکنـــون هم حاضریم اما این حرف‌ها که می‌زنند که هندی‌ها می‌خواستند ده‌ها میلیارد دلار پول بیاورند و من نگذاشته‌ام، کذب است و دنیا به این سادگی‌ها که بعضی‌ها فکر می‌کنند، نیست؛ خیلی روابط پیچیده‌تر و مشکل‌تر است. در نتیجه می‌خواهم بگویم در انتقال گاز به پاکستان مسائلی که گفته شده خلاف واقع است و با هند هم قراردادی امضا نشده بوده است، چیزی در خط تاپی در جریان نیست و فقط یک ایده است، یک مقدار کار کردند که در داخل خاک خود ترکمنســـتان بوده و هر وقت که خط کشـــیده شد می‌توان درباره آن بحث کرد اما ما همیشـــه حاضر بوده و هستیم که به هند و پاکستان چه از خشکی، چه از دریا گاز دهیم.

■ برنامه وزارت نفت برای توسعه میدان‌های مشـــترک گازی و نفتی با کشورهای همسایه مانند عراق و قطر چیست؟

دو محدوده در میدان‌های مشـــترک داریم که تمرکزمان بر روی آنهاســـت؛ یکی پـــارس جنوبی و دیگری غـــرب کارون، البته میدان‌های دیگری مانند فرزاد B و میدان‌های مشترکی با عراق در منطقه ایلام و خوزســـتان همانند میدان کوچکی به نام خرمشهر داریم، اما میدان گازی پارس جنوبی و دیگری در غرب کارون دو میدان اصلی برای فعالیت وزارت نفت هستند که تمام تمرکزمان را در این مدت بر روی این دو میدان گذاشته و موفق هم بودیم و در پارس جنوبی تولیدمان از قطر هم بیشتر شده است.

امسال ۶۰ میلیون مترمکعب دیگر گاز وارد مدار می‌کنیم و تا آخر سال آینده نیز همه فازها جز فاز ۱۱ پارس جنوبی ان‌شاءالله تمام می‌شود. تاکنون ۱۴ فاز را وارد مدار شـــده است که باید دقت کرد در تمام تاریخ فعالیـــت وزارت نفت تا ابتدای دولـــت یازدهم، ۱۰ فاز پارس جنوبی افتتاح شده و ۱۴ فاز در دولت فعلی وارد مدار شـــده است و همان طور که گفتم امسال نیز ۶۰ میلیون مترمکعب دیگر گاز تولید می‌شود یعنی دو فاز و نیم دیگر افتتاح می‌شود و فقط فاز ۱۴ می‌ماند.

زمانی که سال ۹۲ در غرب کارون تولید را شروع کردیم ظرفیت آن ۷۰ هزار بشکه در روز بود که اکنون با وجود تمام تحریم‌ها به ۳۵۰ هزار بشکه رسیده و در این بخش، تولید ما از عراق بیشـــتر شده است، واقعاً کار مهمـــی در این بخش انجام شـــده و خیلی اذیت شده‌ایم، اما در این حوزه تمرکز کرده و منابع مالی آن را با وجود همه مشـــکلات تأمین کردیم و در شرایط سخت و دشوار توانستیم منابع را تأمین کنیم، بنده در همان ماه‌های میانه سال ۹۲ که سکاندار وزارت نفت شـــدم، فازهای پارس جنوبی را در اولویت‌بندی ۱ و ۲ قرار دادم که منابع به اولویت ۲ تنها در حد نگهداشت تخصیص داده شد، اما در فازهای با اولویت ۱ از ظرفیت شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران استفاده کردیم که اگر این اولویت‌بندی‌ها انجام نمی‌شـــد، هم اکنون کشور گاز نداشت و در غرب کارون نیز اولویت‌بندی‌هایی صورت گرفت و فعالیت اجرایی پیش رفت.

■ درباره میدان‌های مشـــترک با عربستان توضیح دهید؟

فروزان و فرزاد A و B از میادین مشترک ایران و عربستان است.

■ عربســـتان در این حوزه با ایران همکاری می‌کند؟

خیر. هیچ همکاری بین دو کشور در میدان‌های فروزان و فرزاد A و B وجود ندارد.

■ به تازگی با شما مصاحبه‌ای درباره فرزاد بی داشتیم، آنجا گفتید؛ آخرین مذاکرات با هندی‌ها برای حضور در این میدان انجام شـــده که اگر هندی‌ها حضور نیافتند، شرکت ایرانی فعالیت اجرایـــی این پروژه را به‌عهـــده می‌گیرد، آیا صحبت جدیدی در این بخش انجام شـــده است؟

یکـــی از مواردی که در نامه ۷۲ نماینده محترم به سران محترم سه قوه نوشته شده بود همین مسئله میدان فرزاد بی اســـت که آقایان گفته بودند که یک قرارداد مشارکت تولید امضا شده بوده و من آن را لغو کرده‌ام. افـــرادی که چنین ادعایی می‌کنند و آن را به نمایندگان محترم منتقل کرده‌اند، خوب است قرارداد را نشـــان دهند تا ببینیم چه قراردادی بوده است؟ این هم از همان حرف‌هاست. چراکه هیچ قراردادی امضاء نشده بود.

بعد هـــم در این نامه گفته‌اند که چـــرا قرارداد مشارکت در تولید (PSA) امضا نکرده‌اید؟ من قرارداد PSA امضا کنم؟ اگر چنین کاری می‌کردم که شـــما سر من را از تنم جدا می‌کردید. دوستان، شما با الگوی جدید قراردادهـــای نفتی (IPC) به این دلیل که کمی شـــبیه قراردادهای PSA بوده و بـــه آن تمایل دارد، مخالفت کردید، حالا چگونه از قرارداد PSA صحبت می‌کنید؟

افزون بر آنکـــه وزارت نفت، اجازه ندارد قرارداد PSA امضا کند و فقط اجازه دارد قرارداد IPC و مشابه آن امضا کند و از نظر من اگـــر بخواهند قراردادهای PSA امضا کنند که بنده با آن مخالفم و لزومی برای امضای آن وجود ندارد، باید موردی به مجلس شورای اسلامی رفته و تصویب شـــود، اما اصل موضوع این بوده که به هیچ وجه قـــراردادی با طرف هندی امضا نشده است. در دولت قبل یک قراری گذاشته‌اند و یک پیشنهادی به طرف هندی داده‌اند و طرف هندی نیز هیچ پاسخی نداده و موضوع تمام شده است و سپس دولت یازدهم روی کار آمده اســـت، حالا برخی افراد می‌گوینـــد قراردادی بـــا هند امضا شـــده و قرار بوده طرف خارجـــی ۱۰ میلیارد دلار در میـــدان فرزاد بی ســـرمایه‌گذاری کند که وزارت نفت زیر آن زده است، در حالی که به هیچ‌وجه قراردادی امضا نشده است.

وزارت نفت برای توســـعه میدان فرزاد بی تا چه اندازه در برابر هندی‌ها انعطاف کافی داشته است؟

وزارت نفت بالاتریـــن انعطاف‌های تاریخی را با طرف هندی داشـــته اســـت و در سفری که رئیس جمهوری در اوایل سال ۹۷ به کشور هند داشت، با وزیر نفت هند قراری گذاشـــتیم که تا سپتامبر ۲۰۱۸ پروژه میدان فرزاد B فعال شود، ما امتیازهای بزرگی به آنها دادیم که یکی از آنها این بود که اولاً آنها از ابتدا قرار بود آلان جی بسازند که گفتند ما ال‌ان‌جی درست نمی‌کنیم زیرا پول نداریم یا اینکه برای ما صرف نمی‌کند و بعد به آنها گفتیم باید اصل و فرع هزینه سرمایه‌گذاری آنها در میدان را در قالب بیع متقابل و از محل تولیدات میدان پرداخت می‌کنیم، اما هندی‌ها گفتند که از محل میدان را قبول نداریم و از جای دیگر پرداخت کنید که در این مورد ما از آقـــای رئیس جمهوری اجازه گرفتیم که از محل صادرات‌مان به عراق و ترکیه هزینه آنها را پس دهیم که تـــا به حال چنین موردی در قراردادهای‌مان نداشته‌ایم که این موضوع را نیز به طرف هندی اعلام کردیم و در همه جوانب، انعطاف نشان دادیم اما ظاهراً هندی‌ها به دلیل تحریم‌ها برای توسعه میدان فرزاد B قراردادی منعقد نکردند.

ایران هند را یک شریک راهبردی و یک دوست قدیمی و قابل اعتماد برای خود می‌داند اما برای امضای قرارداد توسعه میدان فرزاد بی به هر دلیلی حضور نیافتند بنابراین اگر پس از بازه زمانی مشخص برای حضور در این میدان اعلام آمادگی نکنند، چاره‌ای نداریم جز آنکه با یک پیمانکار ایرانی قرارداد منعقد کنیم، البته از هم اکنون دستور داده شده که مقدمات فعالیت برای حضور یک پیمانکار ایرانی آغاز شـــود یعنی اسناد مناقصه را تهیه و فرآیند کارها را انجام دهند، همچنین یک نامه به رئیس محترم جمهور نوشته‌ام تا در جلسه سران سه قوه مطرح شود تا به وزارت نفت اجازه دهند از صندوق توســـعه ملی منابعی در اختیار وزارت نفت قرار گیرد تا بتوان فعالیت اجرایی فرزاد B را آغاز کرد.

■ تکلیف نهایی فرزاد بی چه می‌شود؟

فعالیت اجرایی فـــرزاد A و B حدود ۵.۲ میلیارد دلار هزینـــه دارد که حدود ۲.۲ میلیارد دلار هزینه فاز اول فرزاد بی اســـت که می‌توان براســـاس آن روزانه یک میلیارد فوت مکعب تولید داشت که اگر هزینه آن پرداخت شـــود می‌توان فعالیت اجرایی آن را آغاز کرد. این میدان با عربستان مشـــترک است که عربستان بهره‌برداری آن را آغاز کرده و این تنها میدان مشترکی بوده که هنوز سامانی نیافته است.

روابط ایران با چین و هنـــد، روابطی راهبردی است و ما تنها به دلیل یک طرح نمی‌توانیم روابط‌مان را با این کشـــورها تحت تأثیر قرار دهیم، به‌طور حتم باید درباره فرزاد بی با هندی‌ها صحبت کنیم و به آنها اعلام کنیم که بیش از ایـــن نمی‌توانیم صبر کنیم و نمی‌خواهیم چالشی در روابط بین ایران و این کشورها برقرار شـــود، حتی اگر تحریم‌ها برداشـــته شود در هر مرحله‌ای که باشیم، باز آمادگی داریم که هندی‌ها در قرارداد توسعه میدان گازی فرزاد B حضور یابند و این پروژه را ادامه دهند.

■ درباره طرح توســـعه فاز ۱۱ پارس جنوبی صحبت کنیم، چرا از شرکت‌های داخلی برای تکمیل این پروژه استفاده نمی‌کنید؟ تکلیف فاز ۱۱ پارس جنوبی چه می‌شود؟

می‌خواهم پیش از اینکه وارد بحث توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی شـــوم، کمی درباره موضوع شرکت‌های داخلی صحبت کنم. عده‌ای این بحث را مطرح می‌کنند کـــه وزارت نفت پس از برنامه جامع اقدام مشـــترک (برجـــام) گفت که با چینی‌ها و روس‌ها کار نمی‌کند و فقط با غربی‌هـــا کار می‌کند، چنین موضوعی صحت نـــدارد، وزارت نفت پس از برجام تاکید کرد که با همه کشورهای دنیا کار می‌کند و برای کشورهای دوست همانند روس‌ها و چینی‌ها اولویت و رجحان‌هایی قائل شد اما یک کشور نمی‌تواند اتکای کار خود را فقط بر دو کشور قرار دهد.

ایران به تمام کشـــورهای دنیـــا اعلام کرد که می‌تواننـــد در پروژه‌های نفتـــی و گازی ایران حضور یابند و شرکت‌های متفاوتی در ایران حضور یافتند که مذاکرات مفصلی برای ۲۱ میدان انجام شد که اگر این قراردادها امضا می‌شـــد تولید نفت ایران را ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشـــکه افزایش می‌داد. نگوییند که چنین افزایشـــی امکان‌پذیر نیست، زیرا عراق در طول ۶- ۷ سال توانست تولید خود را از زیر ۳ میلیون بشکه نفت در روز به نزدیک ۵ میلیون بشـــکه برساند. هم اکنون صادرات نفت خام عـــراق نزدیک به روزانه ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار بشـــکه است، در حالی که در گذشته هیچ وقت تولید این کشـــور چندان بیشتر از عدد ۳ میلیون بشکه در روز نبوده اســـت، اما اکنون تولید این کشور از ایران پیشـــی گرفته و وضع صادرات این کشور نیز بسیار خوب است.

شرکت ملی نفت ایران، پس از برجام با ۱۷ تا ۱۸ شرکت معتبر، یادداشت تفاهم امضا کرد و وارد مذاکرات قراردادی شد که با امضای آنها بیش از ۵۰ میلیارد دلار رقم اصل قراردادها می‌شد، حال اگر می‌خواستیم همه عملیات توســـعه این میدان‌ها را ایرانی‌ها انجام دهند، پولش از کجا می‌آمد؟! هم اکنون برای توسعه فرزاد بی به ایرانی‌ها پیشنهاد داده می‌شود، می‌گویند پول نداریم، از بخش‌هـــای دیگر پول بگیرید، بنابراین وزارت نفت باید از شرکت‌های خارجی منابع مالی دریافت می‌کرد و اگر ایرانی‌ها می‌خواستند با این شرکت‌های خارجی فعالیت کنند، می‌توانستند در حد سهم خود از صندوق توسعه ملی تسهیلات دریافت کنند.

این موضوع که وزارتخانه برای توسعه صنعت، از خارجی‌ها استفاده کرد نه تنها به دلیل کمبود نقدینگی بلکه مهم‌تر از منابع مالی نیاز کشـــور به فناوری بود، البته نوعی از فناوری که در آن ضمانت وجود داشـــته باشـــد و تولید از آن خارج شـــود، نه اینکه ۱۰ میلیارد دلار در میدانی همانند آزادگان پول هزینه شـــود و بعد به میزان تولید اضافه نشـــود که بـــا این اقدام در واقع پول را هدر داده‌ایم، از آنجا که بخشی از افزایش تولید صرف بازپرداخت پول می‌شـــود هیچ وقت شرکت‌ها ریسک نمی‌کنند، سیستم IPC روی این موضوع کار می‌کرد، پس وزارت نفت بر این اساس اعلام کرد که ســـرمایه‌گذار خارجی در قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی حضور یابد و ۲۰ درصد این قرارداد نیز به یک شـــرکت ایرانی یعنی همان پتروپارس و ۳۰ درصد به شاخه بین‌المللی شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی) واگذار شـــد و ۵۰.۱ درصد این قرارداد نیز سهم توتال شد.

■ وضـــع کنونی فاز ۱۱ پارس جنوبی چگونه است؟

هم‌اکنون شـــرکت چینـــی ۸۰.۱ درصد قرارداد توســـعه فاز ۱۱ پارس جنوبی را در اختیار دارد و رهبر قرارداد اســـت و باید با حضور در فاز ۱۱ پارس جنوبی فعالیت اجرایی خود را انجام دهد که حدود ۶ ماه است که در حال مذاکره روی این موضوع با ایران است، اما همانگونـــه که گفتم روابط ما با چینی‌ها مهم‌تر از این اســـت که بخواهیم به دلیل یک قرارداد تلخش کنیم، البته من به همراه آقای دکتر لاریجانی به چین رفتم و با این شرکت برای تعیین تکلیف فاز ۱۱ پارس جنوبی صحبت کردم و هفته بعد از این ســـفر نیز مدیرعامل شـــرکت ملی نفت ایران نیز با آنها صحبت کرد و آنها هم دوباره به ایران آمدند و هم اکنون نیز در حال ادامه مذاکره هستیم اما نمی‌خواهیم صحبت‌ها تلخ باشد و به چالشی در روابط‌مان تبدیل شود.

اکنون برای توســـعه فاز ۱۱ پارس جنوبی ۵.۵ میلیارد دلار منابع مالی نیاز داریم و فاز نخست آن فقط ۲.۴ میلیارد دلار منابع می‌خواهد که در این خصوص نامه‌ای به سران محترم سه قوه نوشته‌ام و در شورای عالی هماهنگی اقتصادی مطرح اســـت که اگر فرضاً چینی‌ها نخواســـتند در قرارداد توســـعه فاز ۱۱ پارس جنوبی حضور یابند این منابع از محل صندوق توسعه ملی برای توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی تخصیص یابد.

فقط برای فاز نخست باید ۲.۴ میلیارد دلار منابع مالـــی در اختیار وزارت نفت قرار گیرد تا بتوان این فاز را اجرا کرد و ۷۰ درصد کار نیز توســـط ایرانی‌ها انجام می‌شود، البته حتی اگر توتال به فعالیت خود در توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی ادامه مـــی‌داد، بالای ۶۰ درصد فعالیت عمرانی این پروژه توسط ایرانی‌ها انجام می‌شد یعنـــی اینکه در قرارداد این موضـــوع که اپراتور، لیدر، ســـرمایه‌گذار، طراح و مدیر اصلی کیست، یک مسئله اســـت و این موضوع که کارهای عملیات لوله‌کشی، ساخت لوله، تجهیزات، سکو و غیره را چه کسی انجام می‌دهد، موضوع دیگری اســـت که براســـاس الگوی قراردادی IPC باید شرکت‌های اجراکننده بخش‌های مختلف یک طرح، در مناقصه حضور یابند و هر شرکتی در مناقصه برنده شـــد آن بخش از پروژه در اختیارش قرار می‌گیرد که برای ایرانی‌ها فرصتی طلایی بود تا در این پروژه‌ها برنده شوند و البته در اولین مناقصه‌هایی که توسط توتال برگزار شد تقریباً بیشتر ایرانی‌ها برنده شدند.

■ جنـــاب وزیر حضرت‌عالی در ســـفر آقای لاریجانی به چین همراهشان بودید، تحلیلتان از این سفر چیست؟

ســـفر دکتر لاریجانی به چین سفر مهمی بود و ایشان از طرف مجلس شـــورای اسلامی این سفر را انجام ندادند، بلکه از طرف نظام به این ســـفر رفتند و سفر موفق و خوبی هم بود و چینی‌ها اصلاً سرد برخورد نکردند و می‌دانســـتند هیئت ایرانـــی حامل نامه مقام معظم رهبری اســـت و اصلاً این حرف‌هایی که گفته شـــده چینی‌ها من را به حضور نپذیرفتند و نخواستند بپذیرند، نادرست است، چراکه ما در سفر به چین با هر شخصی که خواستیم ملاقات و مذاکره کردیم و رفتار آنها نیز بســـیار گرم و خوب بود، البته شرکت CNPC چین در این سفر به من گفت که این شرکت ۱۰۰ طرح نفتی در ۳۳ کشور دارد و تنها یک طرح در ایران و در فاز ۱۱ پارس جنوبی است.

■ قبول دارید توتال پس از اینکه از ایران رفت همه اطلاعات پـــارس جنوبی را به قطر برد و تجهیزات‌شـــان را بسیار گران‌تر و با بهره به ایران داد؟

اینکه گفته می‌شود توتال اطلاعات فاز ۱۱ پارس جنوبی را در اختیار قطری‌ها قرار داده صحیح نیســـت، این شرکت نمی‌توانسته اطلاعات ایران را در اختیار قطر قـــرار دهد و به آنها نداده اســـت و قطر نیز وزن اصلی تولید گاز در میدان مشـــترک فاز ۱۱ پارس جنوبی را در اختیار ندارد و درصد کمی از میدان گازی قطری در دست توتال است، البته توتال می‌داند که اگر اطلاعات فاز ۱۱ پارس جنوبـــی را در اختیار قطر قرار دهد باید خسارت سنگینی پرداخت کند، ضمن اینکه ما خودمان در چارچوب کمیته مشترک فنی با قطر اطلاعات تبادل می‌کنیم اما این موضوع که گفته می‌شود تجهیزات را گران‌تر در اختیار ایران قرار دادند، باید گفت؛ اصلاً توتال به ما تجهیزاتی نداده اســـت و برای همه پروژه‌ها باید مناقصه برگزار می‌کردند و در هر پروژه‌ای هر شرکتی که برنده شـــد تجهیزات را ساخته و در اختیار پیمانکار اصلی (مثل توتال) قرار می‌دهد که در اولین مناقصات برای سکو و لوله شرکت‌های ایرانی برنده شدند. در این نوع قرارداد، توتـــال نوعی، فقط پول مدیریت دریافت می‌کند و ســـود اصلی این شرکت در سرمایه‌گذاری و دانش فنی آن اســـت نه در اجـــرای پروژه و در اجرای پروژه سودی نمی‌برد، بلکه فقط درصدی بابت مدیریت پروژه دریافت می‌کند.

■ ما یک ضمانت‌نامه اجرایی از شرکت‌های خارجی به‌ویژه درباره توتال نداشتیم و به نظر می‌رســـد باید چنین ضمانتـــی از آنها گرفته می‌شد، نظر شما چیست؟

در بحث تضمین، ما هیچ‌چیز پنهان نداشـــتیم، نخست اینکه جنس قراردادهای IPC یا بیع متقابل‌های قدیم، از نوع سرمایه‌گذاری است و هیچ سرمایه‌گذاری در زمـــان ســـرمایه‌گذاری به طرفی که بـــه او مجوز سرمایه‌گذاری داده، ضمانت نمی‌دهد. آیا هم‌اکنون اگر یک نفر اجازه توسعه یک معدن را برای سرمایه‌گذاری اخذ کند، ضمانت می‌دهد که اگر برای توســـعه معدن حضور نیافت، جریمه پرداخت کند؟ خیر، نهایتاً می‌گویند مثلاً بعد از یک ســـال اگر سرمایه‌گذاری را آغاز نکرد مجـــوزش را تمدید نمی‌کنیم یا آن را لغو می‌کنیم، ما اکنون میلیون‌ها بشکه مجوز برای احداث پالایشگاه داده‌ایم، مگر از کسی ضمانت اخذ کرده‌ایم؟ همچنین برای توســـعه پتروشـــیمی‌ها مجوز و ضمانت تأمین خوراک می‌دهیم اما ضمانت نمی‌گیریم، درباره قرارداد توسعه فاز ۱۱ نیز همین‌طور است.

یک ســـال و نیم فرآیند بررســـی الگوی جدید قراردادهای نفتـــی در نهادهای مختلف و تصویب آن در دولت به طول انجامید، اشـــکالاتی از آن گرفتند و تغییراتی پیدا کرد و سرانجام دولت سه بار برای شرایط عمومی قراردادهای نفتی مصوبه داد که همه موارد در آن ذکر شـــده، اما موضوع ضمانت در آن وجود ندارد و تمام مسائل در الگوی جدید قراردادهای نفتی صریح و روشن است.

قرارداد طرح توســـعه فاز ۱۱ پارس جنوبی نیز براساس الگوی جدید قراردادهای نفتی و مصوبه‌های دولت تنظیم شـــده که این قراردادها به هیئت تطبیق می‌رود و توســـط هفت نفری که رئیس جمهوری آنها را تعیین کرده، کنترل می‌شـــود و بعد به هیئت عالی منابع هیدروکربوری که اعضای آن شـــامل دادستان کل کشور، رئیس کمیســـیون برنامه و بودجه، رئیس کمیسیون انرژی، رئیس بانک مرکزی، وزیر اقتصاد و رئیس سازمان برنامه است ارسال و تأیید می‌شود و تمام این فرآیندها در قرارداد با توتال طی شده است.

البتـــه خیلی خوب بود اگر در قـــرارداد با توتال ضمانت می‌گرفتیم تا اگر از قرارداد خارج شدند ۲ میلیارد دلار به ما خسارت پرداخت کنند، اما ما فقط پدر دامادیم و پدر عروس هم باید در عقد موافق باشـــد، متأسفانه باید دو امضا زیر هر قراردادی باشـــد که فقط یکی از این امضاها متعلق به ماست و طرف مقابل هم قبول نمی‌کند، یعنی بعضی از شرایط خیلی خوب است، اما طرف مقابل انجام نمی‌دهد.

■ چـــرا ما در قرارداد با توتال موضوع ضمانت را قرار ندادیم؟

اما چرا ما در قرارداد با توتال موضوع ضمانت را قرار ندادیم، همان‌طور که گفتم چون در درجه نخست ذات و فطرت این قراردادها ســـرمایه‌گذاری است و در ســـرمایه‌گذاری تضمین نمی‌دهند، در درجه بعدی نیز شـــرکتی همانند توتال که قرارداد امضا می‌کند به‌طور حتم می‌خواهد کار انجام دهد و تجربه و تاریخ نیز این موضوع را نشان می‌دهد، زیرا تمام شرکت‌های معتبر نیز اینگونه فعالیت می‌کنند و این شرکت‌ها قراردادی امضا نمی‌کنند که آن را انجام ندهند. ما در گذشـــته به این شرکت‌ها نفت می‌فروختیم و فقط در حد یک کاغذ از آنها ضمانت می‌گرفتیم که پول نفت را پرداخت کنند و ضمانت شرکتی از آنها اخذ می‌شد یعنی اینکه شرکت اعتبار دارد.

سهام شرکت ســـینوپک (Sinopec) و شرکت ملـــی نفت چیـــن (CNPC) چند هـــزار میلیارد دلار ارزش دارد و این شـــرکت‌ها با سرمایه‌گذاری که هیچ سرمایه‌ای ندارد، تفاوت دارند. آیا فقط ایران در صنعت نفت سرمایه‌گذاری می‌کند؟ خیر، ده‌ها کشور در حوزه صنعت نفت خود سرمایه‌گذاری می‌کنند و حتی شرایط جذاب‌تری ارائه می‌دهند تا شرکت‌های سرمایه‌گذار را جذب کنند، بنابراین اگر ما در این شـــرایط، شرایط را سخت کنیم با ما قرارداد نمی‌بندند، شرایط به گونه‌ای نیست که ۶۰ شـــرکت برای یک طرح صف کشیده باشند و ما بین این ۶۰ شرکت با سخت کردن شرایط قرارداد امضا کنیم.

گاهـــی اوقـــات یـــک تـــا دو شـــرکت برای ســـرمایه‌گذاری در یک میدان تمایل نشان می‌دهند، بنابراین ما نباید شرایطی تعیین کنیم تا هیچ شرکتی برای ســـرمایه‌گذاری تمایلی نشان ندهد، وزارت نفت هیچ چیزی را مخفی نکرده و خیلی روشـــن و شفاف عنوان کرده در قرارداد با توتال چه می‌کند و بر همین اساس هم عمل کرده است، حالا یک عده یادشان آمده و می‌گویند باید ضمانت اخذ می‌شـــد و در واقع این‌ها با هر قراردادی مخالـــف بودند، اگر دولت قبل قرارداد PSA یعنـــی قرارداد مشـــارکت در تولید منعقد کند، ایرادی ندارد اما اگر این دولت قرارداد IPC و بیع متقابل امضا کند، اشکال دارد؟ بعضی از دوستان مخالف اصل امضای قراردادها هســـتند، آیا ما منابع مالی داریم که خودمان میادین مختلف را توسعه دهیم؟ اگر منابع مالی در کشور وجود دارد به میدان فرزاد بی و فاز ۱۱ پارس جنوبی تخصیص داده شود زیرا باید حدود ۶- ۷ میلیارد دلار برای این پروژه‌ها اختصاص یابد.

■ آقای وزیر اگر می‌توانستید به عقب برگردید در متـــن قراردادها طوری که کمتر ضرر کنیم بازنگری می‌کردید؟

به نظرم نمی‌توان هیـــچ کار عمده دیگری در ساختار این قراردادها انجام داد، خروج شرکت‌ها از ایران به وزارت نفت ارتباطی ندارد، بلکه مربوط به سیاست و روابط خارجی کشور اســـت، وزارت نفت کار خود را درســـت و کامل انجام داده است. وزارت نفت در سال ۱۳۸۹ با قرارگاه خاتم‌الانبیا (ص) و برخی شرکت‌های دیگر قرارداد ۳۵ ماهه برای توســـعه فازهای ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۱ و ۲۲، ۲۳ و ۳۴ پـــارس جنوبی منعقد کـــرد و رقم خاصی هم برای هر قرارداد در نظر گرفته شـــد که در بخشـــی از این قراردادها، نه زمان رعایت شد و نه قیمت. دلیل پیمانکاران این پروژه‌ها چیست؟ می‌گویند تحریـــم. ما هم این دلیـــل را می‌پذیریم و درست اســـت، تحریم هزینه‌ها را بالا می‌برد و مدت را طولانی می‌کند، اما چگونه است زمانی که توتال یا سایر شرکت‌های خارجی از قرارداد خارج شدند باید آنها را اعدام کنیم اما با شـــرکت‌های داخلی باید در نهایت سهل‌گیری کار شود، اگر تحریم اثر می‌گذارد برای همه تاثیرگذار است.

شرکت توتال اعلام کرده که در شرایط تحریم نمی‌تواند نقل‌وانتقال ارز انجام دهد که درست می‌گوید زیرا هم اکنون هیچ بانکی به اسم شرکت ایرانی و به نفع ایـــران کار نمی‌کند و توتال همه تلاش خود را از طریق دولت فرانسه به کار بســـت تا از دولت آمریکا مجوز معافیت بگیرد اما نتوانست، نه اینکه عمدی در کار باشد که بخواهد فعالیت پروژه توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی را متوقف کند، خیر، این شـــرکت همه تلاش خود را کرده اما نتیجه‌ای نداشته است، شرکت چینی نیز چنین وضعی دارد، آیا چین می‌خواهد به ایران ضربه بزند؟ خیر. این شرکت نیز مصالح خود را می‌بیند، این شـــرکت‌ها می‌خواهند با ایـــران کار کنند اما می‌بینند مشکلات برایشان ایجاد می‌شـــود، بنابراین از انجام همکاری منصرف می‌شوند.

■ آقای زنگنه یکی از مسائلی که در متن الگوی جدید قراردادهای نفتی مطرح شـــد بحـــث فضا دادن به روس‌ها و چینی‌ها بود، عده‌ای می‌گویند در قرارداد با توتـــال و یـــا دیگر قراردادها شـــما راه را برای ورود مشـــتریان سنتی بستید در حالی که شما بارها تأکید کردید که راه برای حضورشـــان هموار اســـت اما باز گفتند در قرارداد توتال این دیده نمی‌شـــود، نظر شما چیست؟

در قرارداد توســـعه فاز ۱۱ پـــارس جنوبی این موضوع رعایت شده است، زیرا در قرارداد با توتال برای توسعه این میدان ۳۰ درصد سهم به چینی واگذار شده که در حال حاضر پس از خروج توتال نیز ۸۱.۵ درصد سهم قرارداد در دست چینی‌هاست.

■ می‌گویند آن زمان شـــما سبب دلخوری چینی‌ها شدید، درست است؟

نـــه دلخوری چینی‌ها بابت ایـــن موضوع نبود، ناراحتی چینی‌ها مربوط به سال ۹۳ است که ما آنها را از پروژه‌ای که در آزادگان داشتند حذف کردیم، دلیلش هم ایـــن بود که تولید آزادگان پس از ۳ ســـال و نیم هیچ پیشرفتی نکرده بود و آنها هیچ کاری نکرده بودند و تولید از ۴۴ هزار بشـــکه به ۲۸ هزار بشکه کاهش یافته بود و به همین دلیل ما دو ســـال قبل از برجام، چینی‌هـــا را به دلیل اینکه گفتیـــم کار نمی‌کنید کنار گذاشـــته و می‌خواستیم خودمان فعالیت در این میدان را انجام دهیم که با اقدامات وزارت نفت حجم تولید در میدان آزادگان افزایش یافت، البته این موضوع مربوط به گذشته‌هاست و اکنون روابط ما با همان شرکت هم بسیار خوب است و نباید مانند «نفاثات فی العقد» بود.

■ آیا بعدها پیشـــنهاد همـــکاری در این میدان به چینی‌ها داده شد؟

ما افزون بر آزادگان برای یادآوران نیز به چینی‌ها پیشـــنهاد همکاری دادیم و هـــم اکنون برای امضای

قرارداد با آنها اعلام آمادگی کرده و تاکید کرده‌ایم که حاضریم انحصاری با شما مذاکره کرده و قرارداد امضا کنیم. همچنین بـا روس‌ها نیز دو قرارداد بزرگ یکی برای میدان‌های نفتی پایدار غرب و آبان و یکی برای پایدار شرق، دالپری و چشمه خوش منعقد کردیم، این دو قرارداد با روس‌ها را برای پنج میدان امضا کرده‌ایم که دو مورد از آن میدان مشـترک است و برای مابقی نیز بـا روس‌ها تفاهم‌نامه امضا کردیم اما خودشـان نیامدند و حتی برای میـدان منصوری تا مراحل آخر پیش رفته بودیم تا با روس‌ها قرارداد امضا کنیم اما با اعمال تحریم‌های جدید روس‌ها دیگر تمایلی به انعقاد قرارداد نداشتند.

■ آقای وزیر عده‌ای تحلیل کردند که اوپک در آستانه فروپاشـی است، می‌خواسـتم تحلیل شما را از این گفته‌های کارشـناس‌ها بدانم ایران برنامه‌ای برای خروج از سازمان دارد؟

ایران برنامه‌ای برای خروج از سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) ندارد و ابراز تأسف می‌کند از اینکه بعضی از اعضای اوپک، این سـازمان را به یک کانون سیاسی برای مقابله با دو عضو بنیانگذار اوپک یعنی ایران و ونزوئلا تبدیل کرده‌اند و دو کشور منطقه، در این سـازمان با ما دشمنی می‌کنند، ما دشمن آنها نیستیم اما آنها با ما دشمنی می‌کنند و اوپک را تبدیل به سازمان سیاسی کردند و از نفت به عنوان سلاح در بازار جهانی و جهان علیه ما استفاده می‌کنند.

نفت سلاح نیست و نباید نفت را سیاسی کرد، ما همیشه گفته‌ایم بازار نفت باید غیرسیاسی باشد و نباید از نفت به عنوان سـلاح استفاده شود، چراکه دود این کار به چشـم اوپک و اعضای آن می‌رود و اعتقاد من این است که این کشورها اوپک را به سمت فروپاشی می‌برند، ولی ما می‌خواهیم اوپک حفظ شـود، این دو کشور با دعوا در داخل اوپک و ستیزه‌گری میان اعضا، این سـازمان را تضعیف کرده و به سـمت فروپاشی می‌برند.

■ بالاخره کشـوری مانند عربستان از این سازمان خارج می‌شود یا خیر؟

عربستان هم خارج نمی‌شود.

■ سـرانجام ایـران در اوپک را چگونـه ارزیابی می‌کنید؟

ما در اوپک می‌مانیم، اما مسائلی که در بالا ذکر کردم به حیثیت، کلیت، استحکام و ثبات اوپک آسیب می‌زند و مسـئولیتش با کشورهایی است که این کار را می‌کنند.

■ آیا عربستان و امارات می‌توانند خلأ نفتی ایران را در بازارهای جهانی تأمین کنند؟

هیچ‌کس نمی‌تواند این خلأ را جبران کند.

■ پس کشـورها می‌خواهند برای جبران خلأ نفتی ایران چه اقدامی انجام دهند؟

هیچ کار، بازار بی‌ثبات و شـکننده است و این کشـورها تمام تلاششـان را می‌کنند تا با تبلیغات و کوچک‌نمایی اتفاق‌ها، اجازه ندهند قیمت نفت افزایش یابد و قیمـت را به زور پایین نگـه می‌دارند که این اقداماتی است که در بازار توسط عده‌ای در جهت منافع آمریکا و رژیم صهیونیستی و به خواست این دو کشور در حال انجام اسـت و این به ضرر مردم، کشورهای عضو اوپک و تولیدکنندگان نفت است و حتی به ضرر مصرف‌کنندگان نیز است، زیرا در بازار ایجاد بی‌ثباتی می‌کند و شکنندگی در بازار برای هیچ کشوری سودی ندارد و این نوسانات قیمتی که ظرف ۲۴ ساعت ۵-۶ دلار قیمـت نفت کاهش می‌یابـد، به نفع هیچ کس نیست، فکر نکنید این به نفع مصرف‌کننده است چراکه در این شـرایط هیچ فردی تکلیف خود را نمی‌داند و کشوری که تولیدکننده نفت بوده نمی‌داند نفت را نگه دارد یـا بفروشد، بنابراین نوسان کم بازار نفت به نفع همه است و نوسان زیاد به نفع هیچ کس نیست.

■ باید چه اقدامی برای سـاماندهی این بازار انجام داد؟

باید دست سیاست را از سر نفت بردارند و نفت نباید سیاسی باشد، زیرا نفت کالایی است که باید در بازار ورود و خروج داشته و آزاد باشد، نفت اسلحه نیست و کالای مورد نیاز اقتصاد جهانی اسـت و آمریکا باید نفت را از سیاست رها کند و خرید و فروش آن باید در اقتصاد آزاد اتفاق بیفتد.

■ چـرا با اتفاق‌هایی که در منطقه رخ داد و کاهش صـادرات نفت ایران، اما مثل دوره پیش قیمت نفت افزایش نداشت؟

در دوره پیشـین تحریم‌های ایران قیمت نفت افزایش نیافت و در این دوره نیز افزایشی نداشته است کـه به نظر من آمریکا با تکیه بـر جریان امپراتوری رسانه‌ای صهیونیستی سعی می‌کند که نگذارد قیمت نفت افزایش یابد.

افزایش نفت در دولت پیشـین به دلیل تحریم ایران نبود، بلکه مسائل دیگری وجود داشت که قیمت جهانی نفت در دنیا افزایش یافت، اما هم‌اکنون نفت شـیل تقویت شـده و وضع آمریکا با ۱۰ سال پیش تفاوت زیادی دارد.

■ آیا آمریکا نفت شیل را به بازار تزریق می‌کند؟

بله، البته وابسـتگی ایـالات متحده آمریکا به واردات نفت بسیار کم شده است.

■ فکر می‌کنید پس از پشـت سـر گذاشتن فصل تابسـتان اگر تحریم نفتی ادامه پیدا کند، قیمت نفت افزایش می‌یابد؟

بحث‌های سیاسی و روانی یک مسئله و فیزیک واقعی بازار نفت مسـئله‌ای دیگر است، هم‌اکنون نیز وضع نگران‌کننده است و هر چه به سمت جلوتر حرکت کنیم، اوضاع خوب نمی‌شود و با کاهش حضور ایران در بازار شرایط بازار بدتر می‌شود اما بحث‌های روانی و سیاسی هر دو سبب شده‌اند قیمت نفت افزایش نیابد و در واقع رسانه‌های همسو با سیاست‌های آمریکا سعی می‌کنند تمام اتفاق‌ها را کوچک‌نمایی کنند و سـهم نبودن ایران در بـازار را کمرنگ کرده و ذخایر دنیا را زیاد نشان دهند و به دروغ قدرت و ظرفیت مازاد نفت عربستان را بیش از آنکه هست، نمایش دهند تا بازار ملتهب نشود و این‌ها کارهای روانی در بازار است.

■ آقـای وزیر با توجه به اوضاع بازار جهانی، آیا در نشست آینده اوپک شرکت می‌کنید؟

بله.

■ اوپـک را برای مدیریت بازار انرژی چقدر موفق می‌دانید؟

تنها سـازمان جهان سومی‌ها که در آن حرفی برای گفتن دارند، اوپک است.

■ فرق تحریم‌های این دوره با دوره‌های پیشـین چیست؟

تحریـم این دوره با دوره قبل تفاوت بسـیار و تعیین‌کننده‌ای دارد، نخستین نکته اینکه در دوره پیش میعانات گازی مشمول تحریم نبود و ۲۰ کشور از آسیا، اروپا و آفریقا شامل ژاپن، چین، هند، مالزی، آفریقای جنوبی، کره جنوبی، سنگاپور، سریلانکا، ترکیه، تایوان، بلژیک، چک، فرانسـه، آلمان، یونـان، ایتالیا، هلند، لهستان، انگلیس و اسپانیا دارای معافیت از سازمان ملل متحد برای واردات نفت از ایران بودند و عدد و رقمی برای صادرات نفت ایران اعلام نکرده بودند، بلکه به این کشورها گفته بودند که تغییرات جدی در واردات نفت از ایران ندهید، اما هم‌اکنون حتی یک کشـور هم وجود نـدارد که معافیت نفتی برای خرید نفت از ایران داشته باشد و حتی میعانات گازی نیز به فهرست تحریم‌ها اضافه شده و تحریم‌های کشتیرانی و بانکی هم شدیدتر از دوره قبل شده است.

همچنین کشـور چین در دوره قبلی تحریم‌ها، واردات نفت خود از ایـران را کاهش نداد، اما در این دوره بعد از ماه می هیچ برداشتی نداشته است، به هر حال زمانی که امکان فروش نفت براساس معافیت‌ها وجود داشـته باشد، راه‌های دسترسـی برای فروش غیرمتعارف بیشتر می‌شود، اما زمانی که همه راه‌های فروش متعارف بسته بشود، فروش‌های غیرمتعارف نیز سخت‌تر می‌شود.

■ جایی خودتان گفته بودید که مشتریان نفتی ایران مشخصاً یونان و ایتالیا پاسخ تلفن شما را نمی‌دهند، می‌شود توضیح بدهید.

من این را در نشست غیرعلنی مجلس شورای اسـلامی گفتم که یونان و ایتالیـا معافیت دارند، اما تلفن همکاران ما را که با آنها تماس می‌گیرند، جواب نمی‌دهند تا مشـخص شـود که وضع معافیت‌شان چگونه اسـت، مسائلشان چیست و چرا نمی‌آیند نفت خریداری کرده و به کشور خود منتقل کنند، بنابراین مسئله به این شـکل که در رسانه‌ها بیان شده نبوده است که مثلاً فردی به خانه کسی زنگ بزند و چون قهر هسـتند جواب تلفنش را نمی‌دهد، بلکه این دو کشـور به این دلیل که نمی‌خواستند نفتی خریداری کنند، جواب نمی‌دادند و تـا آخر هم نفتی خریداری نکردند.

■ نظر شـما این اسـت که تحریم‌های این دوره سخت‌تر است؟

آمریکا در دوره جدید راه‌های دور زدن تحریم‌ها را سخت‌تر کرده اسـت و ما برای گذر از این شرایط مبارزه سنگینی می‌کنیم، هم‌اکنون اگر یک کشتی به سمت بنادر ایران حرکت کند ازسوی بنادر کشورهای دیگر تحریم می‌شـود و در دوره پیشـین تحریم‌ها سـازمان ملل متحد متولی و پیگیر بود، اما هم‌اکنون شخص آمریکا پیگیر اسـت و اراده‌اش برای اعمال این تحریم‌ها چند برابر گذشـته بوده و سـازماندهی مفصلی کرده اسـت، آمریکایی‌ها در این ۵- ۶ سال اخیر در موضوع تحریم‌های به اصطلاح هوشمند به بلوغی شیطانی رسیده‌اند، یعنی به نقطه‌ای رسیده‌اند کـه می‌خواهند جلو همه راه‌های مـا برای مقابله با تحریم‌ها را بگیرند، البته ما نیز برای مقابله با اقدام‌های آمریـکا فکر کرده و مرتب راه‌های جدیدی پیدا کرده و می‌کنیم و به هرحال این جنگی است که ما در آن محکم ایستاده‌ایم و عقب‌نشینی نمی‌کنیم.

■ آقای وزیر می‌گویند شما چندان تمایلی به فروش نفت در بورس انرژی ندارید و از آن استقبال نمی‌کنید، این گفته درست است؟

وزارت نفت به فروش نفـت در بورس تمایل دارد و قبل از اینکه در بودجه سـال ۹۸ عرضه نفت به صورت ریالی مصوب شـود، من اجازه این اقدام را از شـورای عالی هماهنگی اقتصادی دریافت کردم و امسال آن را در بودجه گنجاندند، بنابراین وزارت نفت امسال به‌طور مسـتمر در بورس انرژی، نفت عرضه می‌کنـد و من نیز با این کار موافقم، اما باید اندازه هر چیـزی را بدانیم و وزن و اندازه بخش‌های مختلف را فراموش نکنیم. ایـن موضوع که برخی می‌گویند در بورس انرژی، نفت عرضه نمی‌کنیم، صحیح نیست، زیـرا مطابق قانون هر هفته، نفـت در بورس عرضه می‌کنیـم و من به بعضی از این دوسـتان که مدعی هستند عرضه نمی‌کنیم، گفته‌ام که خودشان مسئولیت کار را به‌عهده گیرند و حتی اگر نمی‌خواهند مسئولیت کار را به‌عهـده بگیرند، پای کار آمده و مشـارکت و کمـک کنند اما من نمی‌توانم بـرای اینکه ۳۰ هزار بشکه نفت بفروشم، قیمت نفت ایران را در بازار جهانی نابود کنم، زیـرا به هرحال نرخی که در بورس اعلام می‌شود بر بازارهای دیگر ما اثر می‌گذارد، البته وقتی می‌گوییم خریداران نفت در بورس، ریالی پول خرید را پرداخت کنند، امتیاز بزرگی به افراد می‌دهیم و تاکنون نیز امتیازات زیادی در بورس داده‌ایم.

■ به چه دلیل عرضه را محدود جلو می‌برید؟

ما عرضـه را محدود نمی‌کنیـم و هم اکنون براساس قانون ماهانه ۵ میلیون بشکه نفت در بورس عرضه می‌کنیم، اما باید خریداری وجود داشته باشد، وقتی نفـت را در بورس نمی‌خرند من باید چه کاری انجـام دهم، نخسـتین بخش را عرضـه می‌کنیم، نمی‌خرنـد و دومی هم به همین ترتیب، بنابراین اگر نفـت را خریداری کردند وزارت نفت بیشـتر عرضه خواهد کرد و حتی اگر بیشتر از ۵ میلیون بشکه در ماه نیز بخرند نفت ارائه می‌دهد بنابراین باید خریدار وجود داشته باشد و وزارتخانه یک طرف قضیه است.

■ با توجه به اینکه ساختارهای عرضه نفت در بورس ایران فراهم نیسـت بسـیاری از منتقدان می‌گویند نمی‌توانیم به نتیجه گرفتن از آن خوشـبین باشیم، شما چه نظری دارید؟

ما تا قبل از این، بـه هیچ‌وجه در حجم پایین یعنی کمتر از یک میلیون بشکه نفت در هیچ جا عرضه نمی‌کردیـم، اما اکنون گفته‌ایم که نفت در واحدهای ۳۵ هزار بشکه‌ای ارائه می‌کنیم که این ۳۵ هزار بشکه یعنی ۵ هزار تن، در حالی که پیش از این هرگز چنین عرضه‌ای نداشـته‌ایم. ما برای عرضه نفت در بورس زیرسـاخت فیزیکی ایجاد کردیم و حتی گفتیم از راه زمینی نیز می‌توانیم آن را ارائه دهیم و انعطاف بسیاری نشان داده‌ایم.

نظر مجلس نسـبت بـه شـما، وزارتخانه و سیاست‌هایتان چگونه اسـت البته می‌توان نمونه آن

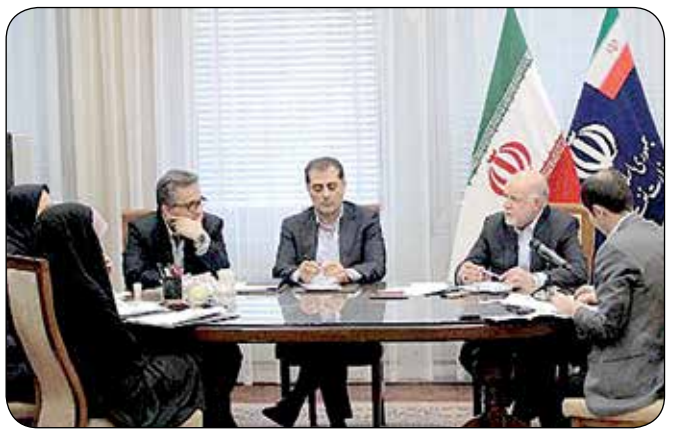

را در کلید زدن اسـتیضاح چند باره شما مشاهده کرد، استیضاح جدید هم چند روز پیش کلید خورد، بنابراین می‌خواهیم نظر شـما را در مورد این استیضاح و نگاه مجلس نسبت به سیاست‌هایتان بدانیم.

نظر مجلـس شـورای اسـلامی را خودتان از نماینـدگان محترم بپرسـید، اما گاهـی می‌توان دیدگاه‌های مجلس را زمانی که پرسشـی توسـط نماینده‌ای مطرح می‌شود درک کرد! درباره استیضاح هم می‌توان گفت طبق قانون اساسی حق نمایندگان است.

این دوره مجلس نماینده‌ها با بیش از ۲۰۰ امضا از وزارت نفت در ارتباط با نقش مؤثر در اوپک و حفظ سهم ایران قدردانی کردند، توضیحی در این خصوص بفرمایید.

تشـکر می‌کنم از نماینـدگان محترمی که از فعالیت‌های وزارت نفت قدردانی کردند.

■ در بحث گازرسانی برخی می‌گویند در استانی که خودتـان در آنجـا متولد شـده‌اید (کرمانشـاه) کم‌کاری‌های صورت گرفته اسـت، آیا این موضوع را قبول دارید؟

درسـت می‌گویند، من در مجلس هم گفتم از نظر گازرسـانی ۳- ۴ استان عقب هستند، آذربایجان غربی، کرمانشـاه، کرمان و خراسـان جنوبی از همه عقب‌تر هسـتند البته من گفتم که قوم و خویشی با کسـی در کار ندارم و دلیل این عقب‌ماندگی ضعف مدیریت استان بوده است که بعدها مدیران آن استان‌ها را تغییـر دادند و امور را اصلاح کردند، البته اکنون که آخر کار گازرسانی است به این استان‌ها منابع بیشتری تخصیص می‌دهیم.

■ دلیل کلید خوردن استیضاح جدید در مجلس چه بوده است؟

خُب یک عده به کار ما ایرادهایی وارد می‌کنند و مرا قبول ندارند، البته از روز نخست هم قبول نداشتند البته این حق‌شان است به هر حال نمایندگان محترم نظراتی دارند و حق‌شـان است که سؤال و استیضاح کنند

■ دربـاره موضوع «لابی» برخی منتقدان می‌گویند اسـم ۲- ۳ نفر از رؤسای کمیسیون‌ها جزو افرادی است که از شما امتیازهای ویژه‌ای گرفته‌اند آیا چنین موضوعی را قبول دارید؟

خیر، بنده تلاش می‌کنـم با عموم نمایندگان محترم همکاری خوبی داشته باشم، البته به‌طور طبیعی با بعضی از نمایندگان محترمی که رؤسا و یا اعضای کمیسیون‌های به اصطلاح تخصصی مرتبط با نفت هستند، مانند کمیسیون‌های انرژی، صنایع و معادن، برنامه، بودجه و محاسبات و اقتصادی، به دلیل مسائل کاری ارتباط بیشتری دارم چراکه ما با این کمیسیون‌ها دائماً کار داریم، تماس می‌گیریم، جلسه برگزار کرده و صحبت می‌کنیم اما این ارتباطات الزامی به معنای دادن امتیازی به این دوستان نیست. همچنین درباره کارهایی که در مناطق مختلف اجرای طرح‌های اصلی صنعت نفت همانند عسـلویه و غـرب کارون انجام می‌شـود لزوماً با نمایندگان محترم آن مناطق ارتباط بیشتری داریم.

■ آقـای وزیر اگرچه نامه ۷۲ نماینده مشـخصاً به شـخص شما نبوده و خطاب به سران سه قوه بود اما شما چه اقدام‌هایی برای پیگیری مفاد آن نامه انجام دادید؟

همان طور که گفتیـد نامه خطاب به من نبود و به دست من هم نرسـید و آن را در رسانه‌ها دیدم، نامه خطاب به سـران سه قوه و رئیس محترم مجمع تشـخیص مصلحت بود، البته برخـی از نمایندگان محترم، بعدها گلایه کردنـد که چرا جواب نامه ما را ندادید که در پاسخ باید گفت؛ نمایندگان محترم، نامه را اصلاً خطاب به من ننوشتند که من جواب نامه را دهم البته من نامه‌ای به سـران محترم قوا نوشته و از آنها درخواست کردم تا این مباحث را در یک جلسه سران مطرح کرده و حرف‌های دو طرف را بشنوند و سپس قضاوت کنند و کاری بیش از این نمی‌توانستم انجام دهم، همچنین اعلام آمادگی کردم که سؤالات را در حضور نمایندگان پاسـخ دهم، علاوه بر آن از طریق رسانه‌ها به برخی پرسش‌ها پاسخ دادم و بقیه موارد نیز به انصاف و قضاوت افراد برمی‌گردد.

■ آمادگی برگزاری جلسه با ۷۲ نماینده را دارید؟

اگر دوستان بخواهند جلسه‌ای برگزار شود، من آمادگی دارم.

■ در مصاحبه‌ای که به مناسـبت عید نوروز با آقای محمد دهقان داشتیم، ایشان اعلام کردند حاضریم جلسـه‌ای با آقای زنگنه تشکیل دهند، البته اینطور نباشد که آقای زنگنه برای ما صحبت کنند و ما اجازه صحبت نداشـته باشـیم و حتی گفتند حاضرند در مجلـس یا هر جای دیگر بـا حضور خبرنگاران این اتفاق بیفتد و دو طرف با هم صحبت کنید، آیا شـما استقبال می‌کنید؟

بله من از این موضوع استقبال می‌کنم و برای روشن شـدن اذهان نمایندگان محترم مجلس و نیز افکار عمومی، آمادگی کامل دارم که در کمیسـیون انرژی یا جایی دیگر در سـاختار مجلس، جلسـه‌ای تشکیل شود البته باید اداره‌کننده آن جلسه مشخص و مورد توافق باشد.

■ می‌خواهیم بدانیم در این شـرایط خاص کشور توقع شـما از مجلس و نمایندگان برای برون‌رفت از وضع تحریمی کنونی چیست؟

به نظرم ما هم اکنـون در نوک حمله‌ایم و در آسـیب‌ها همه آتش‌ها روی ما ریخته می‌شـود، من انتظار دارم اگر مجلس به یک نفر به‌عنوان وزیر رأی می‌دهد تا زمانی که وزیر هست و به او رأی داده‌اند، از او حمایت کند و هر وقت هم که نمی‌خواهند بگویند که برود اما از کسـی هم که بعد به جای وی می‌آید، سفت و سخت حمایت کنند.

معتقدم که تنها با همدلی می‌توانیم کارها را جلو ببریم و اکنون وقت این بحث‌ها نیست، البته فشارها که زیاد می‌شـود آدم‌ها بعضی اوقات دعوای‌شـان می‌شود و هر کسی فکر می‌کند تقصیر بغل دستی‌اش است در حالی که کسی مقصر نیست و به دلیل جنگ اقتصادی مشکلات و شـرایط سخت در کشور، این مسائل ایجاد می‌شود زیرا هم‌اکنون شرایط ما از جنگ تحمیلی سخت‌تر است. منتها کشته و زخمی نداریم و دشمنان می‌خواهند ریشه ما را بزنند و ما باید مقاومت کرده و از این شـرایط با قـدرت عبور کنیم و همه با یکدیگر همدل بوده و ترامپ را تطهیر نکنیم و بگوییم مشکلات تقصیر ترامپ نیست و تقصیر خودمان است.

■ یکی از بحث‌های که منتقدان مطرح می‌کنند این اسـت که ایران از ظرفیت سـوآپ نفت و گاز مانند ترکمنستان و عراق به خوبی استفاده نمی‌کند، در این باره توضیحی دارید؟

از کجـا می‌داننـد که ما بـرای اسـتفاده از این ظرفیت‌ها اقـدام نکرده‌ایم؟ توضیحی بیشـتر درباره این موارد نمی‌دهم زیرا سـرّی اسـت. برخی منتقدان می‌گویند چـرا نفت ایران را برای تصفیه به پالایشـگاه‌های دیگر کشـورها نمی‌برید که پس از پالایش فرآورده آن را بفروشـید؟ خُب این پرسـش مطرح می‌شود که چطور نفت را به این کشورها صادر کنیم؟ کدام پالایشگاه حاضر است نفت ما را تحویل بگیرد، بعد هم این مدعیـان محترم از کجا می‌دانند کـه ما در این حوزه اقدامی انجـام نداده‌ایم؟ من که نمی‌توانم در جلسـه بزرگ در این باره توضیح دهم. متاسـفانه حرف‌های در یک جلسه ۳ نفره نیز فاش می‌شود چه برسد به جلسـه ۳۰۰ نفره که امکان هر چیزی وجود دارد.

■ آیا امکان ساخت پالایشگاه در مناطق مرزی برای دور زدن تحریم‌ها وجود دارد؟

بحثـی کـه این روزهـا بسـیار آن را مطرح می‌کنند این اسـت کـه می‌گویند اجـازه دهید در مرزها پالایشـگاه‌های کوچک ساخته شود و نفت به کشـورهای همسایه صادر شـود. به اعتقاد من نباید بی‌وزن حـرف زد، به عنوان مثـال در مرزهایمان با افغانستان و پاکستان، پالایشگاه احداث کردیم، باید با کامیون نفت خام را حمل کنیم زیرا در این مناطق خط لوله نداریم، حال حتی اگر این نفت را منتقل کردیم، مگر کل تقاضای پاکسـتان و افغانستان برای خرید فرآورده نفتی از ایران، چند بشـکه در روز اسـت؟ به علاوه مگر مصرف قابل تأمین افغانستان و پاکستان از ایران چند بشکه در روز است؟ ۵۰ هزار بشکه در روز هم نمی‌شود که بخواهیم در مناطق مرزی پالایشگاه احداث کنیـم، در حالی که حجم صادرات نفت ایران در اردیبهشـت ۹۷، حدود ۲.۸ میلیون بشـکه در روز بوده است. به هرحال ما از این کار استقبال و حمایت می‌کنیم.

■ هم اکنون در کشور ظرفیت موجود پالایشگاه‌های کوچک، حدود ۱۰۰ هزار بشکه است، اما ۵ هزار بشکه بیشتر میعانات گازی برداشت نمی‌کنند، چرا؟ ما برای احداث پالایشگاه تا ۲ میلیون بشکه موافقت اصولی و مجـوز صادر کرده‌ایم که حدود ۵۰۰ الی ۶۰۰ هزار بشـکه آن مربوط به پالایشـگاه کوچک است. چرا احداث نمی‌کنند؟

وزارت نفت که نمی‌تواند پالایشـگاه احداث کند، نکته بعدی اینکه وزارت نفت پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس را احداث کرده و در حال توسعه آن است که اگر این پالایشگاه نبود هم‌اکنون باید با مشکلات زیادی دسـت و پنجه نرم می‌کردیم، برخی از افراد در رسـانه‌ها و فضای مجازی، به‌گونه‌ای با وزارت نفت برخورد می‌کنند که گویی مدیریت وزارت نفت، یک کار خوب هم در کارنامه ۶ سـاله خود ندارد و همه افراد در این وزارتخانه خیانت‌کار هستند و کار آنها ضرر زدن به منافع ملی است و اصلاً مثل اینکه ما مأمور سـازمان اطلاعات مخفی آمریکا یا موساد بوده‌ایم که به وزارت نفت آمده‌ایم تا کشـور را نابود کنیم و ظاهراً فقط یک عده از آقایان به این موضوع پی‌برده و مابقی نیز متوجه نشـده‌اند و کشـور نیز صاحب و سیستم اطلاعاتی ندارد و یک عده به‌راحتی خیانت کرده، منافع ملی را نابود می‌کنند و هیچ‌کس هم با آنها کاری ندارد.

به نظر من باید مقداری به این موارد فکر کرد که مگر می‌شـود که ما بخواهیم هر روز به کشـور ضربه بزنیم و هیچ‌کس هم کاری به ما نداشته باشد، یعنی من حدود ۲۸ سال است که به این کشور ضربه می‌زنم و کسـی هم نفهمیده است اما فقط یک عده معدودی این موضوع را که من به کشور ضربه می‌زنم را فهمیده‌اند.

■ آقای مهندس آیا ثروت شخصی شما غیرمتعارف است؟

من هر ثروتی داشـته‌ام بارهـا در مواعد مقرر قانونی، به رئیس محترم قوه قضاییه اعلام کرده‌ام و یک بار مرحوم آیت‌الله هاشمی شاهرودی در سال ۸۴ نامه‌ای خطاب به من نوشتند که اموال شما را بررسی کرده‌ایم، هیچ ثروت غیرمتعارفی به اموال شما افزوده نشـده و این مایه افتخار کشور است که یک نفر ۲۲ سـال وزیر بوده و هیچ ثروت غیرمتعارفی ندارد، البته ایـن موضوع را منتقدان هم می‌دانند و اگر یک قران تخلفی از من سـر می‌زد تا حـالا هر یک قران را به یک میلیارد تومـان تبدیل کرده بودند، الحمدالله من روی آن حساسیت داشتم و خواهم داشت و در انتخاب همکارانم هم به پاکدستی و سلامت آنها توجه دارم.

مخالفانی که در رسـانه‌ها و جاهای دیگر علیه وزارت نفت حرف می‌زنند مسئله‌شـان این مسـائل نیسـت، البته برخی افراد روی نماینـدگان محترم مجلس شورای اسلامی تأثیر می‌گذارند و من نیز این افراد را مقصر می‌دانم، نه دوسـتان مجلسی را که از این افراد اطلاعات غلط می‌گیرند، چراکه این افراد با اطلاعات غلط نماینـدگان را نگران کرده و آنها را به اشتباه می‌اندازند.

■ ارتباط شما با نمایندگان دوره قبل و کنونی چگونه بوده است؟

من بارها چند جلسـه با آقایان توکلی، نادران، نجابت و حسین‌زاده بحرینی در دوره گذشته مجلس داشته‌ام، انسان‌های منصفی بودند و علیرغم اینکه ما از نظر سیاسی با هم همفکر نیستیم، اما بر سر الگوی قراردادهـای جدید نفتی با یکدیگر صحبت کردیم و بعضی از مواردی را که من مطرح کردم آنها پذیرفتند و برخی حرف‌هایـی را هم که آنها عنوان کردند من پذیرفتم زیـرا ما با هم دعوا نداشـتیم و به یکدیگر نزدیک شـدیم، در موضوع کرسـنت نیز بارها با هم صحبت کرده و از آنها کمک خواستم و آنها نیز کمک کردند.

■ اکنون ۸ سـال است تعاونی مسکن وزارت نفت ۵۰ تـا ۱۵۰ میلیون تومان از کارمندان پول گرفته‌اند که برای آنها در قالب پروژه شـهر زیبا خانه بسازند اما این اتفاق نیفتاده است، این تأخیر چه دلیلی دارد؟

نخستین بار است که در طول تاریخ بشریت من این موضوع را می‌شنوم. تاکنون هیچ چیزی در این باره به من منتقل نشده.

■ ظاهراً یکی از اجداد شما وزیر بوده و دستور داده پس از مرگش وصیت‌نامه‌اش در بیسـتون منقش شود، توضیحی در این باره می‌دهید؟

جد بزرگ ما «شـیخ علی خـان زنگنه» وزیر شاه سلیمان صفوی بوده است، این طور که نوشته‌اند ایشان شـخص فاضلی بوده‌اند و ظاهراً مثل من هم خیلی مراعات بیت‌المال را می‌کرده‌اند و مَثَل معروفی است که می‌گوید «شـاه می‌بخشد، شیخ علی خان نمی‌بخشد» داستان این است که شاه بعضی شب‌ها در مراسـمی حضور می‌یافته و فردی برایش شعری می‌خوانده و شاه دسـتور می‌داده که مثلاً ۲۰۰ سکه بـه این فرد صله دهید و آن فرد نیز فردا نزد «شـیخ علی خان» می‌رفته و مطالبه سـکه‌ها را می‌کرده، اما شیخ علی خان که وضع خزانه را می‌دانسته در پاسخ می‌گفته، چه سـکه‌ای؟ تو یک چیزی گفته‌ای، شاه خوشـش آمده و او هم چیزی گفته، تو خوشت آمده، این به آن در، سکه کجا بود؟

■ آیا این وصیت‌نامه منقش شده است؟

این موضوع را شـنیده‌ام اما شـخصاً به دنبال مشـاهده آن نرفته‌ام، البته چند «شـیخ علی خان» وجود داشته که یکی «شیخ علی خان اولی» است و زنگنه‌ها در دوره صفویه در حکومت قدرت داشته‌اند، مثـلاً «گنج علی خان زنگنه» حاکـم کرمان بوده و ظاهراً «ملک خان زنگنه»، حاکم فارس و خوزستان بوده که در باغملک زندگی می‌کرده است. هم اکنون نیـز زنگنه‌هایی که در باغملک زندگی می‌کنند همه فامیل ما هسـتند و بیشتر به دلیل اصالت کردی‌شان فامیلی کرد زنگنه دارند، البته زنگنه‌ها وسیع هستند و حتی در عراق فراوانند، در سلیمانیه، کربلا و نقاط دیگر حضور دارند، تعداد آنها در ایران نیز فراوان است، حتی بعضی‌ها اصالت‌شان زنگنه است اما فامیلی‌شان زنگنه نیست. این‌ها را چون اصرار کردید گفتم وگرنه به کار مردم و این شرایط نمی‌آید.

■ از نظر شـما به عنوان شـخصی که سال‌ها عضو کابینه بودید، برون‌رفت از شـرایط اقتصادی کنونی چه راه‌هایی دارد؟

فقط باید با یکدیگر بسـازیم و مهربان باشیم، هم‌اکنون با هم بسـیار خشن هسـتیم. اصلاً رأفت و مهربانی میان ما نیسـت، خشـونت بین ما بسیار شدید اسـت، زمانی که برای رأی اعتماد این دوره به مجلس آمدم، فقط یک حرف زدم گفتم؛ امام خمینی (ره) زمانی که دخترها و پسـرها برای عقد نزد ایشان می‌رفتنـد یک نصیحت به آنها می‌کردند و می‌گفتند «با هم بسازید» که اکنون ما در این کشور باید با هم بسازیم اما اصلاً با یکدیگر نساخته و مهربان نیستیم و خیلی خشونت داریم، به هیچ‌وجه به یکدیگر لبخند نمی‌زنیم، همـه اخم‌ها در هم بوده و خشـن با هم رفتار کرده و برخوردهای تند انجام می‌دهیم و گویی فراموش کرده‌ایم دشـمنانی داریم به اسم اسرائیل و آمریکا و حتی برخی دشـمنان منطقـه‌ای داریم که می‌خواهند سر به تن هیچ‌کدام ما نباشد.

چرا اینگونه با هم رفتار می‌کنیم؟ ما یک ملتیم و در یک مجموعه قرار داریم باید با هم مهربان باشیم، منافقان هم اکنون در کاخ سـفید نفـوذ کرده‌اند، آیا ما فراموش کرده‌ایم «آقـای بولتون» اکنون نماینده منافقان در کاخ سفید است! در کاخ سفید منافقین علیه ما کار می‌کنند، ما چرا نباید با هم مهربان باشیم و چرا با یکدیگر همدل نیسـتیم، تنها در صورت همدلی و مهربانی کارها جلو می‌رود، رعایت حق مسـلمانی را هم کنار گذاریم که نمی‌توانیم، حق هم‌میهنی را هم

Petchem Sanctions, Political Theatrics: CEO

The CEO of the National Petrochemical Company (NPC) said imposition of sanctions by the US on Iran's petrochemical sector was "political theatrics" which would not impact Iran's petrochemical output and exports much.

Speaking to reporters on Monday, Behzad Mohammadi said sanctions were nothing new to Iran's petrochemical industry, adding the sector had been subject to the bans since 2013."The imposed sanctions on the petrochemical industry would not influence our production and exports much and we are focused on developing the sector disregarding the sanctions," the official said.He said NPC had been successful to materialize over 90 percent of its revenue generation plan for the country.Mohammadi further stated that Kaveh, Bushehr and Ilam Olefin projects would become operational this calendar year, which began on March 21, adding 5 million tons to the country's petrochemical production capacity. Moreover, 15 other petrochemical projects are expected to become operational by the end of the next Iranian calendar year to March 2020, the official added.Regarding catalyst supply in the sector, "we have no trouble both for production and supply of catalysts and the sanctions imposed by the US on the petrochemical industry only serve as mere political theatrics rather than impacting the sector."

Iran Eyes 15 mt/y Petchem Output in PEIISEZ

Iran is building 14 petrochemical projects in Phase I of Parsian Energy Intensive Industrial Special Economic Zone (PEIISEZ) which will increase the country's petrochemical output by 15 million ton per year.The deputy petroleum minister for petrochemical affairs said implementation of 14 petrochemical projects in the first phase of PEIISEZ was expected to increase Iran's annual petrochemical production capacity by 15 million tons with $19 billion of investment.Behzad Mohammadi, who is also the CEO of the National Petrochemical Company (NPC), said implementation of the projects would create a new movement in the southern province of Hormuzgan.He said of 55 petrochemical plants operating across the country, 30 were operating in Assaluyeh, Kangan and Dayyer, adding 17 projects were also under construction and dozens of others were being pitched for financing.

تولیدکنندگان اصلی دی‌اکسید کربن در جهان

افزایش دی‌اکسید کربن مشکلی است که بیشتر کشورهای صنعتی و پرجمعیت دنیا با آن روبرو هستند. در این اینفوگرافی که بر اساس داده‌های اطلس جهانی کربن تهیه شده، به ۱۰ کشور اول تولیدکننده دی‌اکسید کربن در سال ۲۰۱۷ و سه کشور اصلی تولیدکننده دی‌اکسید کربن در سال ۲۰۱۸ اشاره شده است.

گرافیک: پدرام آقایی / منبع داده‌ها: اطلس جهانی کربن

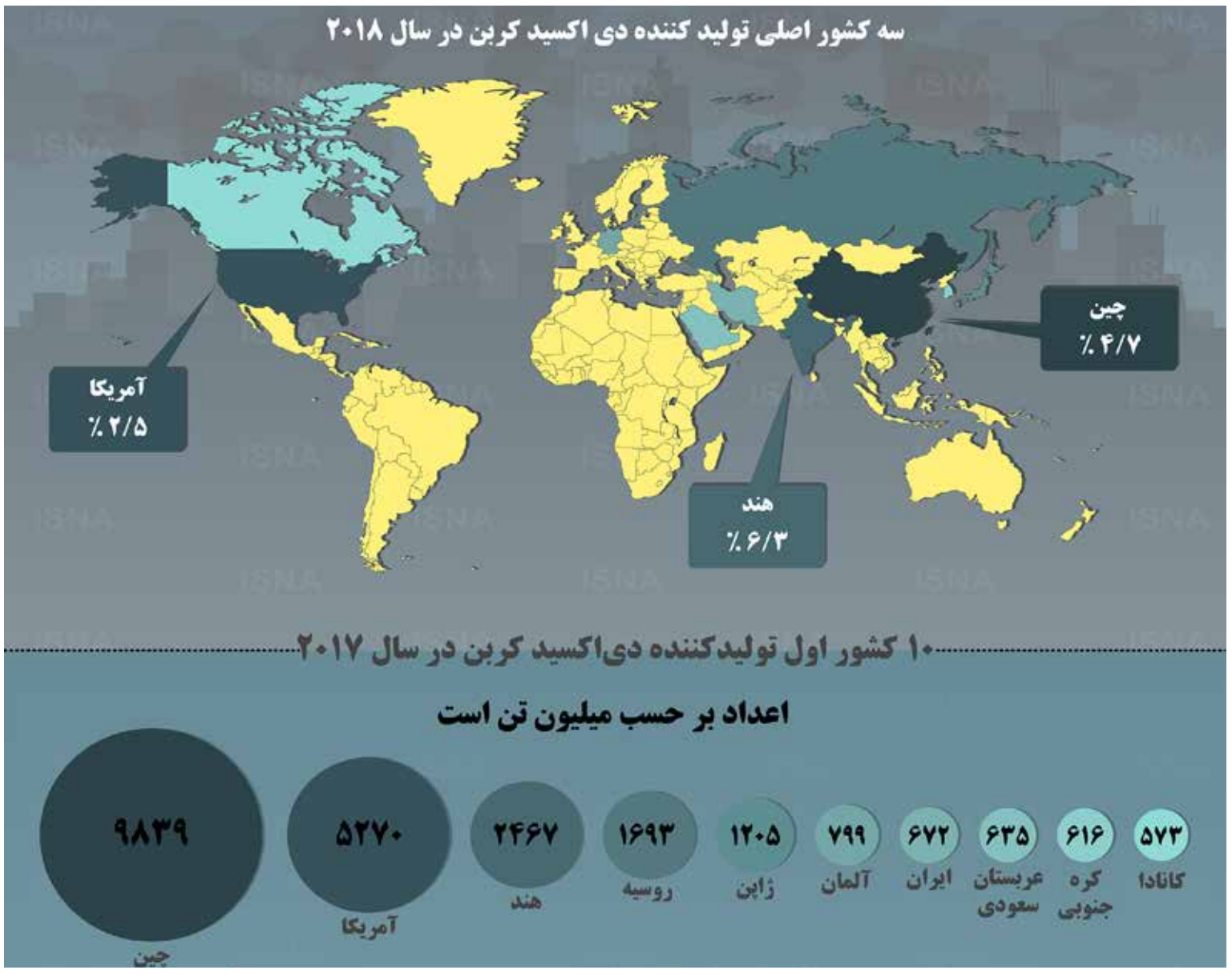

News

Fire at South Pars SPD9 Platform Put Out; No One Killed

The fire that gripped SPD9 Platform of South Pars gas field was put out by fireboats in the area almost two hours.

The CEO of the Pars Oil and Gas Company (POGC) said no one was reportedly killed by the fire in the offshore platform on Wednesday.SPD9 caught fire at 3 p.m. local time but killed no one as all the staff had evacuated the platform before the fire broke out, Mohammad Meshkinfam told Shana.Given that the platform is now fully evacuated, no contact can be made to learn about the latest developments in the platform, he added.

3rd Phase 14 Platform Loaded

The operator of Phase 14 development project of South Pars gas field said the third platform of the offshore field was loaded for installation in its designated spot.

According to the Pars Oil and Gas Company (POGC), Mohammadi Mahdi Tavassolipour said Platform 14B of the phase was loaded at ISOICO's yard in Bandar Abbas, south Iran, and was planned to be installed by the end of the current month of Khordad to June 21.He also said that an HL-5000 barge was carrying the 2,400-ton platform.Once operational, the platform will produce 500 million cubic feet (an equivalent of 14.1 million cubic meters per day) of natural gas.He said Platform 14D was also being built at the yard of SADRA company and was in its final stages and would be ready for delivery by late September.

Phase I of Hengam Petchem Plant 73% Complete

The first phase development of Hengam Petrochemical Plant has so far made 73 percent physical progress.

According to the National Petrochemical Company (NPC), several key parts of the projects were installed during the current month including its primary reformer, ammonia production reactor as well as the CO2 separation tower all weighing over 1,500 tons together.Only over the past 20 days, 11 percent of the items needed for completion of the ammonia unit of the project were installed in the facility.The plant is being developed for 2,200 tons/day of ammonia production capacity in its first phase and 3,500 tons/day of urea and granule production capacity in its second phase development.It is being built in Assaluyeh, southern Iran.

NPC, IMIDRO Ink MoU to Accelerate Building Petchem Projects in PEIISEZ

The National Petrochemical Company (NPC) and the Iranian Mines & Mining Industries Development & Renovation, known as IMIDRO, have signed a memorandum of understanding to facilitate and accelerate construction of petrochemical projects in Phase I of Parsian Energy Intensive Industrial Special Economic Zone (PEIISEZ).The deal was signed on Monday by Behzad Mohammadi (NPC CEO) and Khodada Gharibpour, chairman of IMIDRO board of directors.According to the MoU, the state-run NPC is tasked with vetting the credentials of petrochemical units intended to be based in PEIISEZ.This memorandum of understanding, while facilitating the deployment of petrochemical companies in the zone, will accelerate the operation of five petrochemical projects in the region, each of which will have a capacity to generate 5 to 7 thousand jobs.Plans are under way to produce 4 million tons of steel, 18 million tons of petrochemicals and 1.2 million tons of alumimium. Besides 6,000 megawatts of power will also be generated in the region.

ارتقا سطح سلامت با انجام اقدامات پیشگیرانه و غربالگری

نفت رییس بهداشت ودرمان صنعت نفت اصفهان: طرح‌های عملیاتی پیشگیری و غربالگری، باعث افزایش سطح سلامت و بهبود اقتصاد سلامت می‌شود.

دکتر نومهر امامی رییس بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان در گفتگو با خبرنگار روابط عمومی سازمان، با اشاره به کارگیری متخصصین و نیروی انسانی مجرب، تجهیزات و فناوری‌های به روز برای ارائه خدمت رسانی با کیفیت گفت: هدف ما اجرایی شدن برنامه‌های سلامت محور و جامع نگر، با توجه به رسالت سازمان از سوی وزارت نفت در جهت پوشش سلامت کارکنان و خانواده‌های آنان است.وی افزود: بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان شامل سه استان اصفهان، یزد و چهار محال بختیاری است که جمعیتی بالغ بر ۴۵ هزار نفر را شامل می‌شود که ۲۰ هزار نفر شاغلین و خانواده محترمشان است و ۲۵ هزار نفر هم بازنشستگان هستند.رییس بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان با اشاره به ارتقاء ارائه بسته‌های خدماتی سلامت خانواده و کار گفت: طرح‌های عملیاتی پیشگیری و غربالگری باعث افزایش سطح سلامت و بهبود اقتصاد سلامت می‌شود و وظیفه ما پیشگیری هرچه بیشتر در سطوح اولیه و بدنبال آن مداخلات لازم می‌باشد.

این مقام مسئول در ارتباط با سلامت کار خاطر نشان کرد: خوشبختانه پوشش معاینات دوره ایی کارکنان در سال گذشته را نزدیک به ۹۶ درصد رساندیم و نتایج آن به مدیران صنایع نفت در منطقه اعلام شد تا برای برنامه‌های مداخله گرانه اقدام مناسب صورت بگیرد.

وی ادامه داد: پویش خطر سنجی قلبی عروقی با انجام مداخلات درمانی و اصلاح شیوه زندگی از دیگر اقدامات برای شاغلین در صنایع نفت اصفهان می‌باشد که کماکان ادامه دارد.

ایشان به بازدید از مراکز پزشکیاری در مجتمع ایستگاههای گاز و انتقال نفت اشاره کرد و گفت: از نزدیک با مشکلات درمانی کارکنان زحمت کش این ایستگاه‌ها آشنا و برای مشکلات مراکز پزشکیاری نیز تمهیداتی اندیشه شده است.

وی اظهار داشت: برنامه‌های مشترک در حوزه‌های بهداشت و درمان با مدیران شرکتهای صنعتی و HSE برای خود مراقبتی سازمانی خواهیم داشت.

آغاز طرح دندانپزشکی خانواده از عید فطر

دکتر امامی ادامه داد: طرح دندانپزشکی خانواده را از عید فطر آغاز کردیم، بر اساس این طرح هر شخص یک دندانپزشک خانواده به عنوان مشاور و متولی در امر دهان و دندان خود و خانواده‌اش را خواهد داشت.

رییس بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان یکی از اهداف اجرای دندانپزشکی خانواده را کاهش زمان انتظار عنوان کرد و گفت: با این روش نیازهای درمانی مراجعین در معاینات سالیانه پس از فراخوان تعیین می‌شود، نیازهای درمانی در سطح یک، دو، سه کنترل و درمان می‌شود و از نیاز به خدمات درمانی اروتز، پروتز و ایمپلنت جلوگیری می‌کند.

وی با تاکید بر کاهش بیماری‌های دندان در منطقه اظهار کرد: با تلاش همکاران در حوزه سلامت دهان و دندان در ماه‌های پایانی سال گذشته پوشش معاینات را به نزدیک ۵۰ درصد رساندیم که امیدواریم با طرح دندانپزشکی خانواده به زودی درصد پوشش معاینات را افزایش دهیم و بیماری‌های دندانی و پریودنتال کاهش پیدا کند.

دکتر امامی تصریح کرد: در سال ۹۷ در حوزه سلامت خانواده برای نخستین بار جمعیت زیر پوشش ۲۹ – ۱۸ سال فراخوان شدند و غربالگری آنان انجام شد، افزایش غربالگری و مراقبت‌های گروه سنی مختلف و بیماری‌های مزمن یکی از اهداف بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان در حوزه سلامت است.

وی افزود: پوشش غربالگری و معاینات دوره‌ای در جمعیت زیر پوشش را سال گذشته به ۷۲ درصد رساندیم.

وی دیگر اقدامات راهبردی در حوزه سلامت خانواده را ارتقاء کیفیت خدمات، معاینات دوره‌ای خانواده، خدمات نوجوانان و برنامه کودک سالم و مانا عنوان کرد و گفت: در کلینیک زنان و مامایی به بررسی و غربالگری زنان در سنین باروری و غربالگری از نظر سرطانهای شایع مانند سرطان سینه و دهانه رحم، خدمات پس از زایمان و خدمات دوران منوپوز پرداخته می‌شود.

پروژه هزار جریب راه اندازی می‌شود

رییس بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان از راه اندازی پروژه هزار جریب خبر داد و گفت: این پروژه در زمینی به مساحت ۱۵ هزار مترمربع با مجموع زیر بنا ۱۲ هزار مترمربع ساخته شده است.

دکتر امامی تصریح کرد: پروژه در چهار طبقه با بخش‌های مختلف درمانی از جمله پزشک خانواده دندانپزشکی با ۱۴ یونیت، فیزیوتراپی، اورژانس، کلینیک‌های قلب، گوارش، اطفال، داخلی و...، جراحی محدود، اتاق بستری، آزمایشگاه، داروخانه و بخش اداری می‌باشد که نیازهای منطقه را پوشش خواهد داد.

وی خاطر نشان کرد: خوشبختانه مجوز پلی کلینیک توحید برای ارائه خدمات درمانی هم گرفته شد.

دکتر امامی ادامه داد: در راستای پیشبرد اهداف سازمان جلسات هم اندیشی هر سه ماه یکبار با مدیران پالایش اصفهان، گازمنطقه، عملیات انتقال ۲ و خطوط و لوله مخابرات برگزار می‌شود.

حضور چشمگیر بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان در پویش‌های ملی و استانی

رییس بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان اظهار کرد: به منظور بهره وری از امکانات علمی، پزشکی و پژوهشی با دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ارتباط داریم و در پویش‌های ملی و استانی فعالیت‌های چشم گیری صورت گرفته است.

دکتر امامی در زمینه اجرای نظام اداری در بهداشت و درمان اصفهان گفت: سیاست ما بر اساس شفافیت و قانون مداری می‌باشد، از جمله فعالیت‌هایی دیگر در راستای نظام سلامت اداری برگزاری جلسات منظم ماهیانه با حضور نماینده بازرسی در اصفهان برای بهبود فرآیندها و پیشرفت و محقق شدن سنجه‌ها در این زمینه است.

وی عنوان کرد: از دیگر فعالیت‌ها در این خصوص طرح بهره وری در سازمان است که از اواخر سال ۹۷ شروع و گزارش سه ماهه آن به ستاد تهران ارسال شده است.

رییس بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان گفت: در حوزه فن آوری اطلاعات می‌توان به ارتقاء گزارش گیری در راستای برنامه‌های اپیدمیولوژیک، ارتقاء سلامت و کاهش هزینه‌های موازی اشاره کرد.

دکتر امامی خاطر نشان کرد: از جمله اقدامات دیگر در این حوزه بازیابی اطلاعات از داروخانه‌های طرف قرارداد است که در نتیجه از عوارض تداخلات دارویی و همچنین تحمیل هزینه‌های بی مورد جلوگیری می‌شود و اکنون در حال بازیابی اطلاعات آزمایشگاه‌های طرف قرار داد هستیم.

دکتر فرخ حبیب زاده عنوان کرد:

حمایت‌های زیست محیطی دلیل توقف چاپ نشریه بین‌المللی پر تیراژ طب کار و محیط زیست

نفت رییس واحد آموزش و پژوهش بهداشت و درمان صنعت نفت فارس و هرمزگان با اعلام این مهم که « محتویات نشریهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست (The IJOEM) در کتابخانهٔ ملی آمریکا آرشیو شده «؛ گفت: حمایت‌های زیست محیطی برای جلوگیری از قطع بیشتر درختان و صرفه‌جویی اقتصادی برای سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت از مهم‌ترین دلایل برای توقف چاپ نشریهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست است.

به گزارش روابط عمومی بهداشت و درمان صنعت نفت فارس و هرمزگان، دکتر فرخ حبیب زاده در گفتگو با خبرنگار واحد روابط عمومی این مرکز در خصوص این مهم گفت: هم‌اکنون محتویات نشریهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست (The IJOEM) در کتابخانهٔ ملی امریکا آرشیو شده است. در مرحلهٔ اول، مقالات منتشر شده از سال ۲۰۱۸ تا کنون قابل رؤیت است. در مرحلهٔ بعد، طی شش ماه آینده، تمام مقالاتی که از سال ۲۰۱۰ در مجله چاپ شده است، در آرشیو بارگذاری شده و قابل دسترسی خواهد بود. این امر که به نشر و نگهداری محتویات مجله در سطح دنیا کمک شایانی خواهد کرد، با حمایت مدیر عامل محترم سازمان، پشتیبانی مدیریت بهداشت و درمان صنعت نفت فارس و هرمزگان و همچنین با تلاش اعضای دفتر مجلهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست انجام شده است.

دکتر فرخ حبیب زاده در این باره توضیح داد: از ابتدای ژانویهٔ ۲۰۱۹ بر آن شدیم تا چاپ کاغذی نشریهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست (The IJOEM) با تیراژ بالا را متوقف کنیم و فقط به چاپ تعداد معدودی از مجله اکتفا کنیم که آن هم برای آرشیو دفتر مجله و ارائه به سازمان‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، و مرکز اسناد و مدارک و کتابخانهٔ ملی لازم است.

سردبیر این نشریه بین المللی افزود: از مهم‌ترین دلایل برای توقف چاپ مجله با تیراژ بالا، حمایت‌های زیست محیطی برای جلوگیری از قطع بیشتر درختان و متعاقب آن هدر رفت کاغذ، کمک به کاهش آلودگی هوا و همچنین صرفه‌جویی اقتصادی برای سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت بود؛ اما از آنجا که ماندگاری مقالات در طول زمان و قابلیت دسترسی به آن‌ها از مهم‌ترین اهداف هر دفتر مجله‌ای است، به همین منظور برای ذخیره‌سازی اطلاعات و مقالات منتشره در یکی از معتبرترین مراکز آرشیو مقالات علمی دنیا اقدام نمودیم.

به گفته وی، کتابخانهٔ ملی آمریکا (US National Library of Medicine) بخشی از مؤسسه سلامت آمریکا (US National Institute of Health) است. بخش مهمی از این کتابخانه، یک مرکز ذخیره‌سازی اسناد الکترونیک در حوزهٔ سلامت و علوم پزشکی، تحت عنوان PubMed Central PMC)) است.

رییس واحد آموزش و پژوهش بهداشت و درمان صنعت نفت فارس و هرمزگان اضافه کرد: این مرکز مکانی استاندارد و مطمئن جهت نگهداری مقالات علمی است که بدون دریافت هیچ هزینه‌ای اقدام به ذخیره‌سازی و نگهداری مقالات علمی معتبر منتشر شده در سطح دنیا می‌کند.

دکتر حبیب زاده گفت: در حال حاضر این پایگاه دو میلیون ونیم مأخذ دارد که شامل مقاله‌هایی از حدود ۱۵۰۰ مجلهٔ علمی مختلف در دنیاست. شرط‌های ذخیره‌سازی و آرشیو اطلاعات در این مرکز، کیفیت بالای علمی مقالات منتشر شده و مجله، که توسط متخصصین همان مرکز ارزیابی می‌شود، اجازه دسترسی آزاد به تمام مقالات، و توانایی ناشر مجله در ارائهٔ فایل‌های مقالات در قالب خاصی است.

وی از سطح علمی مجلهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست گفت و ابراز کرد: به اذعان بسیاری از مراکز علمی و فهرست‌نگاری بین‌المللی سطح علمی مجلهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست بسیار خوب است و این مجله همچنین به تمام کاربران دسترسی آزاد و رایگان به تمام مقالات منتشر شده می‌دهد. بنابراین برای آرشیو مقالات در PMC کافی بود تا بتوانیم فایل‌ها را در قالب مناسب تولید کنیم. این مهم نیز خوشبختانه به همت همکاران دفتر مجلهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست انجام شد.

به گفته دکتر حبیب زاده، امروزه سیاست اغلب مجلات در راستای چاپ الکترونیک پیش می‌رود، چرا که با افزایش دسترسی افراد به تلفن‌های هوشمند، تبلت، لپ‌تاپ و ...، استفاده از فایل‌های الکترونیک بسیار راحت شده است. طی سال‌های اخیر تولید انواع قالب‌های جدید فایل با قابلیت‌های مختلف برای استفاده در دستگاه‌های مختلف به طرز چشمگیری افزایش یافته است. بسیاری از مخاطبان مجلات علمی، بویژه جوان‌ها، در سراسر دنیا ترجیح می‌دهند به جای استفاده از فرم کاغذی نشریات، که دسترسی به آن‌ها نسبتاً مشکل و پرهزینه است، از قالب‌های الکترونیک مثل pdf, ePub, HTML برای مطالعهٔ راحت‌تر مقالات استفاده کنند.

* نشریهٔ بین‌المللی طب کار و محیط زیست سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، از ژانویه سال ۲۰۱۰ آغاز بکار کرده و تا به امروز مدت ۱۰ سال است که فعالیت مستمر دارد و هم اکنون محتویات این نشریهٔ در کتابخانهٔ ملی آمریکا آرشیو شده است.

یادداشت

صفر کردن نفت در بودجه با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی

میثم پیله‌فروش
کارشناس مسائل اقتصادی

برای اینکه بتوانیم آمریکایی‌ها را در تصمیم خود در تحریم نفتی ایران خلع سلاح کنیم به جای واکنش‌های منفعلانه باید رویکرد فعالانه در پیش گرفت و مهمترین رویکرد فعالانه، تدوین بودجه بدون نفت خواهد بود. اعلام همین اقدام و تصمیم در این جهت، سیگنال مؤثر و مهمی را هم به جامعه و هم به خارج می‌دهد که این تصمیم در برابر فشار و تحریمها گرفته شده است.

صفر کردن منابع نفتی در بودجه امکان‌پذیر است

اگر فرض کنیم ۱۵۰ هزار میلیارد تومان امسال از منابع حاصل از نفت بخواهیم استفاده کنیم، آیا امکان جایگزینی این مبلغ با منابع درآمدی دیگر وجود دارد؟ بله، وجود دارد و مهم‌ترین راه برای جبران آن، افزایش سهم درآمدهای مالیاتی در بودجه است. البته شاید نتوانیم در ابتدا همه ۱۵۰ هزار میلیارد تومان درآمد نفت را با مالیات به دست آوریم اما مهم این است که در این راه قدم برداریم و به مردم این پیام را بدهیم که دولت به فکر آنهاست و سیاست‌گذاری‌هایش به نفع مردم است و به خارجی‌ها هم این پیام را می‌دهد که من نقطه ضعفم را پیدا کردم و برای آن برنامه دارم و دیگر شما نمی‌توانید روی آن مانور دهید. راهکارهای فنی کاهش سهم نفت در بودجه از اردیبهشت سال گذشته که آمریکا یک‌جانبه از برجام خارج شد به دولت و مجلس ارائه شده است. متاسفانه اراده‌ای برای عملیاتی کردن این راهکارها وجود ندارد.

با رونق تولید می‌توان مالیات بیشتری اخذ کرد

اگر دولت همتی برای اجرای این راه‌حل‌ها داشته باشد و فضای کسب‌وکار را بهبود ببخشد با رونق تولید می‌توان مالیات بیشتری اخذ کرد و وابستگی کمتری به نفت داشت. نکته مهمی که در بحث مالیات وجود دارد این است که اگر دولت بخواهد از مردم مالیات بگیرد، باید اداره کشور را با خواست عامه مردم پیش ببرد و نمی‌تواند سیاست‌گذاری‌هایش به نفع اقلیت یک درصدی باشد و همین موضوع، مانع مهمی در راه پیگیری سیاست‌های صحیح در کشور شده است. افزایش درآمدهای مالیاتی به معنای گرفتن مالیات بیشتر از مردم نیست و می‌توانیم با تعریف پایه‌های جدید مالیاتی، جلوگیری از فرارهای مالیاتی و حذف برخی معافیت‌های مالیاتی بخش بزرگی از این کاهش منابع نفتی را جبران کنیم.

مثلاً با تعریف جدید پایه‌های مالیاتی مانند مالیات بر عایدی سرمایه می‌توانیم منابع قابل توجهی را جذب کنیم. اگر همین مالیات بر عایدی را در کشور عملیاتی کنیم، جلوی بسیاری از این سوداگری‌ها و افزایش لجام‌گسیخته قیمت کالاهایی مانند خودرو و مسکن را خواهیم گرفت. به این ترتیب هم آرامش برای مردم ایجاد کرده و هم درآمد جدید برای دولت فراهم می‌کنیم. مسأله امروز ما این نیست که دانش اقتصادی و تجربه اقتصادی در کشور این راه‌حل‌ها را بلد نیست؛ بلکه هم دانشگاه‌ها و هم دولتمردان ما می‌دانند که هم با حذف برخی از معافیت‌های مالیاتی که الان بی‌وجه هستند و هم با تعریف پایه‌های جدید مالیاتی، می‌توانیم منابع جدید درآمدی در بودجه تعریف کنیم. اما لازم است به دنبال این سؤال باشیم که چرا راه‌حل‌های عملی که هم تجربه بشری دارد و علم و دانش آن را تأیید می‌کند به سرانجام نمی‌رسد؟ دلیل اول این است که عده‌ای که ذی‌نفع هستند مانع انجام این تصمیمات درست می‌شوند، الان بسیاری از صادرکنندگان ما انرژی ارزان را به یک محصول تبدیل می‌کنند و با کمترین دانش فنی صادر می‌کنند که من اسم آن را صادرات خام یا صادرات با تکنولوژی پایین می‌دانم. این‌ها چرا باید مشمول معافیت‌های مالیاتی باشد؟ می‌توانیم با حذف بسیاری از آن‌ها منابع جدیدی برای دولت ایجاد کنیم. مهم‌تر از ایجاد پایه‌های جدید مالیاتی، جلوگیری از فرارهای مالیاتی است. یک سؤال اساسی وجود دارد که چرا مالیات بر مجموع درآمد اشخاص عملیاتی نمی‌شود و چرا هر فرد موظف نیست که کارنامه مالیاتی خود را در پایان هر سال مالی عرضه کند. با راه‌اندازی همین سازوکار می‌توانیم جلوی بسیاری از فرارهای مالیاتی را بگیریم.

برخورد با متهمان سوءاستفاده مالی در بهداشت و درمان صنعت نفت

اقدام اداره کل بازرسی وزارت نفت دایر بر رسیدگی به سوءاستفاده مالی انجام‌شده در بخش درمان غیرمستقیم بهداشت و درمان صنعت نفت تهران و تهیه و ارائه گزارش کیفری به دادستان عمومی و انقلاب تهران، منتج به بازداشت موقت یکی از کارکنان قراردادی مدت‌موقت شد.

به گزارش شانا، در ادامه این روند، با تکمیل گزارش که با همکاری مدیران سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت صورت پذیرفت و اقدام‌های انجام شده از سوی شعبه رسیدگی‌کننده بازپرسی، کیفرخواست صادر و سرانجام در تاریخ ۲۹ اردیبهشت‌ماه امسال و بنا به دادنامه صادره از شعبه ۱۰۶۰ دادگاه کیفری ۲ مجتمع قضایی کارکنان دولت، حکم محکومیت متهمان معرفی‌شده اعم از تحمل حبس، رد مبلغ کل اختلاس و جزای نقدی، انفصال ابد از خدمات دولتی و شلاق صادر شد. مدیرکل بازرسی و رسیدگی به شکایات وزارت نفت با بیان این مطلب که حصول نتیجه در رسیدگی به پرونده‌های مفاسد مالی و اداری مرهون مشارکت حداکثری مدیران ارشد صنعت نفت در برخورد با این موارد است، همکاری مشترک مدیران در حوزه اجرا و نظارت را منتج به برخورداری از سرعت و دقت بیشتر در رسیدگی‌ها برشمرد و تاکید کرد: هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری نیز در سطح وزارت نفت مانند مراجع قضایی باید به منظور حصول نتیجه، شتاب بیشتری را در رسیدگی به پرونده‌های مطروحه معمول کنند که در این صورت اثربخشی اقدام‌ها نمایان‌تر خواهد شد.

یادداشت

پیشنهاد سازمان برنامه برای اصلاح قیمت حامل‌های انرژی؛

کف حمایتی مصرف در نظر گرفته شود

همزمان با ارائه لایحه بودجه سال ۹۸ به مجلس شورای اسلامی در دی ماه سال گذشته مقام معظم رهبری درخصوص اصلاح ساختاری بودجه به دولت دستوراتی دادند براساس این دستورانت دولت چهار ماه فرصت داشت پیشنهاد خود در این زمینه به مجلس و شورای عالی هماهنگی اقتصادی ارائه دهد.

در همین راستا، اخیراً سازمان برنامه و بودجه کشور گزارشی با عنوان «چارچوب اصلاحات ساختاری بودجه» در چهار محور اصلی آماده و رسانه‌ای کرد و قرار است به زودی این گزارش در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی مورد بررسی قرار گیرد. در بخشی از این گزارش درباره برنامه کوتاه مدت «اصلاح نظام یارانه انرژی (بنزین، گازوئیل و برق)» آمده است: به‌صورت تاریخی دولت مالک، فروشنده و توزیع‌کننده انرژی در کشور بوده و بنابراین این امکان را داشته که از قیمت حامل‌های انرژی به‌عنوان ابزار سیاست حمایتی معیشت و تولید استفاده کند. استمرار و گسترش این رفتار، به‌تدریج ابعاد مالی قیمت‌گذاری را زیاد کرده و فناوری تولید را تغییر داده و عام بودن شمول یارانه‌های پنهان نیز باعث شده تا ضریب اصابت آن‌ها پایین بوده و بهره‌مندی اقشار جامعه نامتناسب باشد. در شرایط کنونی که بسیاری از اقشار آسیب‌دیده دچار مشکلات معیشتی ناشی از افزایش قیمت‌ها شده‌اند، هدررفت یارانه انرژی خود را بیشتر نمایان می‌کند. لذا لازم است طرح اصلاحات ساختاری حامل‌های انرژی و کالاهای اساسی با هدف افزایش ضریب اصابت منابع صرف شده برای حمایت از تولید و اشتغال و همچنین افزایش بهره‌وری هر چه سریع‌تر آغاز شود و در چند فاز به اجرا برسد.

سازمان برنامه و بودجه برای اصلاح نظام یارانه انرژی پیشنهاد داد: به‌منظور پوشش حداقل سطح معیشت، ابتدا یک کف حمایتی مصرف برای تمام خانوارها در نظر گرفته می‌شود و سپس حامل انرژی مربوطه با قیمت بازار عرضه خواهند شد.

اصلاح قیمت بنزین و برق خانگی اولویت دارد

پیشنهاد می‌شود این اصلاحات در ابتدا با اصلاح نظام یارانه‌ای بنزین و برق خانگی آغاز شود و سپس به گازوییل و برق صنعتی تسری یابد. در این طرح به‌منظور پوشش حداقل سطح معیشت، ابتدا یک کف حمایتی مصرف برای تمام خانوارها در نظر گرفته می‌شود و سپس حامل انرژی مربوطه با قیمت بازار عرضه خواهند شد. بدین ترتیب در صورت اعمال سیاست‌های حمایتی مناسب همزمان با اصلاح نظام یارانه‌ها، نه تنها منابع قابل‌توجهی برای پوشش اهداف دولت ایجاد می‌شود، بلکه با هدفمند کردن یارانه‌ها وضعیت اقشار کم‌درآمد نیز بهبود می‌یابد.

احداث پتروپالایشگاه‌ها با سرمایه مردمی، طرحی نو در بازار سرمایه

تأمین سرمایه اولیه پتروپالایشگاه‌ها از نقدینگی مردم روش جدیدی است که به اذعان کارشناسان، می‌تواند بازار سرمایه را متحول کند. این روش را می‌توان برای توسعه سایر صنایع نیز بکار گرفت.

نگاهی به آمار و ارقام نشان می‌دهد کل ارزش بازار بورس در سال ۹۸ به ۸۴۷ هزار میلیارد تومان و کل ارزش بازارهای اول و دوم فرابورس نیز به ۱۵۳ هزار میلیارد تومان در دوماهه ابتدایی این سال رسیده است که در برابر نقدینگی ۲۰۰۰ هزار میلیارد تومانی موجود در جامعه رقم پایینی است. از سویی دیگر بررسی‌ها نشان می‌دهد متوسط ارزش معاملات در هر روز در سال ۹۷ برابر ۵۸۰ میلیارد تومان بوده و این رقم برای متوسط سال ۹۸ تاکنون به ۱, ۰۰۰ میلیارد تومان رسیده است. این در حالی است که مبلغ عمده این معاملات تنها خرید و فروش سهام‌های شناور است. نکته دیگر آنکه حجم عرضه اولیه‌ای که در این بازار اتفاق می‌افتد، در بورس تمامی آن و در فرابورس درصد بالایی از آن مربوط به شرکت‌هایی است که ابتدا با هر روش تأمین مالی احداث شده، چندین سال سودآور بوده و حال اجازه یافته‌اند بخشی از سهام خود را به سرمایه‌گذاران عرضه کنند. به این ترتیب می‌توان گفت بازار سرمایه نقش مؤثری در تأمین مالی پروژه‌های مذکور نداشته است. بنابراین نقش این بازار در هدایت نقدینگی موجود به سمت بازار مولد، پروژه‌های صنعتی، تأمین مالی طرح‌ها و رونق تولید بسیار پایین است.

طرح پتروپالایشگاه ها روی میز مجلس

پاییز سال گذشته و هم زمان با اعلام تحریم‌های نفتی از سوی امریکا، کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی طرحی را با نام «افزایش ظرفیت پالایشی و پتروپالایشی نفت و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی» ارائه داد که به نظر می‌رسد بیشتر یک طرح بلندمدت با هدف مقابله با تحریم نفتی بوده و این هدف را دنبال می‌کرده است؛ اما دانسته یا ندانسته ممکن است تحول بزرگی در بازار سرمایه ایران نیز ایجاد کند. این طرح فارغ از جنبه‌های اقتصادی و فنی و ابهامات زیادی که از نظر امکان سنجی از بعد اقتصادی، فنی-مهندسی، مدیریت پروژه و ... دارد، از مدل مالی قابل توجه و خلاقانه‌ای استفاده می‌کند. سوددهی پایین پالایشگاه‌های قدیمی ایران، ضعف مدیریت پروژه و دوره طولانی احداث طرح‌های صنعتی بزرگ در کشور، مشکل تأمین تجهیزات پالایشگاه در دوران تحریم و ... همه از ابهامات این طرح بوده که نمایندگان مجلس باید آنها را لحاظ کرده یا مشکلات آنها را برطرف کنند.

سودآوری از دل تحریم‌ها

این طرح از مزیتی تحت عنوان «تنفس خوراک» استفاده کرده که از منظر علم مدیریت مالی از ابعاد مختلف قابل بررسی است؛ از آنجا که بیش از ۱۰ طرح پالایشگاهی نظیر آناهیتا، بهمن گنو، پارس پتروفیلد و سیراف، بیش از ۱۰ سال است با مشکل تأمین مالی مواجه شده و سال‌هاست که در مرحله فنس کشی و تسطیح زمین معطل دریافت تسهیلات داخلی یا فاینانس خارجی هستند، به نظر می‌رسد وقوع تحریم‌های نفتی و کاهش حدود ۱.۵ میلیون بشکه از صادرات نفت خام ایران، نمایندگان مجلس را بر آن داشته است که از این نفت به عنوان «تنفس خوراک» به صنایع پتروپالایشگاهی استفاده کنند. هم‌اکنون به نظر می‌رسد چه دولت و چه بخش خصوصی توان استفاده و صادرات نفت تحریم‌شده را ندارند و ظرفیت پالایشی کشور نیز برای مصرف و فرآورش این نفت محدود است؛ این در حالی است که در این طرح پیشنهاد شده که ابتدا پالایشگاهی (با هر منبع مالی به جز دولت و صندوق توسعه ملی) ساخته شود و سپس نفت تحریمی و محصور شده در مخازن نفتی که بلااستفاده مانده، به مدت حدود یک سال به عنوان خوراک به طور امانی در اختیار این پالایشگاه قرار گیرد. سپس بهای خوراک در «دوره تنفس»، تقسیط شده و به مانند یک وام در سال‌های بعد عودت شود.

تلفیق منابع و توان مردمی

پالایشگاه‌ها در تمام دنیا از چنان هزینه بالایی برای خوراک برخوردارند که هزینه یک سال خوراک پالایشگاه تقریباً با هزینه سرمایه‌گذاری کل پالایشگاه برابری می‌کند. یعنی پالایشگاه بلافاصله از زمان بهره‌برداری به مدت یک سال می‌تواند کل هزینه سرمایه‌گذاری شده را جبران کرده و تعهدات خود را از طریق قراردادهای Off Take و ... پرداخت کند. در کشوری مانند ایران که صاحب ذخایر بزرگ منابع طبیعی، نفت، گاز و انواع معادن بوده و از طرفی با نقدینگی زیاد در جامعه مواجه است این مدل می‌تواند فصل جدیدی در بازار سرمایه کشور ایجاد کند. مهدی صالحی، کارشناس بازارهای مالی در گفتگو با خبرنگار مهر با اعلام اینکه در صورتی که یک پالایشگاه یا پتروپالایشگاه در شرایط عادی احداث شود، بازگشت سرمایه آن بعد از ۸ یا ۹ سال فعالیت عملیاتی اتفاق می‌افتد که برای سرمایه‌گذاران جذابیت چندانی ندارد، گفت: طرح جدید کمیسیون انرژی مجلس بازگشت سرمایه مذکور را به یک سال پس از بهره برداری کاهش می‌دهد؛ سپس تنفس خوراک یک ساله به مثابه وامی می‌شود که با اقساط ۱۲ ساله و نرخ سود ۴ درصد ارزی به صاحب نفت (صندوق توسعه ملی یا دولت) بازگردانده می‌شود.

عزم دولت برای هدایت نقدینگی به سمت تولید

وی افزود: اگر مسئولین کشور به دنبال اهدافی همچون هدایت نقدینگی به سمت پروژه‌های مولد و رونق تولید به کمک سرمایه‌های مردمی هستند و اگر بناست از نقدینگی موجود برای پروژه‌های گرین‌فیلد و توسعه صنعتی کشور استفاده شود، باید سوددهی پروژه‌ها و بازگشت سرمایه آنها برای سرمایه‌گذاران جذاب و روشن باشد؛ که طرح جدید مجلس، زمان بازگشت سرمایه در صنایع نفت و پالایش نفت را نزدیک به ۱۰ برابر کاهش می‌دهد. این کارشناس بازارهای مالی با اشاره به اینکه موضوع دیگری که برای سرمایه‌گذاران اهمیت دارد ریسک‌های موجود در مدیریت پروژه، تأمین تجهیزات و سایر شرایطی است که ممکن است با توجه به شرایط تحریمی طول دوره ساخت را به درازا بکشاند، ادامه داد: تنفس خوراک به این معنا را نمی‌توان با Grace Period یا مهلت تنفس وام‌ها که روش مرسومی در دنیا است مقایسه کرد و شاید این یک روش ابداعی و مختص ایران باشد که در شرایط تحریم به کار می‌آید.

تأمین تنفس خوراک به سایر صنایع

به گفته صالحی، در شرایط فعلی که کشور دوباره با مشکلات تحریمی حتی در صادرات مواد خام مواجه شده و از طرفی سال‌هاست که ظاهراً عزم کاهش خام‌فروشی در کشور به‌وجود آمده، اتفاقاً می‌توان از این روش برای سایر صنایع نیز استفاده کرد. تنفس خوراک سنگ‌آهن برای توسعه صنایع فولاد، تنفس گاز طبیعی و گازمایع برای توسعه پتروشیمی‌ها خصوصاً واحدهای PDH پتروشیمی، تنفس میعانات گازی برای توسعه پارک‌های شیمیایی و پتروشیمی‌های خوراک مایع می‌تواند نمونه‌هایی از این دست باشد. این کارشناس بازارهای مالی اظهار کرد: تجربه پذیره‌نویسی چندین پتروشیمی در بازار سوم فرابورس در سال‌های گذشته وجود دارد اما اکثر آن‌ها تجارب چندان موفقی نبوده‌اند زیرا بخشی از سرمایه مردم را جذب کرده‌اند و به دلایل مختلفی که مهمترین آن‌ها کمبود منابع و عدم استقبال بیشتر مردم از پروژه بوده، طول دوره ساخت پروژه سال‌ها به درازا کشیده است. وی پالس‌های مثبت از سوی مسؤولین را در راستای جذب سرمایه مردمی مؤثر دانست و ادامه داد: با این دست اقدامات ممکن است استقبال مردم نیز از سرمایه‌گذاری در پروژه‌های صنعتی و تولیدی در مقایسه با بازارهای موازی مانند ارز، طلا و مسکن بیشتر شود.

تمایل مردم به سرمایه گذاری در پروژه‌های زود بازده

طبق گفته‌های صالحی، به عنوان مثال در این شرایط یک شرکت مجری می‌تواند برای ساخت پروژه پیش‌قدم شود و بخشی از سرمایه برای مثال از ۱۰ تا ۵۰ درصد را تأمین کند. برای تأمین مالی باقی‌مانده روش‌های مختلفی نظیر پذیره‌نویسی در بازار سوم فرابورس، فاینانس تجهیزات بزرگ و گلوگاهی، انتشار اوراق، استفاده از صندوق پروژه و تسهیلات بانکی وجود دارد که تنفس خوراک می‌تواند همه آنها را تسهیل کند. مردم در پذیره‌نویسی قطعاً به پروژه‌های با بازگشت سرمایه کوتاه اقبال بیشتری دارند، فاینسورهای خارجی (برای تأمین تجهیزات) و همین‌طور سازندگان داخلی نیز می‌توانند با عقد یک قرارداد Off Take کل طلب خود را در همان سال اول بهره‌برداری از واحد پتروپالایشگاهی دریافت کنند یا اینکه حتی احتمال دارد از روش تأمین تجهیزات در قبال دریافت بخشی از سهام استقبال کنند. وی ادامه داد: شرکت مجری می‌تواند با نزدیک‌شدن به پیشرفت فیزیکی بالای ۸۰ درصد، تأمین مالی در سال آخر را از طریق انتشار اوراق نظیر اوراق سلف فرآورده تأمین کند و از طرفی بخاطر امتیاز تنفس خوراک، ریسک کمتری در ضمانت و تعهد اوراق مذکور وجود دارد و شرکت می‌تواند تعهدات خود بابت اصل و فرع کل اوراق را در همان سال اول تأمین کند.

لزوم حمایت دولت و مجلس از مقوله تنفس خوراک

این کارشناس بازارهای مالی در پایان تصریح کرد: در تأمین مالی پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس با حجم سرمایه ۴.۵ میلیارد یورو نیز از روش فروش اوراق سلف موازی بنزین برای تأمین بخشی از سرمایه استفاده شد اما تنها برای ۸۵ میلیون یورو یعنی ۱.۸ درصد از کل حجم تأمین مالی مورد استفاده قرار گرفت. البته در حد همین مقدار نیز مشکلاتی در عمل به تعهدات و تأخیر در سررسید اوراق به‌وجود آمد که حاکی از ریسک بالای روش‌های مذکور است؛ اما امتیاز تنفس خوراک اگر واقعاً توسط دولت و مجلس به درستی اعطا شود می‌تواند بسیاری از مشکلات تأمین مالی صنایع مشمول را تسهیل نماید.

انتقال فناوری و حمایت ازسازندگان داخلی نتیجه داد؛

خودکفایی در سایه توانا‌سازی ذی‌نفعان

مدیریت تدارکات کالا به مثابه قلب تپنده سیستم است که با تأمین بهنگام اقلام مورد نیاز پروژه‌ها نقش حیاتی در موفقیت سازمان دارد. این مدیریت برای دستیابی به اهداف خود با طیف گسترده‌ای از ذی‌نفعان درون و برون‌سازمانی همچون هیئت مدیره، کمیسیون مناقصات، کمیته فنی - بازرگانی، مجریان، تولیدکنندگان و کارخانه‌های سازنده تجهیزات، وزارت صنعت، معدن و تجارت، بانک مرکزی، بانک‌های عامل و گمرکات اجرایی کشور تعامل دارد که پاسخگویی به این تعداد کنشگران گوناگون با توجه به فوریت‌های اجرای به‌موقع پروژه‌ها، نیازمند دانش لازم و اشراف به قوانین، مقررات و دستورعمل‌های داخلی و مقررات بین‌الملل، تمرکز بالا و نیروی انسانی کیفی است. سیدمحمود قاسمی که با ۳۲ سال سابقه فعالیت در صنعت گاز، اکنون سرپرستی مدیریت تدارکات و خدمات کالا در شرکت مهندسی و توسعه گاز را به‌عهده دارد، معتقد است تهیه اقلام پروژه‌ها باوجود تمام محدودیت‌های فرارو با شتاب خوبی در جریان است و به پیش می‌رود. در ادامه، گفت و گو با وی را می‌خوانیم.

■ لطفاً درباره پروژه‌های سال ۹۷ توضیح دهید؟

سال گذشته تأمین کالا برای ۱۴ پروژه را اجرایی کردیم که اقدام‌های لازم برای تهیه اجناس مورد نیاز برای آنها انجام شد و برخی اقلام نیز بر اساس اولویت‌های ابلاغی از سوی مدیریت برنامه‌ریزی در ۶ ماهه نخست سال ۹۸ تولید و تأمین خواهند شد. پروژه‌های خط نهم سراسری (دهگلان - میاندوآب)، (بیدبلند - اهواز)، (اهواز - کوهدشت)، اتمام خط ششم سراسری، بیدبلند - گچساران، ایرانشهر - پالیزان، ماهشهر - شادگان، گورزین - لافت - بندرعباس، کمربندی یزد، تعویضی نور - رامسر، زرند - فولاد بوتیای ایرانیان، ادامه زرند و زاهدان - دوراهی دشتک، از جمله پروژه‌های سال ۹۷ به شمار می‌آیند که قسمت عمده لوله‌ها و شیرآلات آن‌ها تأمین و تحویل شده است.

■ با توجه به محدودیت‌های کنونی در تأمین مواد اولیه، چگونه توانستید مهم‌ترین اقلام پروژه‌ها همچون شیرآلات و لوله‌ها را تأمین کنید؟

یکی از موثرترین رویکردهای سازمان برای غلبه بر محدودیت‌های کالایی، استفاده از موجودی انبار شرکت است. هم اکنون مقادیر قابل ملاحظه‌ای از کالاهای مورد نیاز پروژه‌ها از محل انبار تأمین می‌شود. باتوجه به دوراندیشی تصمیم‌گیران شرکت، از سال‌های گذشته خریدهای انبوه (بالک) در زمینه لوله و شیرآلات انجام شده که این اقدام، بخشی از دغدغه مسئولان شرکت را از بابت تأمین این اقلام راهبردی برطرف کرد.

■ ورق‌های فولادی از مهم‌ترین مواد برای ساخت لوله‌های مورد نیاز پروژه‌ها به شمار می‌آید. برای تأمین این تجهیز چه برنامه‌ای دارید؟

توانمندسازی ذی‌نفعان از مهم‌ترین تمهیداتی است که برای غلبه بر محدودیت‌ها اندیشیده‌ایم. برای موفقیت پروژه‌ها باید پیمانکاران و تولیدکنندگان را توانمند کنیم که در همین زمینه نیز توانستیم با انعقاد قراردادی سودمند، مقادیر معتنابهی ورق فولادی را در اندازه‌های مختلف تهیه کنیم. اقلامی که در راه‌اندازی پروژه‌های افتتاح شده امسال و سال گذشته نقش بسزایی داشته است و نگرانی شرکت و پیمانکاران اجرایی پروژه‌های مورد نظر را از تأمین به‌موقع لوله برطرف کرد. هم اکنون نیز مذاکرات با شرکت‌های معتبر ساخت ورق به نتیجه رسیده و در مرحله عقد قرارداد است. با توجه به عدم تمکن مالی پیمانکاران در افتتاح اعتبارات اسنادی ارزی، این مدیریت به منظور توانمندسازی ذی‌نفعان از بدو تأسیس شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران (۱۳۸۴) تاکنون به جای پیمانکاران اقدام به افتتاح اعتبارات اسنادی ارزی به صورت قابل انتقال (ترانسفر...) با مبالغ قابل ملاحظه کرده است. در مواقعی که امکان ترخیص اقلام پروژه‌های EPC به دلیل محدودیت‌های گمرکی از سوی پیمانکاران میسر نبود، این مدیریت با توجه به تجارب کارشناسان زبده خود، اقدام‌های شایسته‌ای در ترخیص و تحویل کالاها به پیمانکاران کرد که در سرعت پیشرفت اغلب پروژه‌ها تأثیر بسزایی داشته است.

■ با توجه به حمایت‌های شرکت از بومی‌سازی تجهیزات گازی، هم‌اکنون سازندگان داخلی در چه درجه‌ای از توانمندی قرار دارند؟

خوشبختانه سیاست ما در توانمندسازی ذی‌نفعان به ثمر نشسته، به نحوی که از طریق انتقال فناوری ساخت شیرآلات به شرکت‌های داخلی موفق به ساخت مقادیر قابل توجهی شیر در سایزهای مختلف شده‌ایم. در حال حاضر مقدار زیادی شیر داخلی‌سازی و وارد انبار شده که این برنامه امسال و سال آینده نیز ادامه خواهد یافت. استفاده از قرارداد انتقال فناوری از شرکت‌های اسم و رسم‌دار اروپایی به سازندگان داخلی نویدبخش آینده روشن پروژه‌ها باوجود تحریم‌هاست. در پرتو حمایت‌ها و دوراندیشی مدیران شرکت مهندسی، اکنون شرکت‌های شایسته‌ای در عرصه تولید تجهیزات صنعت گاز سربرآورده‌اند که در سطح خاورمیانه حرف‌های زیادی برای گفتن دارند.

■ توربوکمپرسورها از اقلام اساسی ایستگاه‌های تقویت فشار گاز به شمار می‌آیند. در این زمینه سازندگان داخلی چه پیشرفت‌هایی داشته‌اند؟

انتقال فناوری در زمینه توربوکمپرسور به نتایج درخشانی رسیده و دو شرکت توانای داخلی به درجه‌ای از پیشرفت رسیده‌اند که قادرند تمام نیازهای ایستگاه‌های تقویت فشار را تأمین کنند. به واسطه حمایت‌های هدفمند و مؤثر از سازندگان داخلی، از سال ۸۶ به بعد در صنعت ساخت توربوکمپرسور به خودکفایی کامل رسیده‌ایم و کشور را از واردات این تجهیزات راهبردی بی‌نیاز کرده‌ایم.

■ درباره راهبردهای اتخاذشده برای خرید تجهیزات با بهترین قیمت و کیفیت توضیح دهید؟

یکی از مهم‌ترین راهبردهای ما تقویت و توسعه مزیت‌های رقابتی بین سازندگان داخلی است. در واقع با شناسایی منابع مختلف تولید از طریق اینترنت، سمینارها، بازدید از شرکت‌ها و مذاکرات رو در رو، زمینه ارتقا و رقابت سالم بین ذی‌نفعان را فراهم می‌کنیم تا از این طریق به بهینه‌ترین قیمت و کیفیت دست یابیم. همچنین با برگزاری مناقصات عمومی به جای مناقصات محدود سعی کردیم اعتماد شرکت‌کنندگان را بابت برگزاری رقابتی سالم و منصفانه جلب کنیم.

■ برای کوتاه کردن فرآیندهای خرید چه تمهیداتی اندیشیده‌اید؟

کاهش زمان ارزیابی فنی و کیفی، از جمله برنامه‌های تدارکات است که نقش بسزایی در کوتاه شدن دوره خرید دارد. با انجام جلسات ارزیابی حضوری با حضور نماینده فروشنده‌ها، کمیته فنی، بازرگانی و طرح‌ها توانستیم مدت زمان «رفع ابهام فنی» را به ۱۰ تا ۲۰ روز برسانیم، ضمن آنکه همکاران تدارکات با اشرافی که به اصول فنی مذاکرات دارند، سعی می‌کنند ذی‌نفعان را متقاعد کنند که به موازات تولید کالای بهینه‌تر در زمان کوتاه‌تر، امکان معامله برد - برد و جلب منافع حداکثری برای پیمانکار نیز مهیاتر شود. افزون بر این موارد، پیگیری‌های بی‌وقفه ماموران خرید از فروشندگان در حین ساخت و تا زمان دریافت کالای مورد نظر، از دیگر اقدام‌هایی است که سبب تسریع در تأمین و تدارک کالا می‌شود.

■ پایش دائمی محیط صنعت هم از الزام‌های فعالیت‌های کالایی است. تعاملات شرکت با محیط‌های صنعتی چه وضعیتی دارد؟

یکی از اقدام‌های تدارکات برای تأمین به‌موقع کالا، بازدیدهایی است که همکاران در حین ساخت از شرکت‌ها به عمل می‌آورند و تلاش می‌کنند اهمیت حیاتی بودن کالا در سرنوشت پروژه‌ها را به سازندگان انتقال دهند. ما ذی‌نفعان را همکاران نزدیک خود می‌دانیم و سعی می‌کنیم احساس مسؤلیت در قبال پروژه‌ها را در آنها نیز تقویت کنیم. پس از انعقاد قراردادهای ساخت، نه تنها ارتباطات را به شکل رسمی و مکاتبه‌ای محدود نمی‌کنیم، بلکه با توسعه مناسبات و بازدیدهای مکرر از خط تولید سعی می‌کنیم سازنده را به تحویل هرچه سریع‌تر تجهیز ترغیب کنیم.

■ حجم بالای ارتباطات تدارکات با ذی‌نفعان درون و برون‌سازمانی، نیازمند نیروی انسانی کیفی و کافی است. در این زمینه مدیریت تدارکات چه وضعیتی دارد؟

روند بازنشستگی و خروج نیروهای مجرب و زبده رسمی از تدارکات در حالی ادامه دارد که به دلیل محدودیت در جذب نیرو، امکان استخدام کارکنان جایگزین وجود ندارد. این مسئله به‌طور حتم به کاهش بنیه کارشناسی سیستم منجر می‌شود و باید برای رفع آن تدبیری اندیشید.

منبع: هفته‌نامه مشعل

توئیت‌نویسی، بازار نفت و کلان‌داده‌های اوپک

داده‌های حجیم (Big Data) یکی از اصطلاحاتی است که این روزها در حوزه تحلیل داده‌ها زیاد شـــنیده می‌شود و مدت‌هاست برای اشـــاره به حجم عظیمی از داده‌ها که از ســـوی سازمان‌های بزرگی مانند گوگل یا ناسا ذخیره و تحلیل می‌شوند مورد اســـتفاده قرار می‌گیرد. در Big Data یا داده‌های کلان که برخی متخصصان آن را کلان‌داده‌ها نیز ترجمـــه کرده‌اند، حجم عظیمی از داده‌های ساخت‌یافته و همچنین بدون ساختار برای فعالیت‌های عادی یک کسب‌وکار به صورت فراوان وجود دارد، در واقع Big Data به داده‌هایی اشاره دارد که افزون بر مقدار، ســـرعت و تنوع فوق‌العاده زیادی دارد.

اهمیت داده‌هـــای کلان در دنیای امروز اما از چشـــم ســـازمان کشورهای صادرکننده نفـــت (اوپک) دور نماند و با ایده دکتر حسین حســـنی، رئیس گروه آمار دپارتمـــان آمار و اطلاعات دبیرخانه اوپک، در ســـال ۲۰۱۷ ضرورت استفاده از این طرح برای اعضای این ســـازمان روشـــن شـــد و با حمایت آنهـــا، در فاز اجرایی قرار گرفت.طرح داده‌های کلان اوپک از سوی حسنی برای نخستین بار مطرح و از ســـوی یک گـــروه ایرانی به مرحله اجرایی رسید و سرانجام فاز سوم آن همزمان با بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللـــی نفت در اردیبهشـــت‌ماه و با حضور محمدسانوسی بارکیندو، دبیرکل اوپـــک در تهران راه‌اندازی شد.حســـنی با این اعتقاد که ایـــران همواره یکی از کشـــورهای مهم و اثرگذار اوپک است، می‌گوید: «ایران از طراحان اصلی تاسیس سازمان کشورهای صادرکننده نفت است و نخستین دبیرکل این سازمان نیز یک ایرانی (آقای فواد روحانی) بوده اســـت، هم اکنـــون نیز ایرانی‌ها بـــا وجود همه محدودیت‌هایی کـــه صنعت نفت با آن مواجه است، توانسته‌اند در پیشبرد اهداف اوپک نقش مهمـــی ایفا کنند».همراهی با محمد سانوســـی بارکینـــدو، دبیرکل سازمان کشـــورهای صادرکننده نفت در تهران سبب شد فرصت گفت‌وگو با دکتر حسنی محدود باشـــد. این گفت‌وگو در زمان حضور کوتـــاه وی در ایران انجام شد، بخوانید.

■ ایده اجرای Big Data در اوپک چه زمانی مطرح شد؟

پیش از پاســـخ به این پرسش باید بگویـــم موضـــوع Big Data در جهان امروز که همه مســـائل بـــر محور آمار، اطلاعات و دنیای دیجیتال اســـت، تازه نیســـت، منتها اوپک بـــه عنوان یکی از مهم‌ترین ســـازمان‌های جهان که نقش مهمی در عرضه و تقاضای جهانی نفت دارد تا ســـال ۲۰۱۷ به صورت جدی در این بخش فعالیت نکرده بود. در ســـال ۲۰۱۷ برای نخستین بار ایده این پروژه به‌عنوان فاز نخســـت از ســـوی بنده به نمایندگی از ایران مطرح شـــد و پس از آن فاز دوم و سرانجام فاز سوم آن پس از برگزاری نشست‌ها با کارشناسان اوپک و موافقت اعضا به مرحله اجرایی رسید.

■ چه عواملی سبب شد اجرای Big Data در اوپک به مرحله اجرایی برسد؟

در ۱۵ سال اخیر داده‌ها به صورت گسترده وارد فضای مجازی شد و عوامل تحلیل بازار نفت بســـیار زیاد شده است، این در حالی اســـت کـــه پیش‌تر برای تحلیل بـــازار نفت در بخـــش عرضه و تقاضا، یک فایل اکسل کفایت می‌کرد. مثالی می‌زنم: از ۱۵ سال پیش، داده‌های ســـالانه اوپک دیجیتالی شـــده اســـت، امروز هم داده‌های اوپک ماهانه منتشر می‌شود، در حالی که مدت زمان یک ماه برای اعلام داده‌ها بسیار طولانی است. به این نکته باید توجه کرد که آمار تولید نفت آمریکا هم اکنون به صورت هفتگی اعلام می‌شـــود، (ماهانه آن هم منتشر می‌شود) و انتشار اطلاعات هفتگی بسیار موثر اســـت. در این فضا، ما نیز تصمیم گرفتیم اطلاعات و داده‌هایی مختلف و حجیم از متغیرهـــای مختلف باتوجه به همه عوامل که در عرضه و تقاضای نفت موثر اســـت جمع‌آوری کنیم و به صورت هوشمند در اختیار کاربران قرار دهیم.

■ دسترســـی به اطلاعات Big Data برای عموم آزاد است؟

خیر، تنها برای اعضای ســـازمان کشورهای صادرکننده نفت آزاد است.

■ تحلیلگـــران از داده‌های مختلفی برای تحلیـــل بازار نفـــت از جمله تغییرات فصلی تقاضا، وضع آب و هوایی، تغییرات در میزان خوراک پالایشگاه‌ها، سطح ذخیره‌سازی‌ها، واکنش‌های سیاسی، بروز اعتصابات، جنگ و... اســـتفاده می‌کننـــد ســـوای این موارد هم‌اکنـــون چه عوامل دیگری در تحلیل بازار نفت موثر است؟

افزون بـــر این موارد کـــه عنوان کردیـــد، در ســـال‌های اخیر، سیاســـت توئیت‌نویسی نیز به‌عنوان عاملی موثر در تحلیل بازار نفت مورد استفاده قرار گرفته است و وضع بازار با یک توئیت به‌راحتی تغییر می‌کند. زمانی که از توئیتر صحبت می‌شـــود، یعنی از داده‌ها حرف می‌زنیم. از این رو لازم اســـت یک تحلیلگر بازار نفت همه اطلاعات را در کنار هم داشته باشد. البته ســـرعت پردازش هم در این زمینه بسیار مهم اســـت.به‌عنوان نمونه، شـــرکت بریتیش پترولیوم هم‌اکنون از حسگرهایی اســـتفاده می‌کند که هر ۱۵ ثانیه حدود ۵۰۰ هزار داده تولید می‌کند. این شـــرکت از همه این اطلاعات برای افزایش تولید و نگهداری تاسیســـات و کاهش هزینه‌ها که سرانجام به افزایش درآمدهای این شـــرکت منجر می‌شـــود اســـتفاده می کند.صنعت شـــیل آمریکا دیگر نمونه در زمینه استفاده از داده‌های حجیـــم اســـت. زمانی کـــه قیمت نفت کاهش یافت، داده‌هـــای حجیم در کنار فناوری این صنعت را سر پا کرد و آن را در آن مقطع نجات داد.

■ آقای دکتـــر، در اجرای پروژه Big Data Opec افـــزون بر ایران، کدام یک از اعضای اوپک مشارکت داشتند؟

صفر تـــا صد این پروژه از ســـوی ایرانی‌هـــا انجام شـــده اســـت، بنابراین دانـــش ایـــده و اجـــرای آن افـــزون بر اوپک، به‌طور کامل نـــزد ایرانی‌ها باقی می‌ماند. البته قابل ذکر است برای جذب نیرو به‌منظور اجـــرای این پروژه رقابت فشرده‌ای میان داوطلبان برگزار شد که ســـرانجام دو دانشجوی ایرانی بر اساس کیفیت علمی‌شـــان انتخاب شدند و هم اکنـــون نیز در این پـــروژه حضور دارند. به‌عنوان یک محقـــق ایرانی با قاطعیت می‌گویـــم کـــه دانش ایرانـــی به‌راحتی می‌تواند علم جدیـــد را به اوپک تزریق کند، این مسئله برای سازمانی که سابقه فعالیتی ۶۰ ســـاله دارد بسیار مهم است. همچنین قابل گفتن اســـت صنعت نفت ایران اگرچه در ســـال‌های اخیر از سوی آمریکا همواره تحت فشـــار بوده، با این حال نیروی انســـانی ایران همواره برگ برنده آن است.

■ چـــرا فاز ســـوم این پـــروژه در ایران راه‌اندازی شد؟

بـــه چنددلیل. نخســـت، ایده طرح کاملا ایرانی اســـت. دوم، ایران به لحاظ تولیـــدات علمی از رتبه بالای بین‌المللی برخوردار اســـت. ســـوم، ایران نخستین دارنـــده مجمـــوع ذخایر نفتـــی و گازی جهان اســـت. توجه داشـــته باشـــید که ایران از طراحان اصلی تاسیس سازمان کشـــورهای صادرکننده نفت اســـت و نخســـتین دبیرکل این سازمان نیز یک ایرانی (آقای فواد روحانی) بوده اســـت. هم اکنـــون نیز ایرانی‌ها بـــا وجود همه محدودیت‌هایی کـــه صنعت نفت با آن روبه‌رو بوده است، توانسته‌اند در پیشبرد اهداف اوپک نقشی مهم را ایفا کنند.

■ واکنش سایر اعضای اوپک به طرح ایده پروژه Big Data Opec از سوی ایران چه بود؟

خاطرم هســـت زمانی که این این موضوع را مطرح کردم، یکی از اعضای اوپـــک به من گفت با اجـــرای این ایده رویای من به حقیقت پیوست.

رویا خالقی

یادداشت تحلیلی

اختلاف اروپایی‌ها بر سر موافقت‌نامه پاریس

کشورهای صنعتی اتحادیه اروپا به‌عنوان یکی از عاملان اصلی افزایش انتشار گازهای گلخانه‌ای در جهان محســـوب می‌شـــوند. این کشـــورها بعد از بدعهدی در عمل به پروتکل کیوتو به عنوان نسخه ماقبل موافقت نامه پاریس، در موافقت‌نامه تغییر اقلیم پاریس متعهد شدند که تا سال ۲۰۳۰ انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را ۴۰ درصد کاهش دهند. بررسی گزارش نهادهای مختلف بین‌المللی ازجمله شـــبکه تغییرات اقلیم اروپا و نیز دیدبان بازار کربن نشـــان می‌دهد که اتحادیه اروپا تاکنون گام‌های موثری در رسیدن به اهداف تعیین شده برنداشته است.

دودستگی بین اروپایی‌ها در اجرای موافقت‌نامه پاریس

بعد از تعهد کشـــورهای اروپایـــی به کاهش ۴۰ درصدی انتشار گازهای گلخانه‌ای، پارلمان اروپا نیز در تلاش است تا این میزان را به ۵۵ درصد افزایش دهد که البته با موانعی روبه‌رو است. از طرف دیگر اتحادیه اروپا به دنبال تصویب استراتژی کاهش انتشار تا سال ۲۰۵۰ اســـت. این اســـتراتژی بیان می‌کند که انتشار گازهای گلخانه‌ای انسان‌ساخت اتحادیه اروپا تا میانه قرن حاضر به صفر برسد. این طرح نیز مانند افزایش میزان کاهش انتشـــار به ۵۵ درصد، مورد اجماع کشـــورهای اروپایی نیســـت. در یک‌طرف ماجرا کشـــورهایی مانند فرانسه، سوئد، بلژیک و دانمارک حامی افزایش میزان تعهدات اروپا هستند. در سوی دیگر اما کشورهایی مانند آلمان، ایتالیا و لهستان مخالف افزایش تعهدات ونیز استراتژی به صفر رساندن انتشار گازهای گلخانه‌ای انسان‌ساخت تا سال ۲۰۵۰ هستند.

چرایی دودستگی کشورهای اروپایی

نکته مهم این اســـت که کشورهایی مانند فرانسه در حـــال حاضر بیش از ۴۰ درصد و ســـوئد نیز بیش از ۵۰ درصـــد انرژی خود را از منابـــع تجدید پذیر تأمین می‌نمایند و به همیـــن جهت از افزایش میزان تعهدات اتحادیه اروپا در کاهش انتشـــار چندان متضرر نخواهد شـــد. چراکه منابع انرژی غیر تجدیـــد پذیر مانند نفت و گاز و زغال‌ســـنگ از منابـــع اصلی انتشـــار گازهای گلخانه‌ای انسان‌ســـاخت هســـتند و اقتصاد کشورهایی مانند آلمان و لهســـتان که مصرف بالایی از این منابع دارند، به‌شـــدت متضرر خواهد شـــد. کشـــور آلمان در حال حاضر بیشـــترین میزان مصرف زغال‌سنگ را بین کشـــورهای اروپایی دارد. بیشترین مصرف زغال‌سنگ در شـــبکه برق آلمان است به‌طوری بیش از ۴۰ درصد از برق آلمان از زغال‌ســـنگ تولید می‌شود. از همین رو کارشناســـان معتقد هســـتند که آلمان برای رسیدن به اهداف زیســـت‌محیطی به‌خصوص اهداف موافقت‌نامه پاریس با یک تناقض جدی روبرو است. به‌عنوان نمونه در سال گذشـــته میلادی، هم‌زمان با جلسه کمیسیون حـــذف زغال‌ســـنگ در این کشـــور، شـــرکت RWE یکی از بزرگ‌ترین شـــرکت‌های انرژی آلمان در حال تخریب جنگل ۱۲ هزار ساله «هامباخ» برای استخراج زغال‌ســـنگ بود. لهســـتان نیز ۶۰ درصـــد کل انرژی موردنیاز و ۸۰ درصد برق خود را از زغال‌ســـنگ تأمین می‌کند. از همین رو به‌شدت به این منبع انرژی وابسته است و اعلام کرده است که تا سال ۲۰۵۰ نمی‌تواند استفاده از زغال‌سنگ را متوقف کند. چرایی این امر باید در زیان‌های اقتصادی ناشی از آن جست که مسئولان لهستانی نیز به آن معترف هستند.

بررسی عملکرد کشورهای اتحادیه اروپا در قبال موافقت‌نامه پاریس و اجرای تعهدات ارائه‌شده در این موافقت‌نامه، نشان می‌دهد که تصمیم واحدی در این اتحادیه در راستای اجرای توافق پاریس وجود ندارد.

منافع اقتصادی تعیین کننده مواضع اروپایی‌ها درباره انتشار کربن

محور تعیین‌کننده در عملکرد این کشـــورها در قبال موافقت‌نامه پاریس، منافع اقتصادی آن‌ها است. درواقع برخی کشـــورها مانند فرانسه، سوئد و دانمارک که وابســـتگی اندکی به منابع نفت، گاز و زغال‌سنگ دارنـــد، زیان چندانـــی از اجـــرای موافقت‌نامه پاریس نمی‌بینند که برای آن‌ها ســـودآور نیـــز خواهد بود. در مقابل اما کشـــورهای وابســـته به این منابع همچون آلمان و لهســـتان از کاهش مصرف این منابع به‌شدت متضرر خواهند شد از همین رو تلاش می‌کنند تا مانع افزایش تعهدات شـــوند. این چالش در بین کشورهای حامی موافقت‌نامه پاریس در حالی اســـت که موافقان الحـــاق ایران بـــه توافق پاریس در تلاش هســـتند تا نهادهای مســـئول را برای پیوستن رســـمی سریع‌تر ایران تحت‌فشـــار قرار دهند. به‌عنوان نمونه می‌توان به نامه‌هـــای جداگانه وزرای نفت و امـــور خارجه به رئیس‌جمهور اشـــاره کرد کـــه در آن از رئیس‌جمهور خواسته‌شده بود هر چه ســـریع‌تر این موافقت‌نامه در کشور به تصویب برسد. این درخواست‌ها در حالی است که ایران بزرگ‌ترین دارنده ذخایر نفت و گاز در جهان است و هنوز از این ظرفیت آن‌طور که باید برای توسعه اقتصادی خود بهره نبرده است. از همین رو کارشناسان معتقد هســـتند که اجرای این موافقت‌نامه به‌شـــدت اقتصاد ایران را متضرر خواهد کرد. موافقت‌نامه پاریس حاصل بیست و یکمین اجلاس (COP۲۱) کشورهای عضو کنوانســـیون تغییرات اقلیم ســـازمان ملل متحد است که تمام کشـــورهای عضو را موظف به کاهش انتشـــار گازهای گلخانه‌ای انسان‌ســـاخت کرده است. این موافقت‌نامه، منبع اصلی انتشار این گازها را منابع انرژی مانند نفت و گاز می‌داند و در هدفی بلند پروازانه به دنبال به صفر رســـاندن انتشار گازهای گلخانه‌ای تا سال ۲۰۵۰ از طریق حذف منابع انرژی یادشده از سبد انرژی جهان است. گفتنی اســـت که آمریکا به‌عنوان دومین منتشرکننده گازهای گلخانه‌ای انسان‌ساخت در جهان در ســـال ۲۰۱۷ از این موافقت‌نامه خارج شد و روسیه نیز به‌عنوان سومین کشور در این امر، هنوز به آن نپیوسته است.

اخبار نفت

رویکرد جدید خاورمیانه برای جبران افت درآمدهای نفتی

عمان به تازگی اعلام کرد برای کاهش وابســـتگی بـــه درآمدهای نفتی، مالیات‌های جدیدی را روی کالاهای مختلف از دخانیات و الکل تا نوشـــیدنی‌های انرژی‌زا وضع خواهد کرد.

دبیرخانه کل مالیات عمان اعلام کرد از ۱۵ ژوئن، گوشت خوک، دخانیات و الکل و همچنین نوشـــیدنی‌های گازدار مشـــمول مالیات ۱۰۰ درصدی قرار می‌گیرند. یک مقام بلندپایه دولت عمان اعلام کرد این مالیات‌ها ممکن است حدود ۲۶۰ میلیون دلار درآمد سالانه به همراه داشته باشند.عمان عضو اوپک نیست اما تولیدکننده کوچکی هم نیست. میانگین تولید روزانه نفت و میعانات این کشـــور در آوریل ۹۷۰ هزار بشکه در روز بود. صادرات عمان به آسیا انجام می‌گیرد و چیـــن ۸۴ درصد از صادرات نفت عمـــان را دریافت می‌کند و هند و ژاپن مقصدهای دیگر صادرات نفت عمان را تشـــکیل می‌دهند.این سلطان نشـــین مانند سایر تولیدکنندگان خلیج فارس از افت شدید قیمت‌های نفت در سال ۲۰۱۴ و بحران متعاقب آن صدمه دید. همچنین مانند سایر تولیدکنندگان تمایلی به اعمال تدابیری که منفور مردم واقع می‌شود نداشته است اما در نهایت ناچار دید دست به ریسک بزنند. تحلیلگران امسال در نظرسنجی بلومبرگ پیش بینی کرده‌اند کسری حساب جاری عمان ممکن است به ۹.۱ درصد رشد کند که اقدامات لازم را ضروری می‌سازد.با این حال مالیات بیشتر تنها گزینه عمان برای متنوع کردن اقتصاد و کاهش وابســـتگی به درآمدهای نفتی اســـت. این کشـــور همچنین پروژه‌های انرژی تجدید پذیـــر را دنبال می‌کند که دو پروژه اخیرش خورشـــیدی هستند و جالب اســـت که قرار است در صنعت نفت مورد اســـتفاده قرار بگیرند.بر اساس گزارش اویل پرایس، با وجود مشکلات مربوط به قیمت نفت که هیچ تولیدکننده‌ای در خاورمیانه از آن مصون نمانده اســـت، عمان وضعیت نســـبتاً خوبی دارد. در گزارش اخیر بانک جهان اعلام شد نرخ رشد اقتصادی عمان در سال ۲۰۲۰ به ۶ درصد می‌رسد که بالاترین نرخ رشد اقتصادی در میان اعضای شورای همکاری خلیج فارس خواهد بود و این رشد بالا تنها به دلیل تلاش‌های تنوع سازی اقتصادی نبوده و مرهون توسعه تولید نفت و گاز است.

نقشه آمریکا برای تحریم خط لوله گاز روسیه جدی شد

رئیس جمهور آمریکا اعلام کرد سرگرم بررسی تحریم‌ها علیه پروژه خط لوله گاز طبیعی «نورد اســـتریم ۲» است و به آلمان نسبت به وابستگی به واردات از روسیه هشدار داد.

دونالد ترامپ در حضور همتای لهستانی خود در کاخ سفید به خبرنگاران گفت: ما از آلمان در برابر روسیه حمایت می‌کنیم و روسیه میلیاردها و میلیاردها دلار از آلمان می‌گیرد.«نورد استریم ۲» خط لوله گاز به مسافت ۱۲۲۲ کیلومتر برای انتقال گاز از روسیه به آلمان از طریق بستر دریای بالتیک است و ظرفیت خط لوله فعلی نورد استریم را دو برابر خواهد کرد اما این پروژه در اروپا شکاف انداخته است. کشـــورهای اروپای شرقی، شمالی و حوزه دریای بالتیک نگران افزایش نفوذ اقتصادی روسیه بر اروپا بواسطه این خط لوله هستند. اما بسیاری از سیاستمداران و شـــرکت‌های انرژی در آلمان از خط لوله «نورد استریم ۲» حمایت می‌کنند زیرا آلمان که بزرگترین اقتصاد اروپاست و درصدد کنار گذاشتن اســـتفاده از زغال سنگ و انرژی هسته‌ای است، به تأمین باثبات گاز نیاز دارد. پروژه ســـاخت این خط لوله توسط شـــرکت گازپروم روسیه اجرا می‌شود و ۵۰ درصد از تأمین مالی آن را شـــرکت یونیپر و وینترشـــال باسف آلمان، شرکت انگلیســـی-هلندی شل و انژی فرانســـه برعهده دارند.ریک پری، وزیر انرژی آمریکا ماه گذشته گفته بود لایحه تحریم‌ها برای شرکت‌هایی که در این پروژه حضور دارند، محدودیت قائل خواهد شـــد.بر اســـاس گزارش رویترز، هر گونه تحریم شرکت‌های اروپایی مشـــارکت کننده در این پروژه، اختلاف آمریکا با کشـــورهایی شامل آلمان، اتریش و فرانسه را افزایش خواهد داد. اگرچه ترامپ بابت سیاسی کردن این خط لوله آماج انتقاد قرار گرفته است، اما رؤسای جمهور سابق آمریکا شـــامل باراک اوباما و جورج دبلیو بوش نیز به دلیل نگرانی‌های امنیتی با این خط لوله مخالف بودند. واشـــنگتن ایـــن خط لوله را یک تهدید امنیتی می‌داند و مدعی اســـت به روســـیه این فرصت را می‌دهد تا تجهیزات شنود زیردریایی مانند دستگاه‌های استراق سمع را در دریای بالتیک نصب کند. ایگور سچین، مدیرعامل شرکت روس‌نفت اخیراً در واکنش به اظهارات مقامات آمریکایی درباره مســـائل گازی گفته است مولکول‌های انرژی آمریکا و روسیه یکسان است اما انرژی روسیه ۳۰ درصد ارزان‌تر است. آمریکا از انرژی به عنوان یک ســـلاح سیاسی اســـتفاده می‌کند و دوران طلایی انرژی آمریکا به دوران استعمار انرژی برای سایر کشورها تبدیل شده است.

راه دشوار پیش‌روی تمدید توافق اوپک و متحدانش

یک بانک آمریکایی پیش‌بینی کرد دستیابی به توافق برای تمدید کاهش تولید نفت سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش، دشوار خواهد بود.

به گزارش خبرگزاری بلومبرگ، بانک آمریکایی گلدمن ساکس اعلام کرد: ابهام درباره عوامل بنیادین عرضه و تقاضای نفت، کار روسیه و عربستان را برای حل و فصل اختلاف‌ها درباره چارچوب مطلوب تمدید توافق جهانی کاهش تولید نفت در نیمه دوم ســـال ۲۰۱۹ میلادی دشوار می‌کند.جفری کوری، از مدیران گلدمن ساکس گفت: رشد کنونی تقاضای نفت، نه خروج از توافق کاهش تولید را توجیه می‌کند و نه به اندازه‌ای بد است که بتواند لزوم کاهش بیشتر را تقویت کند.بـــه گفته وی، عوامل یادشـــده در کنار ابهام درباره صـــادرات نفت ایران و افزایش تولید نفت شیل در آمریکا، یافتن سطح مطلوب تولید برای متوازن کردن بازار را به شـــکلی روزافزون دشـــوار می‌کند.این مدیر بانکی گفت: هنگامی که اختلال در عرضه یا تقاضای بالا در کار باشد، دستیابی به موضع متحد آسان‌تر است و عربستان و روسیه هر دو خواهان افزایش تولید هستند، اما اکنون شریط بســـیار بینابین است و این مسئله تنش‌ها میان روســـیه و عربستان را عیان‌تر می‌کند.طبق اعلام بانک گلدمن ساکس، اگر در هفته‌های آینده اختلال بیشتری در بازار نفت ایجاد نشـــود، ممکن است موضع عربستان تقویت شود و اوپک و متحدانش با کمی انعطاف، کاهش تولید را تمدید می‌کنند. کوری گفت: اگرچه روسیه خواهان اصلاح سهمیه تولید خود در آینده خواهد شد، این ابهام‌ها سبب می‌شود تمدید توافق کنونی آسان‌تر باشد، به شرط اینکه کمبودها جبران شوند.

آدرس کانال تلگرامی: @daneshenaft

دانش نفت

هفته نامه سراسری

صاحب امتیاز، مدیر مسوول و سردبیر: احمد مددی طائمه (madadi.ahmad1@gmail.com)

■ دبیر تحریریه: قاسم مددی
■ مدیر هنری: هادی قهرمانی
■ مدیر بازرگانی: محسن آقایی شکیب

■ نشانی: تهران- خیابان فاطمی- خیابان یکم- کوچه سمندر- پلاک ۷ - واحد سوم
■ صندوق پستی: ۳۳۹۸-۱۵۸۷۵
■ تلفن: ۸۸۹۸۲۲۲۸-۸۸۹۶۵۵۳۱ ■ فاکس: ۸۸۹۶۵۴۰۸
■ چاپ: نشر چاپ امید ایرانیان

نشانی اینترنتی: www.daneshenaft.ir

تک خبر

با حضور مدیران نفتی و مسئولان استان خراسان رضوی شهرستان سرخس

مرکز جمع آوری گاز در میدان گازی خانگیران به بهره برداری رسید

مرکز جمع آوری گاز در میدان گازی خانگیران با هدف ذخیره سازی گاز طبیعی به میزان روزانه ۱۰میلیون متر مکعب در دوره هشت ماه گرم سال و باز تولید ۲۰ میلیون متر مکعب در روز برای چهار ماه سرد سال به بهره برداری رسید.

مهندس رامین حاتمی مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در مراسم افتتاح این طرح که با حضور مدیران شرکت ملی نفت ایران ، شرکت نفت مناطق مرکزی ایران و مسولان استان خراسان رضوی شهرستان سرخس با اشاره به جزییات این طرح اظهار داشت : پروژه راه اندازی مرکز جمع آوری به عنوان یکی از تاسیسات مورد نیاز ,با طراحی توسط نیروهای داخلی با مبلغ تقریبی ۱۹ میلیون یورو و حدود ۲۰۰ میلیارد ریال به بهره برداری رسید، این پروژه شامل احداث تاسیسات جمع آوری گاز (پانزده راهه) ، تابلوهای برق و سیستم های کنترل و قطع اضطراری ، مشعل سوزا ، خطوط لوله تولید و بازتولید و اتصال خطوط لوله چاههای تزریقی به مرکز است. در طراحی و اجرای این پروژه یکی از نکات اساسی رعایت مواردHSE است که خوشبختانه حادثه ای رخ نداده است. علاوه بر این در راستای اهداف اقتصاد مقاومتی و حمایت از توان تولید سازندگان داخلی و رونق تولید ، اغلب تجهیزات در داخل کشور و با استفاده از توان سازندگان و تامین کنندگان داخلی انجام پذیرفته است.به گزارش روابط عمومی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران مهندس حاتمی افزود : علیرغم وجود موانع و تنگناهای به وجود آمده خوشبختانه با حمایت و همدلی همه جانبه واحدهای مربوطه پروژه مذکور انجام پذیرفته و هم اکنون آماده بهره برداری شده است.مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در رابطه با طرح ذخیره سازی گاز در مخزن شوریجه D تصریح کرد : طرح ذخیره سازی گاز شوریجه D در راستای اجرای اهداف استراتژیک ، رفع نیازمندی به گاز کشورهای دیگر مخصوصا فصل سرد و افزایش قابلیت اطمینان گازرسانی به استانهای شرقی کشور و همچنین افزایش بهره وری از مخازن گازی در حال تخلیه با احداث تاسیسات سرچاهی و خطوط لوله جریانی مربوطه در برنامه قرار گرفت.بر اساس این گزارش ، شرکت بهره برداری نفت و گاز شرق به عنوان یکی از شرکتهای تابعه شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در سال ۱۳۷۷ با هدف تولید و بهره برداری از مخزن عظیم گاز ترش مزدوران و سه مخزن گاز شیرین (شوریجه B, شوریجه Dو گنبدلی) تاسیس شد. این شرکت مسئولیت تامین گاز شش استان خراسان رضوی , خراسان شمالی , خراسان جنوبی , گلستان , مازندران(پس از تامین خوراک پتروشیمی خراسان و سوخت نیروگاه نکا) و بخشی از استان سمنان را به عهده دارد .منطقه عملیاتی خانگیران تنها منبع هیدروکربن شرق و شمال شرق کشور است و حدود ۹۵ درصد گاز تولید آن ترش است. که انتخاب کالای گاز ترش بازرسی‌های ویژه می‌خواهد و هزینه‌های بهره‌برداری آن سه تا چهار برابر گاز شیرین است. با انتخاب کالای مناسب ، رعایت استانداردهای گاز ترش و استفاده از انواع سیستم‌های کنترلی سبب شده است، حادثه‌ای تاکنون رخ ندهد

نگاه

روزهای خوب در انتظار توسعه انرژی‌های نو

از تیرماه سال ۱۳۸۸ تا ابتدای خردادماه سال جاری، سه میلیارد و ۱۳۲ میلیون کیلووات ساعت از منابع تجدیدپذیر، انرژی تولید شده که این میزان تولید برق از محل انرژی‌های تجدیدپذیر توانسته از انتشار حدود دو میلیون و ۱۶۱ هزار تن گاز گلخانه‌ای بکاهد.همچنین این میزان تولید انرژی‌های نو باعث شده ۸۸۹ میلیون مترمکعب از مصرف سوخت‌های فسیلی در ایران که جزو عوامل اصلی آلایندگی هوا در کشور است، کاسته شود و بیش از ۶۸۹ میلیون لیتر در مصرف آب نیز صرفه‌جویی شود. هم‌اکنون ۴۱۶ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر درون کشور در حال احداث است و ظرفیت نصب شده انرژی‌های نو کشور به ۷۲۴ مگاوات رسیده است. همچنین تاکنون ۱۰۳ نیروگاه تجدیدپذیر مگاواتی در کشور نصب شده و ۴۲ نیروگاه مگاواتی دیگر نیز در حال احداث است. براساس این گزارش، انرژی‌های تجدیدپذیر موجب اشتغال ۴۳ هزار و ۴۵۰ نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم در کشور شده و حجم سرمایه‌گذاری غیردولتی در این بخش به بیش از ۱۲۴ هزار میلیارد ریال رسیده است. بررسی اعداد و ارقام موجود در این بخش حکایت از آن دارد که ۴۴ درصد نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور از نوع خورشیدی، ۴۰ درصد از نوع بادی، ۱۳ درصد از نوع برق‌آبی کوچک، دو درصد از نوع بازیافت حرارت و یک درصد نیز از نوع زیست توده است. دستورالعمل تعیین نرخ خرید تضمینی برق موضوع بندت ماده ۴۸ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از سوی رئیس سازمان برنامه و بودجه برای اجرا در سال ۹۸ ابلاغ شده و این اقدام قطعاً موجب رشد و توسعه انرژیهای تجدیدپذیر خواهد شد. شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۲۰/۱۲/۱۳۹۷ درخواست شماره ۱۰۰/۲۰/۵۱۷۸۸/۹۶ مورخ ۱۶/۱۲/۱۳۹۶ وزارت نیرو در مورد تعیین نرخ خرید تضمینی برق، با هدف افزایش توان تولید برق از طریق سرمایه گذاری مؤسسات عمومی غیردولتی، تعاونی و خصوصی اعم از داخلی و خارجی و یا منابع داخلی شرکت‌های تابعه وزارت نیرو یا به صورت روش‌های متداول سرمایه گذاری از جمله ساخت، بهره برداری و تملک (B۰۰) و ساخت، بهره برداری و انتقال (BOT) را به استناد بند «ت» ماده (۴۸) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، بررسی و به شرح ذیل مورد تصویب قرار داد.

با تصویب و تعیین نرخ خرید تضمینی برق روزهای خوبی در انتظار انرژی‌های تجدیدپذیر است و پیش بینی می‌شود، حجم سرمایه‌گذاری غیردولتی در این بخش که به بیش از ۱۲۴ هزار میلیارد ریال رسیده بهتر هم خواهد شد.

انعقاد تفاهم‌نامه همکاری میان سازمان مدیریت صنعتی و دانشگاه بین‌المللی چابهار

دانش نفت در دیدار دکتر ابوالفضل کیانی بختیاری، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی و ارسلان دژکام، رییس دانشگاه بین‌المللی چابهار، تفاهم‌نامه همکاری میان سازمان مدیریت صنعتی و دانشگاه بین‌المللی چابهار منعقد شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان مدیریت صنعتی، در این جلسه، ابوالفضل کیانی بختیاری، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی ضمن بیان تاریخچه‌ای از فعالیت‌های این سازمان گفت: مجموعه سازمان مدیریت صنعتی سابقه ای به قدمت ۵۵ سال دارد و با هدف توسعه ظرفیت های مدیریت در کشور و تربیت مدیر برای بنگاه ها پایه گذاری شده است تا مدیرانی که در سازمان دانش مدیریت می آموزند در بنگاه ها فعالیت خود را آغاز کنند و با همین نگاه توسعه ای چند سال بعد سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تاسیس شد.مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با اشاره به برگزاری دوره‌های بین المللی این سازمان گفت: در حوزه آموزش با دانشگاه‌های معتبر فرانسه، کانادا و آلمان همکاری داریم، همچنین بسیاری از دوره های جدید از جمله مدیریت کسب و کارهای دانش بنیان، مدیریت فناوری و نوآوری؛ مدیریت هوا- فضا؛ مدیریت کسب و کارهای کوچک و متوسط با آلمان ها، مدیریت صندوق های بازنشستگی با ایتالیا، مدیریت تحول دیجیتال؛ مدیریت مسئولیت اجتماعی بنگاهها و سازمان‌ها (CSR)؛ مدیریت صنایع معدنی؛ مدیریت نفت و گاز و پتروشیمی را راه اندازی کرده ایم.وی افزود: حوزه مشاوره سازمان دارای ۳۰ مشاور حرفه‌ای و شبکه‌ای گسترده از مشاوران است که پروژه‌های مشاوره را بصورت درون سازمانی و برون سپاری انجام می دهند و تاکنون بیش از ۵ هزار پروژه مشاوره برای بخش دولتی و خصوصی انجام داده اند. دکتر کیانی بختیاری در خصوص فعالیت های خانه مدیران این سازمان اظهار داشت: خانه مدیران محلی برای یادگیری مداوم و تسهیم دانش و تجربیات مدیران کشور با بیش از ۶۰۰۰ عضو است و فرصت‌های لازم جهت گردهمایی، تبادل نظر و تجربه را برای آنان فراهم می نماید. خانه مدیران با تشکیل کارگروه‌های تخصصی و برگزاری نشست‌های مختلف با صاحب نظران و مسئولین اجرایی یکی از ظرفیت های ارزشمند سازمان مدیریت صنعتی است.مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با اشاره به ظرفیت‌های برگزاری همایش‌ها در مرکز همایش‌های این سازمان خاطرنشان کرد: علاوه بر برگزاری سالانه بیش از ۲۵۰ همایش برای دیگر سازمان ها و موسسات، سازمان مدیریت صنعتی در سطح ملی و با رویکرد بین‌المللی برگزار کننده همایش هایی از قبیل کنفرانس توسعه منابع انسانی، جایزه ملی مدیریت انرژی، جایزه ملی تعالی سازمانی و رتبه بندی شرکت های برتر است.وی در خصوص انتشارات سازمان مدیریت صنعتی اظهار داشت: واحد دانش و نشر وظیفه انتشار تازه‌های مدیریت را بر عهده دارد که جدیدا ۲۵ کتاب از برگزیده‌های مدیریت در جهان را که جایزه‌های بین المللی کسب کرده اند منتشر کرده ایم. دکتر کیانی بختیاری در خصوص زمینه های همکاری طرفین گفت: سازمان مدیریت صنعتی آمادگی دارد با انعقاد این تفاهم نامه در زمینه اعطای نمایندگی؛ همکاری در حوزه کلان‌داده‌ها؛ پروژه‌های

هوشمندسازی شهر یا شهرک در منطقه، دوره‌های مدیریت استارت آپ ها؛ برگزاری همایش ها و راه اندازی پروژه های مشترک بین المللی، طراحی و اجرای دوره های مدیریت بایو تکنولوژی؛ نانوتکنولوژی و ... با دانشگاه بین المللی چابهار همکاری نماید. در این جلسه ارسلان دژکام، رییس دانشگاه بین المللی چابهار، خواستار توسعه همکاری های همه جانبه با سازمان مدیریت صنعتی، در زمینه های مشترک خصوصا آموزش در سطوح مختلف مدیریتی شد.وی افزود: هدف ایجاد دانشگاه بین‌المللی چابهار، در چهارچوب سیاست تجاری‌سازی علم و تبدیل ایده به پدیده، تربیت دانش آموختگانی با توانمندی لازم برای ادامه تحصیل و کار در عرصه بین المللی می باشد و با انعقاد این تفاهم نامه امیدواریم از کمک های سازمان مدیریت صنعتی با توجه به نام شناخته شده و سابقه طولانی آن در عرصه آموزش بتوانیم در تمامی حوزه های دانشی مورد نیاز منطقه بهره مند شویم. در پایان این جلسه تفاهم نامه منعقده میان طرفین مبادله گردید.

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی در گزارشی تبیین کرد؛

برنامه اداره کشور بدون نفت

دانش نفت مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با انتشار گزارشی با عنوان «برنامه اداره کشور بدون نفت» با تاکید بر اینکه خلع سلاح طرف مقابل از بازی تسلیحاتی سازی نفت علیه کشورمان راه اصلی پیروزی در نبرد تحریمی و فرصتی بزرگ برای اصلاح ساختار اقتصاد ایران است، اعلام کرد: «حتی در صورت صفر شدن صادرات نفت، امکان مدیریت تراز پرداخت‌ها و بازار ارز با ایجاد اصلاحاتی وجود دارد».

موثر ترین راه مقابله با تحریم‌های نفتی اداره ارادی کشور بدون نفت است

در بخش «خلاصه مدیریتی» گزارش بازوی کارشناسی مجلس آمده است: «موثرترین و پایدارترین راه مقابله با استفاده از اهرم نفت علیه ایران، اداره ارادی کشور بدون نفت است. برنامه اداره کشور بدون نفت، از دو بخش تشکیل شده است. در بخش اول، برنامه ارادی و فعالانه برای صفر کردن منابع نفتی از بودجه عمومی دولت (نه صفر کردن صادرات آن) ارائه شده و در بخش دوم، برنامه لازم برای خنثی کردن اثرات کاهش احتمالی تحمیلی صادرات نفت- ولو تا مرز فرضی صفر- در ترازپرداخت ها و بازارهای مرتبط توضیح داده شده است. برنامه حاضر به دنبال آن است که بتواند به صورت «عملیاتی و قابل اجرا»، با «کمترین تنش» اجتماعی و سیاسی، با حداقل تلاطم غیرقابل اجتناب در محیط اقتصاد کلان و با لحاظ حمایت‌های اقتصادی لازم از اقشار آسیب پذیر، منابع نفتی بودجه را «از لحظه شروع برنامه» به صفر برساند، آن را در طی اجرای برنامه حفظ کرده و در پایان، اقتصاد را وارد مرحله‌ای جدید از بودجه ریزی بدون اتکا به منابع استخراجی کند، ضمن اینکه در صورت کاهش تحمیلی صادرات نفت نیز، اقتصاد پایداری خود را از دست ندهد. برنامه تصفیر نفت که اختصاراً «بتن» نامیده می‌شود، «استحکام» در مقابل نوسانات یا شوک‌های نفتی را به مشخصه اصلی ساختار بودجه کشور تبدیل و در عین حال، منابع نفتی را، برای استفاده نسل‌های آتی و توسعه کشور، معطوف به تنوع اقتصادی و پایداری تراز پرداخت‌ها و سالم سازی تجارت، حفظ و صرف خواهد کرد».

کسری بودجه بدون نفت حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان است

در بخش «طرح کلی اقدام برنامه تصفیر نفت» گزارش این مرکز پژوهشی آمده است: «برای قابل مطالعه کردن این سند برای سیاستگذاران، خلاصه اجرایی طرح کلی اقدام «برنامه تصفیر نفت» در بودجه به شرح زیر ارائه می‌شود:

۱. کسری بودجه بدون نفت کشور – کسری توازن منابع و مصارف بودجه بدون در نظر گرفتن نفت به عنوان منبع بودجه‌ای – محاسبه و شفاف می‌شود. این رقم، شاخص اصلی «شکاف اقتصاد و بودجه عمومی از وضعیت سالم» و به عبارت دیگر شاخص میزان تلاش دولت، دست اندرکاران بودجه و مردم برای جبران فاصله تا وضعیت سالم است. برآورد ما این است پس از استفاده از ابزار تخصیص بودجه در هزینه‌های جاری و عمرانی و نیز پس از فروش اوراق مالی در نظر گرفته شده در بودجه برای سال جاری، کسری بودجه بدون نفت، حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان، خواهد بود (که حجم بزرگی در مقابل ظرفیت‌های اقتصاد ایران نیست و امکان جبران آن با مجموعه‌ای هماهنگ از سیاست‌ها در سمت منابع و سمت مصارف بودجه وجود دارد).

۲. برنامه‌های ۱۰ گانه سالم سازی اقتصاد، به طوریکه هرکدام از آنها به طور متوسط ۱۰ هزار میلیارد تومان درآمد ایجاد می‌کنند (برای ساده سازی این فرض شده است)، فهرست می‌شوند. این رقم، با در نظر گرفتن ظرفیت سیاسی و اجتماعی، اجرایی و سابقه نهادهای تصمیم گیر در مصلحت سنجی‌های مختلف در نظر گرفته شده و حداقلی است، به طوریکه قابلیت اجرای برنامه را در عین تنش حداقلی تضمین کند.

انتشار ۳۰ تا ۴۰ هزار میلیارد تومان اوراق برنامه تصفیر نفت

۳. برخی از این برنامه‌ها، قابلیت اجرا و حصول درآمد در سال جاری را دارند و برخی، همانند انواعی از مالیات‌ها، علی رغم شروع عملیات اجرایی و تهیه ساختار در سال جاری ممکن است در سال آتی و سال بعد از آن برای کسب درآمد به ثمر بنشینند. برای برنامه‌هایی که امکان حصول درآمد در سال جاری ندارند، اما حصول درآمد غیرنفتی از آنها قطعی است، «اوراق پاکسازی اقتصاد از نفت» یا اوراق اصلاح ساختار منتشر و در بودجه‌های سال‌های بعد، تسویه می‌شوند. برآورد ما از برنامه‌های دارای قابلیت تحصیل درآمد در سال جاری نشان می‌دهد حدود ۶۰ تا ۷۰ هزار میلیارد تومان قابلیت تحصیل درآمد در سال جاری وجود دارد و برای ۳۰ تا ۴۰ هزار میلیارد تومان، مازاد بر اوراق سال جاری، اوراق مالی – اسلامی اختصاصی برنامه تصفیر نفت یا اصطلاحاً اوراق پاکسازی اقتصاد از نفت که عمدتاً متکی بر صُکوک و به پشتوانه دارایی‌هایی دولت خواهد بود، منتشر خواهد شد.

۴. از لحظه تصویب لایحه یا طرح اصلاحیه قانون بودجه ۱۳۹۸ یا قانون بودجه بدون نفت، ورود درآمد نفت به بودجه دولت «صفر» می‌شود و پس از کسر سهم شرکت ملی نفت، ۱۰۰ درصد درآمد نفت وارد صندوق توسعه ملی خواهد شد.

۵. صندوق توسعه ملی می‌تواند در ادامه رویه فعلی خود، و براساس اساسنامه فعلی، در بانک مرکزی سپرده گذاری کند».

جزئیات برنامه‌های پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها برای پاکسازی بودجه از نفت

در بخش «جزئیات عملیات مرتبط با بودجه» گزارش بازوی کارشناسی مجلس آمده است: «–بر اساس محاسبات و پس از انجام عملیات تخصیص، بدون در نظر گرفتن اوراق درنظر گرفته شده برای سال جاری، حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان باید از محلی غیر از نفت تأمین شود.

–برنامه‌های ۱۰ گانه سالم‌سازی و پاک‌سازی بودجه از نفت به طوریکه هرکدام به طور متوسط ۱۰ هزار میلیارد تومان درآمد غیرنفتی ایجاد می‌کنند، با در نظرگرفتن مصلحت سنجی‌های متعارف دولت و مجلس به شرح جدول زیر ارائه می‌شود:

جدول ۱. برنامه‌های پاکسازی بودجه از نفت

– همانطور که در جدول فوق قابل مشاهده است، بسته به ظرفیت اجرایی در اجرای برنامه‌های پاکسازی اقتصاد، ۳۰ تا ۴۰ هزار میلیارد تومان، اوراق پاکسازی اقتصاد از نفت منتشر و در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ از محل اجرای برنامه‌ها تسویه خواهد شد. این اوراق می‌تواند توسط مردم و یا بانک‌ها خریداری شود و بانک مرکزی از طریق مداخله در بازار ثانویه نرخ‌ها را مدیریت کند.

– براساس شبیه سازی انجام شده در مورد سناریوهای مختلف ورود نفت به جایی غیر از بودجه دولت، همانند در نظرگرفتن حساب ذخیره ارزی که امکان تزریق بودجه‌ای نداشته باشد و در اختیار بانک مرکزی باشد، یا تقسیم صندوق توسعه به دو بخش توسعه‌ای و متعادل کننده بودجه و یا موارد متعدد متصور دیگر، با قید حداقل تغییرات قانونی و رویه‌ای نسبت به وضعیت موجود که بتوان کار را فوراً آغاز کرد، حالت بهینه وضعیتی تشخیص داده شد که پس از کسر سهم شرکت ملی نفت، ۱۰۰ درصد درآمد نفتی وارد صندوق توسعه ملی شود. در این حالت، بدون نیاز به تغییر مقررات یا اساسنامه صندوق توسعه ملی و رویه فعلی، امکان بهره مندی از آن برای تأمین نیازهای توسعه‌ای به شکل فعلی، امکان سپرده گذاری یا استقراض این صندوق به بانک مرکزی به منظور تعادل مدیریت بازار پول و ارز وجود خواهد داشت».

در بخش «برنامه تعادل بخشی به ترازپرداخت‌ها در صورت کاهش یا به صفر رسیدن صادرات نفت» گزارش این مرکز پژوهشی آمده است: «در سال ۱۳۹۷ منابع ارزی سهم دولت، برداشتهای بودجهای از صندوق توسعه ملی و سهم مناطق محروم از درآمدهای نفتی و البته افزایش ذخایر ارزی بانک مرکزی، به بازار تزریق شده است. بدیهی است که فرض صفر شدن صادرات نفت عملاً هیچ گاه تحقق پیدا نخواهد کرد، اما به منظور جلوگیری از درگیر شدن در سناریوسازی و قرار گرفتن در وضعیت منفعل در بازی‌سازی طرف مقابل، بهترین راه منطقی این است که حد نهایی وضعیت نامناسب را هدف قرار داده و برای آن برنامه ریزی کرد. به این ترتیب، به هر میزان که طرف مقابل در کاهش صادرات نفت موفق نشود، از برنامه جلوتر خواهیم بود».

مهم‌ترین اقدام برنامه تراز پرداختها، مدیریت دقیق منابع ارزی موجود و اجرای مؤثرتر پیمان‌سپاری ارزی است

در بخش «طرح کلی اقدام برنامه تراز پرداخت‌ها» گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس آمده است: «۱– اولین و مهم‌ترین اقدام، مدیریت دقیق منابع ارزی موجود و اجرای مؤثرتر پیمان‌سپاری برای بازگشت حداکثری ارز حاصل از صادرات است. طبق برخی گزارش‌ها به رغم صادرات غیرنفتی بالغ بر ۴۴ میلیارد دلار در سال ۹۷، بخشی از ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما عرضه نشده است. بازگشت ارز حاصل از صادرات از روش‌های دیگر نیز کامل نبوده است. آمار مربوط به صادرات غیرنفتی و واردات منتشره از سوی گمرک نشان از آن دارد که در مجموع با توجه به صادرات ۴۴ میلیارد دلاری کالاهای غیرنفتی و واردات ۴۲ میلیارد دلاری در سال ۱۳۹۷ عملاً ۲ میلیارد دلار مازاد در این حساب وجود دارد که نشان می‌دهد در صورت اجرای دقیق پیمان سپاری منابع حاصل از صادرات غیرنفتی کفاف نیاز کالاهای وارداتی کشور را می‌کند. برای جبران کسری حساب خدمات نیز ضروری است مصارف ارزی کشور محدود به کالاها و خدمات اساسی و ضروری شود.

مدیریت مصارف ارزی موجود با ایجاد شفافیت در تراکنش‌های بانکی

۲– گام دوم، مدیریت مصارف ارزی موجود است. یکی از روشهای مدیریت مصارف ارزی جلوگیری از خروج سرمایه از طریق ایجاد شفافیت در تراکنش‌های بانکی است که زمینه قانونی آن در بند (ح) تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ فراهم شده است. روش‌های دیگر نظیر اعمال محدودیت و افزایش تعرفه واردات کالاهای غیرضرور و لوکس و مدیریت سفرهای خارجی از طریق اخذ تصاعدی عوارض خروج از کشور و نیز مبارزه با واردات کالا به صورت غیررسمی (به جز مواد اولیه تولید) می‌تواند به کاهش مصارف ارزی کمک نماید.

۳– گام سوم ایجاد منابع ارزی جدید از طریق کنترل صادرات غیررسمی (قاچاق) و سوق دهی آن به سمت صادرات رسمی است. همچنین با اصلاح قیمت برخی کالاها مانند بنزین و گازوئیل می‌توان مصرف داخلی را کاهش و ظرفیت صادراتی برای این محصولات فراهم کرد. یکی دیگر از منابع ارزی بالقوه ظرفیت گردشگری ایران است.

جزئیات افزایش ۴۰ میلیارد دلاری منابع ارزی در اختیار

در بخش «جزئیات عملیات مرتبط با تراز پرداخت‌ها» گزارش بازوی کارشناسی مجلس، برآورده های انجام شده برای افزایش منابع ارزی در اختیار در اثر اقداماتی که در طرح کلی اقدام ذکر شد، در قالب جدول زیر آمده است:

جدول ۴. منابع و مصارف ارزی در برنامه کاهش آثار صادرات نفت در تراز پرداخت‌ها

در اثر این اقدامات منابع در اختیار ارزی حدود ۴۰ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت که از میزان ۳۰ میلیارد دلار ناشی از درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز بیشتر است.

خلع سلاح دشمن از بازی تسلیحاتی سازی نفت علیه کشورمان راه اصلی پیروزی در نبرد تحریمی است

در بخش «نتیجه گیری» گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس آمده است: «هیچ اقتصاددانی از ادامه تحریم‌های اقتصادی حمایت نمی‌کند. تحریم‌های اقتصادی بنیه تولیدی کشور را تضعیف می‌کند و رفاه کوتاه مدت و بلند مدت مردم را کاهش می‌دهد. ساختار اقتصادی معیوب، کشور را آسیب پذیر کرده است و در مرحله کنونی طرف مقابل همه توجه خود را معطوف به فروپاشی اقتصاد ایران کرده است. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، خلع سلاح طرف مقابل از بازی تسلیحاتی سازی نفت علیه کشورمان را، راه اصلی پیروزی در نبرد تحریمی می‌داند که می‌تواند به عنوان فرصتی بزرگ برای اصلاح ساختار اقتصاد ایران و تحقق آروزهای چندین ده ساله در استقلال از نفت نیز محسوب شود. چارچوب برنامه صفر کردن ارادی و فعالانه نفت در بودجه دولت، به گونه‌ای طراحی شده است که هم بودجه از منابع حاصل از نفت رها شود و هم در عین حال، عواید ناشی از صادرات نفت به هر میزان، بتواند برای توسعهٔ غیربودجه ای (غیر متکی به دولت) در کشور مورد استفاده قرار گیرد. بدیهی است این پیشنهاد به معنای امکانپذیر بودن به صفر رساندن صادرات نفت ایران نیست و کشور تلاش خواهد کرد که به اندازه مورد نیاز خود نفت صادر کند اما در این گزارش نشان داده شد که حتی در صورت صفر شدن صادرات نفت، امکان مدیریت تراز پرداخت‌ها و بازار ارز با ایجاد اصلاحاتی وجود دارد».